

Kaupunki
vuodesta
1974

Nurmeksen kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2022

Kaupunginhallitus 3.4.2023
Tarkastuslautakunta
Kaupunginvaltuusto

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	4
1.1	Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu	4
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
1.2	Kaupungin hallinnon järjestäminen.....	5
1.2.1	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja tilivelvolliset	5
1.2.2	Henkilöstö	8
1.3	Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.3.1	Verotus.....	13
1.3.2	Väestön ja työllisyyden kehitys	14
1.3.3	Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	17
1.3.4	Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden toteutumisesta	21
1.3.5	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä	25
1.3.6	Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät.....	28
1.3.7	Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta	31
1.3.8	Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista	31
1.3.9	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
1.4	Kokonaistalouden tarkastelu (ulkoinen).....	34
1.5	Konsernitarkastelu	39
1.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	39
1.5.2	Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut	39
1.5.3	Konsernitoiminnan ohjaus, oleelliset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä	44
1.5.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	47
1.6	Tuloksen käsittely	47
2	Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	48
2.1	Kaupunginhallituksen toimiala	49
2.1.1	Toimialan kuvaus	49
2.1.2	Hallintopalvelut.....	52
2.1.3	Ruokahuoltopalvelut	54
2.1.4	Lomituspalvelut.....	57
2.2	Kaupunkirakennepalvelujen toimiala	59
2.2.1	Toimialan kuvaus	59
2.2.2	Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut	62
2.2.3	Tilapalvelut.....	64
2.2.4	Kuntatekniikan palvelut.....	66
2.3	Hyvinvointipalvelut	67
2.3.1	Toimialan kuvaus	67
2.3.2	Kulttuuripalvelut	72
2.3.3	Opetus- ja koulutuspalvelut	75
2.3.4	Vapaa-aikapalvelut	78
2.3.5	Varhaiskasvatuspalvelut	80
2.4	Konserniyhtiöt	82

2.4.1	Nurmeksen Lämpö Oy	82
2.4.2	Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot	83
2.4.3	Hyvärilä Oy	84
2.4.4	Pikes Oy.....	91
2.4.5	Nurmeksen Yrityspalvelut Oy	94
2.4.6	Nurmeksen Vesi Oy	95
2.5	Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)	96
2.6	Investointiosan toteutuminen	97
2.7	Rahoitusosan toteutuminen	103
2.8	Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta	104
3	Tilinpäätöslaskelmat	107
3.1	Tuloslaskelma	107
3.2	Rahoituslaskelma	108
3.3	Tase	109
4	Konsernitilinpäätös	111
4.1	Konsernituloslaskelma	111
4.2	Konsernitase	112
4.3	Konsernin rahoituslaskelma.....	114
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	115
5.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	115
5.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	115
5.3	Tuloslaskelmaa koskevat erittelyt	117
5.4	Tasetta koskevat erittelyt	122
5.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	131
5.6	Muut liitetiedot.....	144
6	Erikseen raportoitavat tulosityksiköt.....	146
6.1	Periaatteet.....	146
6.2	Erikseen raportoitavat tulosityksiköt (sisältyvät kaupungin tulokseen)	147
6.2.1	Ruokahuolto	147
6.2.2	Tilapalvelut.....	148
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	149
7.1	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	149
7.2	Tilinpäätösmerkintä.....	149
8	Luettelot ja selvitykset	150
9	Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely	151
9.1	Emon ja konsernin tunnusluvut	151
9.2	Tytäryhtiöiden tunnusluvut.....	152
9.3	Tunnuslukujen laskentakaavat	153

1 Toimintakertomus

1.1 Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Päättynyt toimintavuosi oli monin tavoin poikkeuksellinen ja vaativa. Koronapandemian hellittäessä otetaan, astuivat kuvaan uudet huolet Venäjän aloittaessa hyökkäyssodan Ukrainaan helmikuussa. Myös kaupunkikonsernin oli reagoitava toimintaympäristönsä muutoksiin sodan vuoksi. Heikentynyt turvallisuuden tunne, energiahintojen jyrkkä nousu, energian riittävyshuolet ja hintojen yleinen kohoaminen edellyttivät kaupungilta valmiussuunnitelman päivittämistä. Vaikka yhteiskunnan toimivuus on pitkälti tasapainottunut, sodan jatkumisen aiheuttama epävarmuus on yhä läsnä.

Nurmeksen kaupungin uusi strategia ”Askeleen edellä” hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa. Uuden strategian linjauksia päästin jalkauttamaan täysipainoisesti vuoden 2023 talousarviota laadittaessa. Vuodelle 2022 asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

Tilivuoden alijäämäinen -255 647 euron tulos selittyy sekä positiivisilla että negatiivisilla tekijöillä. Yritysten yhteisöverotuloa kertyi huomattavasti arvioitua enemmän, mikä kertoo alueen elinkeinoelämän ja yritysten myönteisestä kehityksestä. Toiminnan muut tuotot olivat myös merkittävästi arvioitua korkeammat. Sen sijaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän 40 miljoonan euron alijäämä sekä 24 miljoonan euron menovaraus palkkojen harmonisoinnista heikensivät kaupungin tulosta 3,5 miljoonalla eurolla. Ilman näitä talousarvioon sisällyttömiä kulueriä, kaupungin tulos olisi ollut 3,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kaupungin taseessa on aikaisempina vuosina kertynyttä ylijäämä 16,3 miljoonaa euroa, joka kestää tilivuoden alijäämäisen tuloksen hyvin. Tärkeää on kuitenkin muistaa, että Nurmeksen kaupunki on eräs hyvinvointialueiden perustamisen yhteydessä tehdyn valtionosuusuudistuksen häviäjäkunnista, minkä seurauksena lähivuosien talouden ennustetaan jäävän alijäämäiseksi. Tilanne on yhteneväinen monen Pohjois-Karjalan kunnan kanssa.

Kaupungin nettoinvestoinnit toteutuivat hieman alle budjetoidun ollen 3,9 miljoonaa euroa.

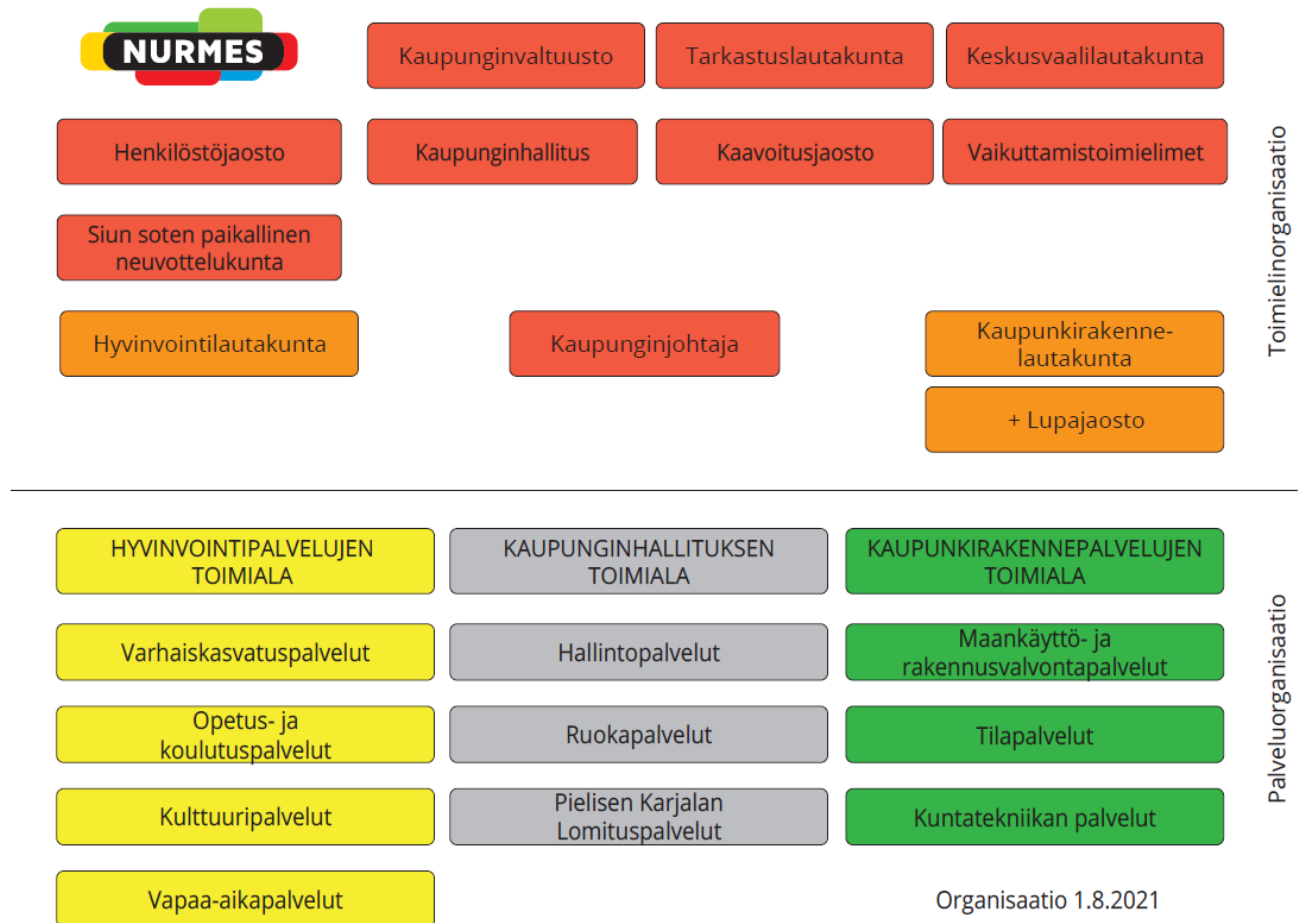
Kaupunkiorganisaation tehtävien hoidossa tapahtui toimintavuoden aikana useita henkilövaihdoksia, mikä edellytti henkilöstöltä joustavuutta ja sopeutumista. Olen ylpeä siitä, kuinka henkilöstö kykeni muuttuvissa tilanteissa hyvällä yhteistyöllä turvaamaan toiminnan jatkuvuuden.

Kaupungin johtajuus siirtyy uudelle kaupunginjohtajalle huhtikuun alussa. Toivon hänelle onnistumista vaativassa tehtävässä.

Lopuksi haluan kiittää koko henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja kaupungin sidosryhmiä kuluneesta vuodesta sekä toivottaa jaksamista ja työn iloa myös tulevina vuosina.

Kyösti Korhonen
Vs. kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen

1.2.1 Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja tilivelvolliset

Kaupunginvaltuustossa oli vuonna 2022 35 valtuutettua.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuivat seuraavasti:

Suomen Keskusta	14 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	9 valtuutettua
Perussuomalaiset	5 valtuutettua
Suomen Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Vapauden liitto	2 valtuutettua
Vasemmistoliitto	2 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	1 valtuutettua

Valtuuston puheenjohtajisto:	
puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
I varapuheenjohtaja Rautiainen Marko	SDP
II varapuheenjohtaja Ruutinen Kari	Perussuomalaiset

Valtuuston muut jäsenet puolueittain:

Suomen Keskusta
 Alhoniemi Ilona
 Haverinen Kyösti
 Härkin Anne
 Härkin Päivi
 Hölttä Anna
 Korhonen Pasi
 Kämäräinen Matti
 Mikkilä Hannu
 Nykänen Anniina
 Piironen Kari
 Reinikka Erik
 Rönkkö Reeta
 Siira Arto
 Timonen Paula

Kansallinen Kokoomus
 Meriläinen Mikko

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
 Hiltunen Jouni
 Oinonen Elina
 Piirainen Jari
 Pääkkönen Hannu
 Rautiainen Marko
 Ruokolainen Jari
 Savolainen Anni
 Savolainen Maija
 Smura Antti

Suomen Kristillisdemokraattinen puolue
 Jaaranen Merja
 Tolvanen Joosua

Perussuomalaiset
 Meriläinen Jaana
 Määttä Henry
 Ruutinen Kari
 Saaristo Susanna
 Sutinen Ville

Vapauden liitto
 Ahponen Jorma
 Jänönen Mikko

Vasemmistoliitto
 Hermaja Jussi
 Karppinen Veijo

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa oli vuonna 2022 9 jäsentä.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet olivat seuraavat:

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 jäsentä
Perussuomalaiset	2 jäsentä

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Pääkkönen Hannu	SDP
I varapuheenjohtaja Rönkkö Reeta	KESK
II varapuheenjohtaja Määttä Henry	Perussuomalaiset

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta
Haverinen Kyösti
Nykänen Anniina
Reinikka Erik

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Ruokolainen Jari
Savolainen Anni

Perussuomalaiset
Meriläinen Jaana

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Asko Saatsi ajalla 1.1.2022 – 31.8.2022.

Kaupunginjohtajan avoimen viran hoitajana ja esittelijänä toimi 1.9. 2022 – 31.12.2022 välisen ajan Kyösti Korhonen.

Edellisten estyneinä ollessa esittelijänä toimivat seuraavassa järjestyksessä:

Hallintojohtaja Leena Timonen 1.8.2022 alkaen
Talousjohtaja Salla Ovaskainen 1.6.2022 alkaen
Konsernijohtaja, vt. talousjohtaja Kyösti Korhonen
Hyvinvointijohtaja Petri Moilanen
Tekninen johtaja Pasi Parkkinen, vs. Olli Kakkinen

Vuonna 2022 noudatettiin Nurmeksien kaupungin hallintosääntöä, joka tuli voimaan 1.8.2021.

Tilivelvolliset

Valtuuston hyväksymät tilivelvolliset vuoden 2022 talousarviossa ovat tulosalueittain:

Kaupunginhallituksen toimiala: Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, talousjohtaja

- Hallintopalvelut: Hallintojohtaja
- Ruokapalvelut: Ruokapalvelupäällikkö
- Maaseutupalvelut: Hallintojohtaja
- Lomituspalvelut: Lomituspalvelupäällikkö

Kaupunkirakennepalvelujen toimiala: Kaupunkirakennelautakunta, tekninen johtaja

- Kuntatekniikan palvelut: Kuntatekniikan päällikkö
- Maankäyttö- ja lupapalvelut: Tekninen johtaja
- Tilapalvelut: Tilapalvelupäällikkö

Hyvinvointipalvelujen toimiala: Hyvinvointilautakunta, hyvinvointijohtaja

- Kulttuuripalvelut: Kulttuuripalvelujen tulosaluepäällikkö
- Opetus- ja koulutuspalvelut: Hyvinvointijohtaja
- Vapaa-aikapalvelut: Vapaa-aikapalvelujen tulosaluepäällikkö
- Varhaiskasvatuspalvelut: Varhaiskasvatuksen tulosaluepäällikkö

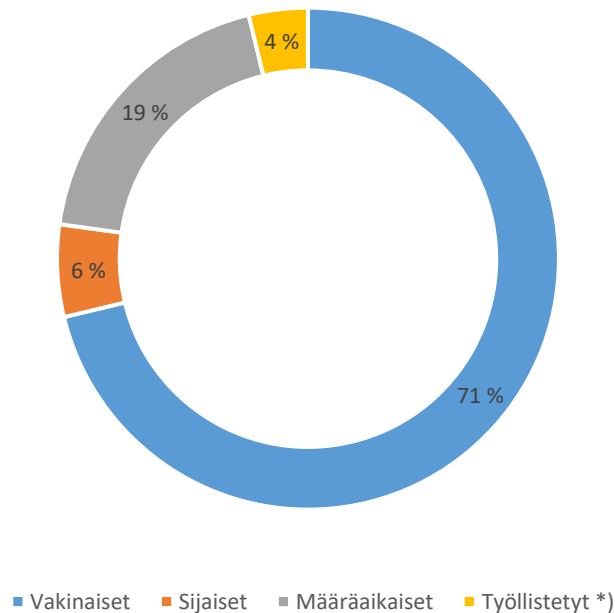
1.2.2 Henkilöstö

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 426, josta vakinaisia oli 300, määräaikaista 80, sijaisia 25 ja työllistettyjä 16. Lisäksi oppisopimussuhteisia oli 5. Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 70 % (ed. vuosi 75 %). Edelliseen vuoteen verrattuna kaupungin henkilöstön määrä pieneni 15 henkilöllä. Vakinaiset palvelussuhteet pienenivät 31:llä ja määräaikaisten lisääntyivät 20 henkilöllä.

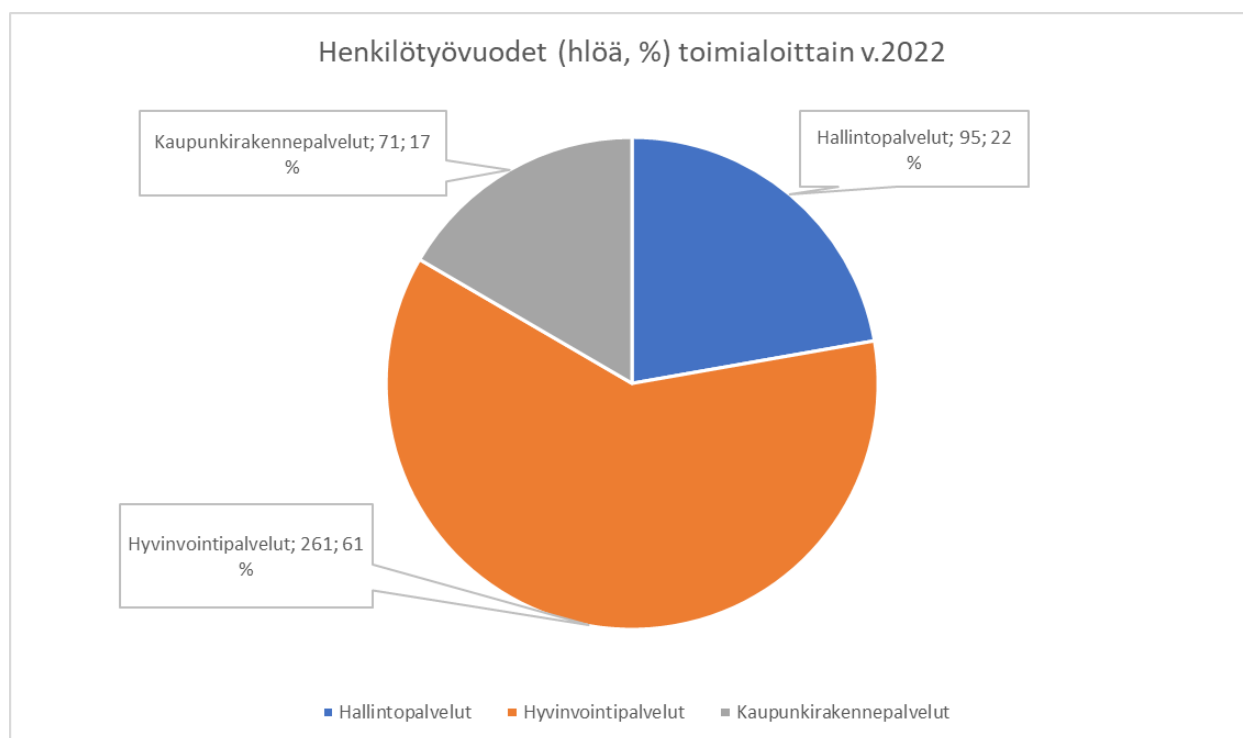
Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 15,462 miljoonaa euroa (vuonna 2021 henkilöstökulut olivat 14,905 m€). Verrattuna vuonna 2021 maksettuihin palkkoihin, palkkakustannukset kasvoivat 557 000 euroa eli 3,7 prosenttia. Henkilöstöön liittyviä tietoja käsitellään laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

<i>Henkilöstöjakauma palvelussuhteen mukaan</i>			
	TP 2022	TP2021	Muutos
Palvelussuhde			
Vakinaiset	300	331	-31
Sijaiset	25	31	-6
Määräaikaisten	80	60	+20
Työllistetyt *)	21	19	+2
Yhteensä	426	441	-15
*) sis. Oppisopimussuhteiset	5	5	0

Henkilöstön jakautuminen palvelussuhteen mukaan 31.12.2022

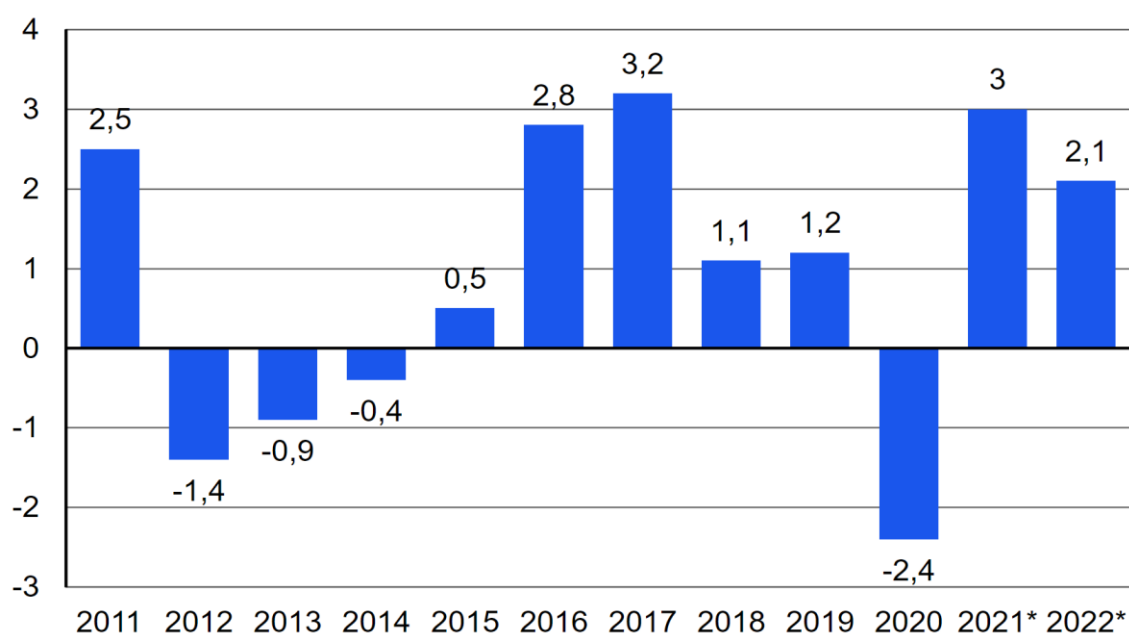
Yhteenlaskettu henkilötyövuosien määrä 2022 oli 427.

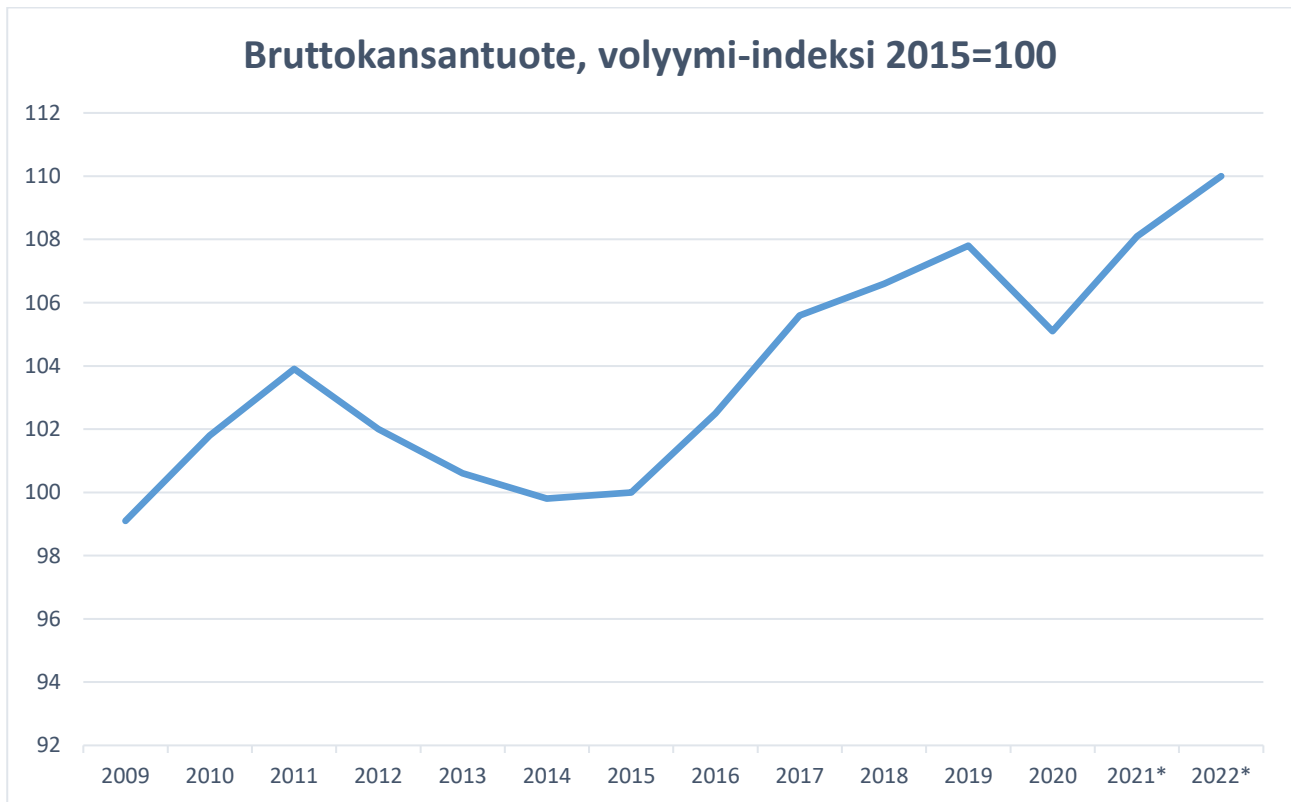
1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi nousi 2,1 prosenttia vuonna 2022. Hintojen nousun myötä yksityinen kulutus kasvoi selvästi edellisvuodesta. Säästämisaste kääntyi negatiiviseksi. Energian hinnannousu kasvatti rahamääräistä tavaratuontia ja kauppatase heikkeni. Myös palveluiden nettovienti heikkeni. Tätä selitti kuljetus ja matkailu. Tavaroiden ja palveluiden tase olikin energiakriisistä johtuen ennätyksellisen alijäämäinen. Vaihtotaseen alijäämä kasvoi uuteen ennätykseen, 10 mrd €. Jos vaihtotaseen suhteuttaa bruttokansantuotteeseen saadaan suhdeluku, joka huomioi hintojen muutoksen. Vaihtotase suhteessa bruttokansantuotteeseen on viimeksi ollut alijäämäisempi vuonna 1992.

Bruttokansantuotteen volyymien vuosimuutos, %

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2022 15.3.2023

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2022 15.3.2023

Kuntatalous

Kunnat ja kuntayhtymät ovat vuoden 2022 tilinpäätöksessä lähellä tasapainoa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous on lievästi alijäämäinen. Velan kasvu hidastui vuonna 2022. Lainakanta kasvoi silti 230 M€:lla vuonna 2022. Kertaluonteiset myynnit paransivat tulosta yli 400 M€:lla.

Vuosikate heikkeni -11,6 %, toimintakate heikkeni -7,4 %, verotulot kasvoivat 5,3 % ja valtionosuudet kasvoivat 6,5 %, Investoinnit kasvoivat 8 % ja omaisuuden myyntitulot kasvoivat 100 %.

Energian markkinahinnat nousivat merkittävästi vuoden 2022 aikana. Sähkö, kaasu, lämmitys ja polttoaineet aiheuttavat kuntatalouteen noin miljardin euron kulut vuosittain. Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut nousivat edellisvuodesta noin 8 %.

Kunnat saivat valtiolta koronatukea yhteensä noin 770 M€ vuonna 2022. Valtaosa koronatuesta, 470 M€, oli STM:n kautta myönnettyä terveysturvallisuuden valtionavustusta. Lisäksi koronatukea myönnettiin vähäisessä määrin myös opetus- ja kulttuuritoimeen sekä suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin ennakkotietojen mukaan 4,1 miljardia euroa. Investointien määrä laski edellisestä vuodesta vahvistaen kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirtaa sekä pienentäen lainanottotarvetta. Kuntatalous oli vuonna 2022 lähes tasapainossa ottaen investoinnit huomioon. Lainakanta kasvoi vain 230 miljoonaa euroa.

Kuntatalouden muuttujien vuosimuutoksia vuosina 2021-2022 kuntakoon mukaan, %

Asukasluku 31.12.2021	Kuntia v. 2021 lkm	Verotulot		Valtionosuudet		Verotulot + valtionosuudet		Toimintakate		Investoinnit		Lainakanta	
		2021 %	2022 TPA %	2021 %	2022 TPA %	2021 %	2022 TPA %	2021 %	2022 TPA %	2021 %	2022 TPA %	2021 %	2022 TPA %
Alle 5 000 as.	125	8,1 %	3,7 %	-3,9 %	5,4 %	1,9 %	4,5 %	3,4 %	5,7 %	13,7 %	-6,9 %	0,3 %	-4,9 %
5 000 - 20 000 as.	114	6,5 %	3,6 %	-5,0 %	6,2 %	1,6 %	4,7 %	4,0 %	5,9 %	-5,7 %	4,1 %	0,5 %	-4,5 %
20 000 - 100 000 as.	45	5,9 %	4,7 %	-8,4 %	5,5 %	1,3 %	4,9 %	2,7 %	6,1 %	-5,1 %	-1,3 %	1,7 %	-0,2 %
Yli 100 000 as.	9	6,3 %	6,7 %	-15,2 %	8,4 %	1,8 %	7,0 %	2,8 %	7,0 %	-12,5 %	11,9 %	-1,4 %	-4,3 %
Manner-Suomi	293	6,4 %	5,3 %	-8,8 %	6,4 %	1,6 %	5,6 %	3,0 %	6,3 %	-8,3 %	6,1 %	0,2 %	-2,9 %

Lähde: Suomen Kuntaliitto 6.2.2022

Julkisyhteisöt

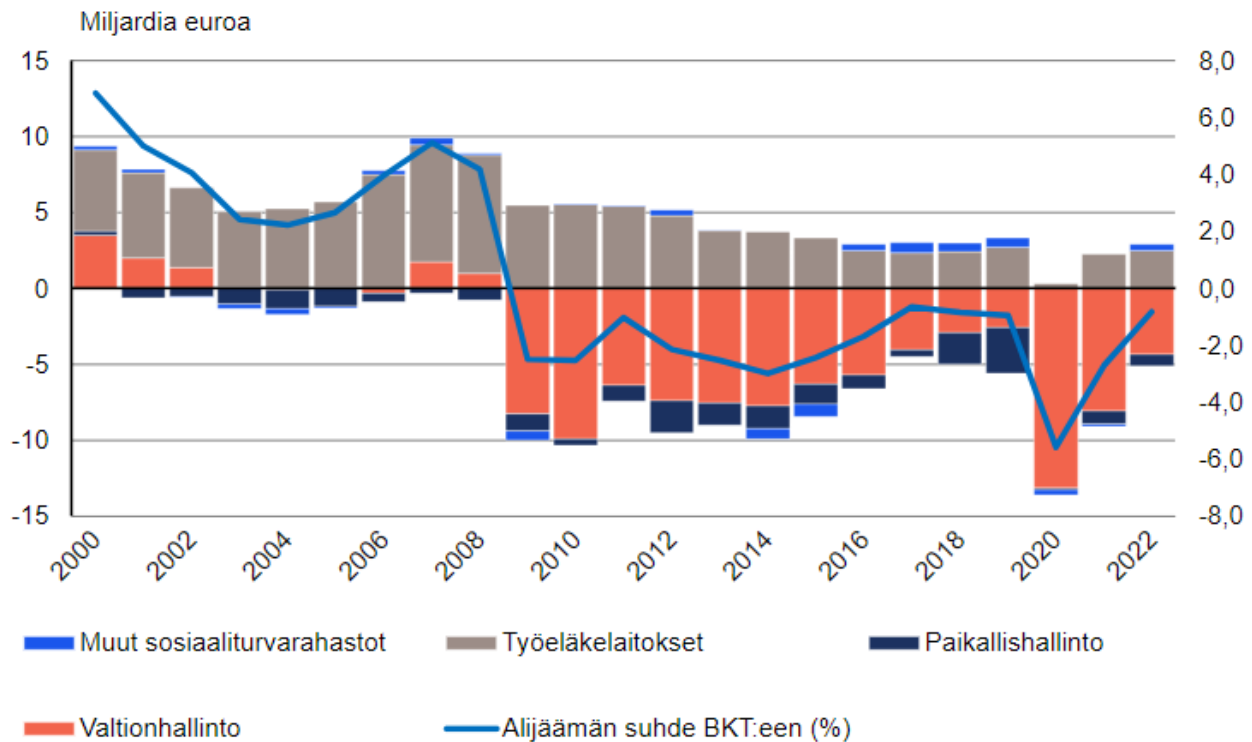
Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 2,2 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2022. Edellisenä vuonna alijäämä oli 6,8 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämän supistumiseen vaikuttivat muun muassa verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän kasvu. Vuonna 2022 alijäämä oli 0,8 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 4,3 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 8 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kunnat ja kuntayhtymät ym.) alijäämä säilyi lähes ennallaan, ollen noin 750 miljoonaa euroa. Paikallishallinnon ennakkolisiin tietoihin liittyy tavanomaista enemmän epävarmuutta lähdeaineistossa havaituista epäjohtonmukaisuuksista johtuen.

Kansantalouden tilinpidossa menot ja tulot kohdistetaan (suoriteperusteisesti) sille vuodelle, milloin ne käytetään. Valtionhallinnon maksuperusteista aineistoa käsiteltäessä tehtiin tilastovuodelle 2022 poikkeuksellisen suuri ajoituskorjaus, kun hyvinvointialueille vuonna 2022 maksetusta rahoituksesta siirrettiin kaksi miljardia euroa tilastovuodelle 2023. Ajoituskorjaus koskee valtionhallinnon kahden miljardin euron tulonsiirtoa hyvinvointialueille, mikä tullaan kirjaamaan valtionhallinnon menoksi ja hyvinvointialueiden tuloksi tilastovuodelle 2023. Ajoituskorjaus koskee julkisyhteisöjen sisäisiä tulonsiirtoja, joten sillä ei ole vaikutusta nettoluotonantoon julkisyhteisöjen tasolla.

Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi noin 2,5 miljardiin euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvonmuutoksia. Myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema parani, ollen runsaat 400 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tähän vaikutti parantunut työllisyys.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) tai nettoluotonotto (-) mrd. € ja suhde bruttokansantuotteeseen (%), vuosina 2000-2022

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2022 15.3.2022

Kotitaloudet

Yksityiseen kulutukseen käytettiin selvästi aikaisempaa enemmän rahaa vuonna 2022. Tätä osaltaan selitti se, että edellisvuotta vastannut kuluskori kallistui poikkeuksellisen paljon. Kuluttajahintaindeksin mukaan vuoden 2022 inflaatio oli korkeinta 40 vuoteen. Käypähintainen yksityinen kulutus kasvoi 8 % ja yksityisen kulutuksen volyymi oli 2 %:n kasvussa.

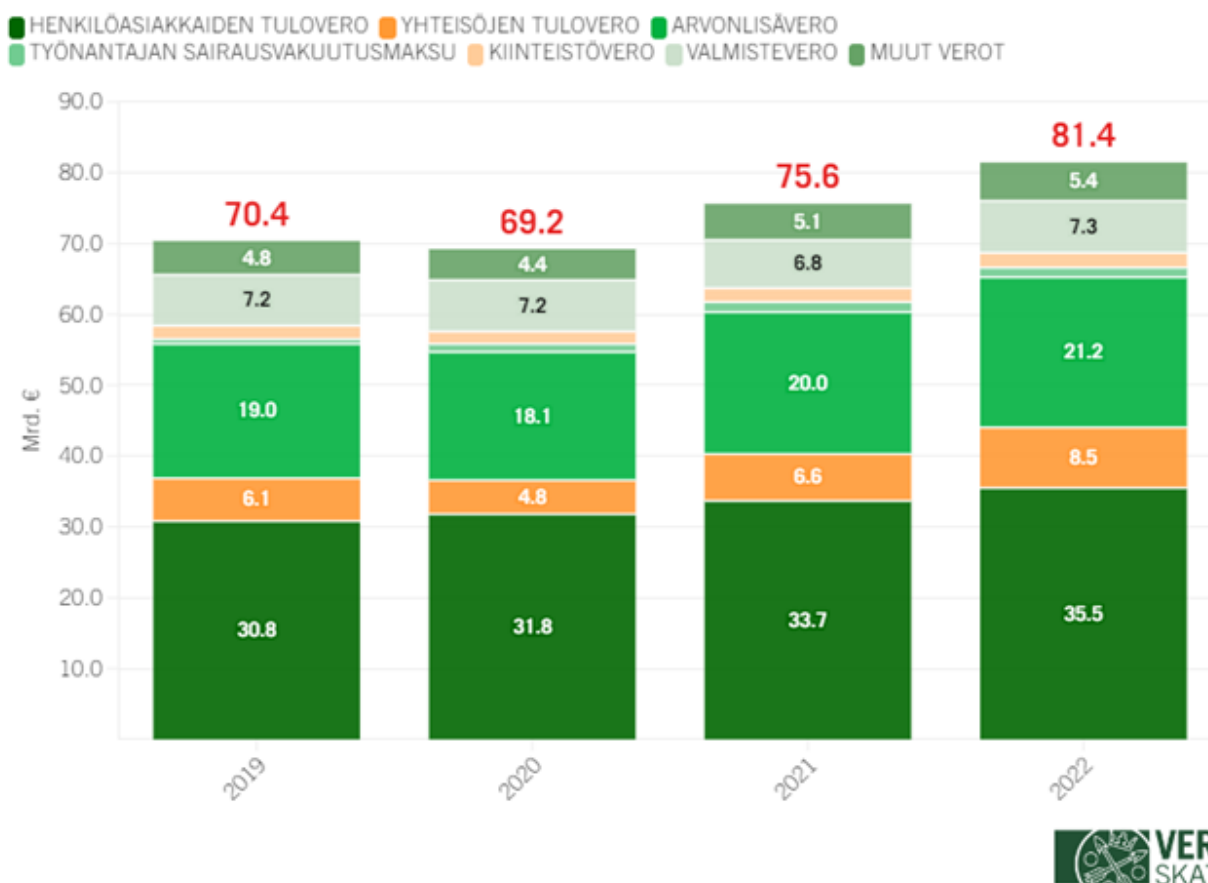
Palkat ja palkkiot nousivat 6 % vuonna 2022. Kokonaisuutena kotitalouksien saamat tulot kasvoivat kotitalouksien menoja vähemmän ja kotitalouksien säästämisaste kääntyi negatiiviseksi.

Säästö saadaan vähentämällä käytettävissä olevasta tulosta kulutusmenot. Säästö on negatiivinen, mikäli kotitalouksien käytettävissä oleva tulo on pienempi kuin kotitalouksien kulutusmenot. Säästämisaste on kotitalouksien säästön osuus käytettävissä olevasta tulosta.

1.3.1 Verotus

Verohallinnon vuonna 2022 keräämien verojen nettokertymät olivat yhteensä 81440 miljoonaa, joka oli 5 831 miljoonaa (+7,7 %) enemmän kuin vuonna 2021 ja 12 223 miljoonaa (+17,7 %) enemmän kuin vuonna 2020. Henkilöasiakkaiden tuloveroa kertyi vuonna 2022 yhteensä 35 502 miljoonaa, joka oli 1 823 miljoonaa (+5,4 %) enemmän kuin vuonna 2021. Yhteisöjen tuloveroa kertyi vuonna 2022 yhteensä 8 546 miljoonaa, joka oli 1 934 miljoonaa (+29,3 %) enemmän kuin vuonna 2021. Arvonlisäveroa kertyi vuonna 2022 yhteensä 21 195 miljoonaa, joka oli 1 165 miljoonaa (+5,8 %) enemmän kuin vuonna 2021.

Eri verolajien määrällinen osuus kokonaiskertymästä vuosina 2019-2022 (Mrd. €):

Verohallinnon keräämien verojen nettokertymät yhteensä 2019–2022, luvut mrd. €. Verohallinnon kertymissä ei ole huomioitu muiden viranomaisten keräämiä veroja. Merkittävin muiden viranomaisten keräämistä veroista on Traficomien keräämä ajoneuvovero. Verohallinnon kertymissä ei ole mukana myöskään veronluonteisia maksuja kuten työttömyys- ja eläkevakuutusmaksuja.

Lähde: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/>

Vuonna 2022 kerätyistä veroista 61,7 prosenttia tilitettiin valtiolle ja 33,0 prosenttia kunnille. Muita veronsaajia ovat lisäksi seurakunnat 1,2 prosentin ja Kela 4,1 prosentin osuuksilla.

Vuonna 2023 valtion ja kuntien jako-osuudet muuttuvat oleellisesti, kun sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden toimintaa rahoittaa valtio ja sote-kustannusten siirtyessä kunnilta valtiolle, myös rahoitusta siirretään vastaavasti.

Kunnille tilitetyt verot:

Verolajeittain	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos-%
Yhteensä	25 537 343 479 €	26 769 388 829 €	4,82 %
Kunnallisvero	20 704 932 988 €	21 645 950 436 €	4,54 %
Yhteisövero	2 859 866 213 €	3 032 262 706 €	6,03 %
Kiinteistövero	1 972 544 278 €	2 091 175 687 €	6,01 %

Lähde: <https://veronsaajat.vero.fi/fi-FI/Home/PBI?tab=Kunnat-Kausitilitys>

1.3.2 Väestön ja työllisyyden kehitys

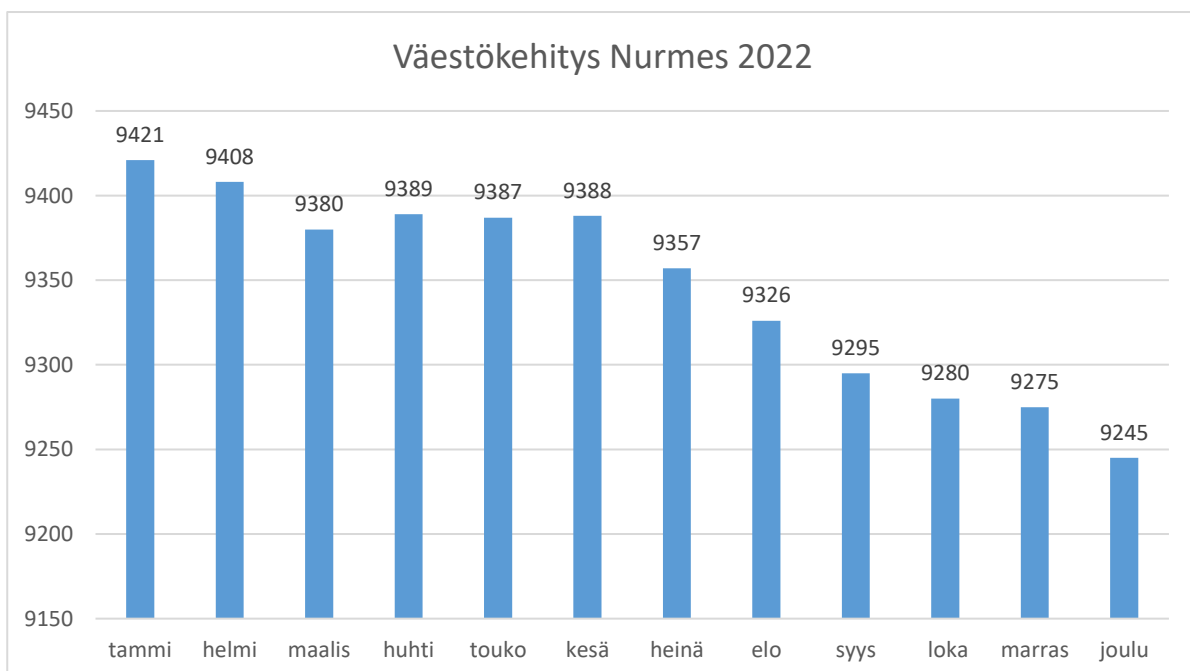
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun lopussa 5 565 519. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2022 aikana 17 728 hengellä. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 34780 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 17 953 vähemmän kuin kuolleita.

Kuntien välisiä muuttoa kertyi vuoden 2022 aikana ennakkotietojen mukaan 292 976. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 12 054 muuttoa vuoden 2022 kuntajaon mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2022 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla. Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa kirjattiin Kymenlaaksossa 1732 henkeä. Pohjois-Karjalassa maakuntien välinen nettomuutto oli -713 henkeä.

Tilastokeskuksen väestönmuutoksen ennakkotietojen mukaan Pohjois-Karjalan väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 162 543. Maakunnan väkiluku pieneni vuoden aikana kaikkiaan 738 hengellä. Muutos on kolminkertainen edellisvuoden muutoksen verrattuna. Pohjois-Karjalan kunnista väkiluku kasvoi vuoden 2022 aikana ainoastaan Joensuussa 260 ja Kontiolahdella 119 henkeä. Selvimmin väkiluku laski Nurmeksessa -178 ja Lieksassa -168.

Nurmeksessa väkiluku pieneni 174 hengellä (-1,85 %) ja kokonaisväestömäärä oli vuoden lopussa 9 245 henkeä. Kokonaisnettomuutto oli -33 henkeä. Syntyvyys oli 45 henkeä ja kuolleisuus 189, mistä johtuen luonnollista väestönvähennystä tuli -144 henkeä. Väestömäärä väheni ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja kasvoi hieman toisen vuosineljänneksen aikana mutta väheni tasaisesti toisella vuosipuoliskolla.

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilastot

Väestömuutosten ennakkotieto tammi-joulukuu 2022 (Pohjois-Karjala)

Alue	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto Suomeen	Maastamuutto Suomesta	Nettomaahan muutto	Kokonaisnetto muutto	Kokonaismuutos	Väkiluku ennakkotieto kk lopusssa
Pohjois-Karjala	1046	2 271	-1 225	8 142	8 712	-570	1 206	155	1 051	481	-738	162 543
Sk Joensuu	896	1 567	-671	7 081	7 281	-200	904	127	777	577	-94	127 071
Sk Keski-Karjala	63	265	-202	506	705	-199	111	13	98	-101	-298	15 852
Sk Pielisen Karjala	87	439	-352	555	726	-171	191	15	176	5	-346	19 620
Heinävesi	11	67	-56	136	174	-38	19	1	18	-20	-75	3 061
Ilomantsi	13	122	-109	144	191	-47	5	1	4	-43	-151	4 492
Joensuu	576	833	-257	4 405	4 551	-146	770	104	666	520	260	77 521
Juuka	12	100	-88	173	185	-12	9	1	8	-4	-92	4 352
Kitee	38	163	-125	278	386	-108	94	10	84	-24	-148	9 729
Kontiolahti	148	102	46	1 039	988	51	28	7	21	72	119	15 154
Lieksa	42	250	-208	286	374	-88	134	8	126	38	-168	10 375
Liperi	80	158	-78	691	649	42	16	5	11	53	-26	11 953
Nurmes	45	189	-144	269	352	-83	57	7	50	-33	-178	9 245
Outokumpu	31	115	-84	337	351	-14	49	4	45	31	-52	6 454
Polvijärvi	25	70	-45	156	192	-36	8	4	4	-32	-77	4 084
Rääkkylä	7	37	-30	72	119	-47	4	2	2	-45	-73	1 959
Tohmajärvi	18	65	-47	156	200	-44	13	1	12	-32	-77	4 164

Lähde: tilastokeskus, väestötilastot

Työllisyys

Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan, työ- ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli vuoden 2022 joulukuun lopussa koko maassa yhteensä 260 400 työtöntä työnhakijaa. Se on 14900 vähemmän kuin vuotta aiemmin Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,9 prosenttia, eli 0,6 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuoden 2021 joulukuussa. Työttömistä oli lomautettuina 23 600 henkilöä, eli 1 800 edellisvuotta vähemmän. Uusia avoimia työpaikkoja oli 17 900 vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Pohjois-Karjalassa oli 9 574 työtöntä työnhakijaa, mikä on 13,4 prosenttia työvoimasta. Työttömiä oli 380 henkilöä eli 4 prosenttia vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Lomautettujen määrä kasvoi 123 henkilöä eli 17 prosenttia verrattuna joulukuuhun 2021. Pitkäaikaistyöttömänä oli 3 237 henkilöä, jossa on vähennystä 14 prosenttia vuodessa. Aktivointiaste eli palveluissa olevien osuus laajasta työttömyydestä oli 28,5 %. Avoimia uusia työpaikkoja oli 1 851 kappaletta eli 124 paikkaa ja 6 % vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

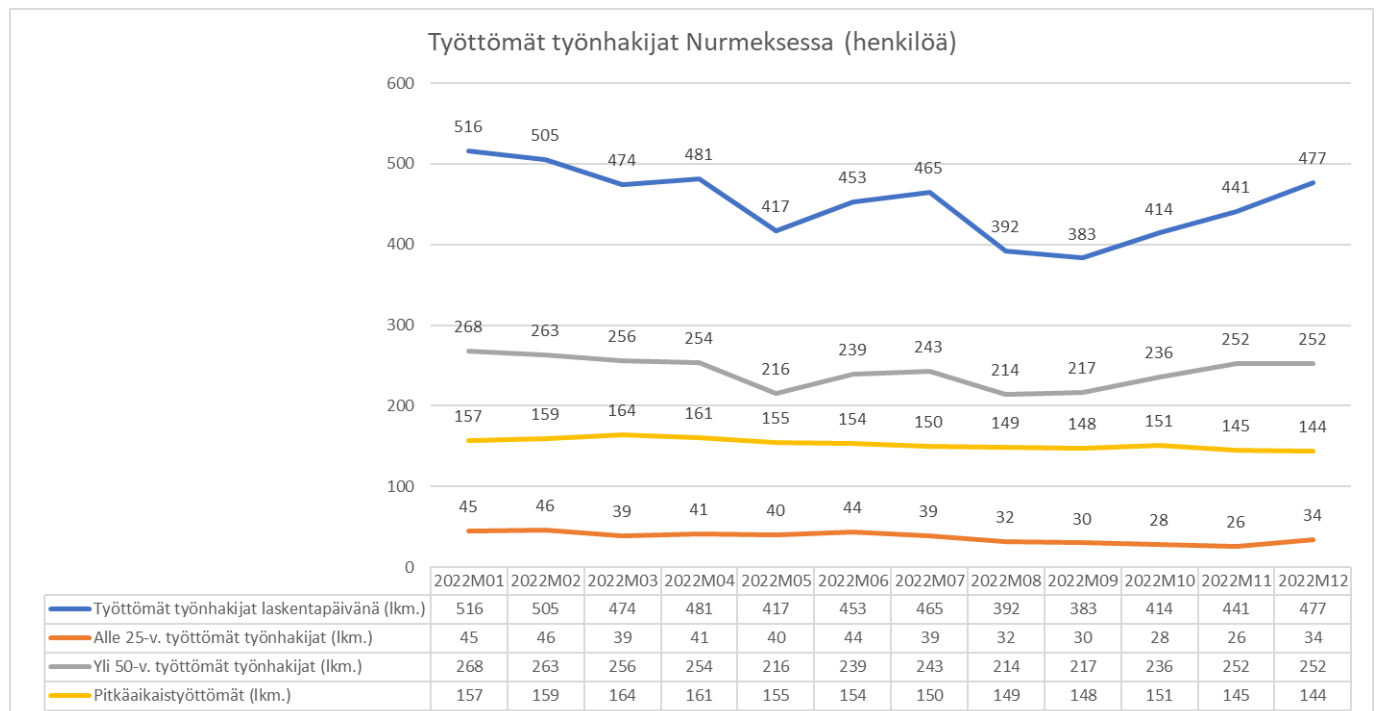
Nurmeksessa työttömien määrä vuoden 2022 lopussa oli yhteensä 477 eli 45 henkilöä (- 8,6 %) vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa ja 179 vähemmän kuin kaksi vuotta sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 12,4 prosenttia (13,7 % ed. vuosi), mikä on Pohjois-Karjalan kuntien viidenneksi alhaisin Kontiolahden, Liperin, Heinäveden ja Polvijärven jälkeen. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä väheni jonkin verran. Avoimia työpaikkoja oli 38 (114 ed. vuosi).

Nurmeksen työllistämishankkeita vuonna 2022 olivat Taidolla töihin-hanke, Näre ry:n voimavarat -hanke ja närekartano -hanke. Lisäksi kaupungilla oli työllistämistä edistävän palvelun ja kuntouttavan työtoiminnan sopimus Honkalampi-säätiön Kaski-toiminnan kanssa.

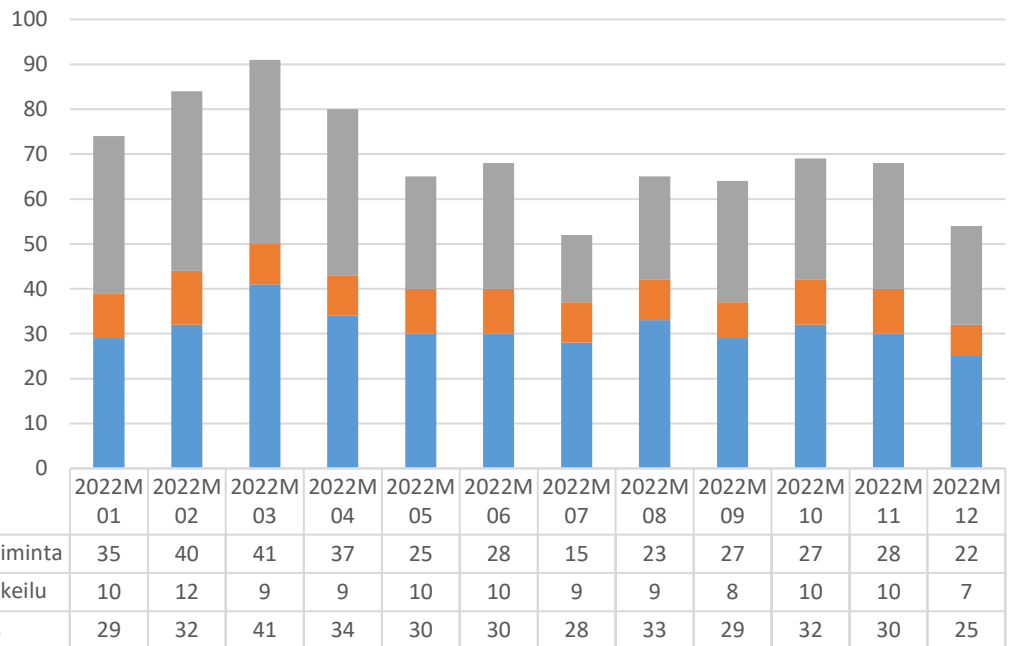
TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2022 JOULUKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: POHJOIS-KARJALA

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat								Vamm. ja	Avoimet
		Osuus-%	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-	Alle 25-	Yli 50-	Pitkäaik.	pitkäaik.	työ-
	työvoimasta					vuotiaat	vuotiaat	vuotiaat	työttömät	sairaat	paikat
Heinävesi	1 219	11,8	144	100	44	7	16	76	51	35	16
Ilomantsi	1 774	13,8	244	160	84	...	13	138	75	31	17
Joensuu	35 423	13,8	4 879	2 956	1 923	119	669	1 679	1 825	654	1 303
Juuka	1 735	15,9	276	184	92	7	21	161	79	41	21
Kitee	3 843	14,8	568	316	252	10	37	288	172	57	43
Kontiolahti	7 248	9,9	716	435	281	20	75	292	247	91	79
Lieksa	4 026	16,4	661	422	239	9	42	325	152	71	105
Liperi	5 639	10,1	569	341	228	21	67	267	186	104	35
Nurmes	3 862	12,4	477	312	165	5	34	252	144	64	38
Outokumpu	2 498	18,0	449	262	187	15	58	160	118	83	32
Polvijärvi	1 697	12,3	208	127	81	...	15	115	82	34	9
Rääkkylä	753	15,7	118	81	37	...	8	64	29	12	...
Tohmajärvi	1 749	15,2	265	159	106	...	16	141	77	22	...
Yhteensä	71 466	13,4	9 574	5 855	3 719	222	1 071	3 958	3 237	1 299	1 709

Lähde: [Työllisyyskatsaus Joulukuu 2022 \(ely-keskus.fi\)](https://www.ely-keskus.fi/tyollisyyskatsaus-joulukuu-2022)

Työllistämisen tukitoimet Nurmeksessa (henkilöä)

Lähde: Tilastokeskus

1.3.3 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupunkikonsernissa tapahtui vuoden 2022 marraskuussa olennainen toimintaan ja talouteen vaikuttava muutos, kun Nurmeksens kaupungilta siirtyi 15 henkilöä Polkka Oy:lle, Siirto pienensi kaupungin myyntituloja noin 226 000 eurolla ja materiaaliostokuluja noin 90 000 eurolla. Vuositasolla tämä tarkoittaa noin 1,3 M€ pienempiä myyntituloja ja 0,5 M€ vähennystä materiaaliostoihin.

Yhteenvedo keskeisistä talouden luvuista (ulkoiset erät):

1 000 euroa	2021	2022	Muutos €	Muutos-%
toimintatuotot yhteensä	10 340	9 900	-440	-4,26 %
toimintakulut yhteensä	-80 430	-84 014	-3 584	4,46 %
toimintakate	-70 062	-74 072	-4 010	5,72 %
verotulot	32 979	33 596	617	1,87 %
valtionosuudet	41 442	43 650	2 208	5,33 %
vuosikate	4 868	3 849	-1 019	-20,93 %
poistot ja arvonalennukset	-4 505	-4 750	-245	5,44 %
tilikauden tulos	363	-901	-1 264	-348,21 %

tilikauden yli-/alijäämä	859	-256	-1 115	-129,80 %
taseen kertynyt yli-/alijäämä *)	16 315	15 168	-1 147	-7,03 %
investoinnit netto	8 553	3 978	-4 575	-53,49 %
toiminnan ja investointien rahavirta	4 602	216	-4 386	-95,31 %
lainakanta	17 783	17 200	-583	-3,28 %
rahavarat 31.12.	1 458	1 514	56	3,84 %

*) sis. Siun sote-maksutasausta 633 t€ v. 2018
sekä v.2021 palkkaharmonisoinnin kustannuksia 892 t€

Toimintatuotot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 0,44 miljoonaa euroa eli 4,26 prosenttia. Muutos selittyy osin soteruokien myynnin siirtymisestä Polkka Oy:lle 1.11.2022 alkaen. Muita selittäviä tekijöinä ovat:

Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 3,5 miljoonaa euroa eli 4,5 prosenttia. Toimintakulujen 3,6 miljoonan euron muutos aiheutui Siun sotelle maksetuista sosiaali- ja terveysmenojen (sote) kasvusta (alijäämän kattaminen) sekä Siun soten ja pelastustoimen palkkaharmonisoinnin kustannuksista.

Sote -menoihin sisältyy budjetoitujen menojen lisäksi kuntayhtymän vuoden 2022 alijäämän kattamiseksi tehty menovaraus 2,7 miljoonaa euroa sekä palkkaharmonisointikulu 0,76 miljoonaa euroa. Menovarauksen sisältämät sote -menot olivat yhteensä 47,8 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 3,65 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstömenot kasvoivat 2,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate -74,1 miljoonaa euroa oli -4 miljoonaa euroa (5,72 %) suurempi kuin edellisenä vuotena (-70,1 M€) alhaisempien toimintatuottojen ja suurempien toimintakulujen seurauksena.

Verotulot olivat yhteensä 33,6 miljoonaa euroa eli 0,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2021. Verotulojen prosentuaalinen muutos oli yhteensä 1,9 %, jossa kunnan tulovero kasvoi 2,4 %, kiinteistövero 3,6 % ja osuus yhteisöveron tuotosta -1,6 %. Yhteisöverotulon laskua selittää se, että vuonna 2021 yhteisövero sisälsi ns. koronatukipaketin eli yhteisöveron kuntien jako-osuuden määräaikaisen noston 10 %-yksiköllä.

Valtionosuudet olivat yhteensä 43,7 miljoonaa euroa ja kasvoivat 2,2 miljoonalla euroa eli +5,3 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 8 355 euroa.

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely (€)

	2022	Osuus-%	2021	Osuus-%	Muutos €	Muutos-%
VEROTULOT	33 595 705	100,0 %	32 979 152	100,0 %	616 553	1,9 %
Kunnallisvero	26 474 485	78,8 %	25 855 395	78,4 %	619 090	2,4 %
Kiinteistövero	2 209 340	6,6 %	2 133 203	6,5 %	76 137	3,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 911 880	14,6 %	4 990 455	15,1 %	- 78 575	-1,6 %
VALTIONOSUUDET	43 650 480	100,0 %	41 442 465	100,0 %	2 208 015	5,3 %
Kunnan peruspalv. valt.os	29 760 703	68,2 %	27 734 661	66,9 %	2 026 042	7,3 %
Verotuloperust. valt.os	8 307 413	19,0 %	8 829 452	21,3 %	- 522 039	-5,9 %
Opetus- ja kulttuurit. muut valt.os.	- 948 212	-2,2 %	- 988 214	-2,4 %	40 002	-4,0 %
Verotulomenetyksen kompensatio	6 530 576	15,0 %	5 866 566	14,2 %	664 010	11,3 %

Nurmeksen tuloveroprosenttia nostettiin 21,00 prosenttiin vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna veroprosentti oli 0,50 prosenttiyksikköä suurempi. Koko Pohjois-Karjalan veroprosentteihin verrattuna Nurmeksen tuloveroprosentti oli suurempi kuin maakunnassa keskimäärin (20,75). Keskimääräinen veroaste koko maassa oli 20,02. Väestömäärältään 5.000- 10.000 asukkaan verokkikunnissa kuntaveroprosentti oli keskimäärin 21,18. Efektiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaan Nurmeksessa 13,26 (ed. vuosi 12,89) ja koko maassa 14,52.

Vuosikate oli 3,9 miljoonaa euroa eli 1 miljoonaa euroa alhaisempi kuin edellisenä vuotena. Vuosikatetta pienensi toimintakatteen heikkeneminen. Verotulojen kasvu puolestaan paransi vuosikatetta 0,6 miljoonalla eurolla. Yhteisöverotulon kasvu oli edellisvuoden tavoin erityisen voimakasta (41,3 %). Vuosikate riitti kattamaan poistot 82 prosenttisesti, mikä jää selvästi alle kuntasektorilla riittävänä tasona pidettävän 100 prosenttia.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset olivat 4,75 miljoonaa euroa eli 0,25 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Nurmestalon investoinnin valmistuminen kasvatti kaupungin tekemiä poistoja. Nurmest-Lieksa lentokenttä Oy purettiin keväällä 2022 ja siitä tehtiin alaskirjaus. Lentokenttäyhtiön jäännösarvo taseessa oli 40,5 tuhatta euroa.

Tilikauden tulos oli 901 tuhatta euroa alijäämäinen, kun edellisenä vuonna tulos oli positiivinen 363 tuhatta euroa.

Uusia investointivaroja ei esitetä tehtäväksi ja purettavia investointivaroja on 1 miljoonaa euroa (pelastusasema). Riskirahastoon ei esitetä tänä vuonna tehtäväksi uusia varauksia (edellisenä vuotena on tehty 36 000 euron varaus).

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi tulee 256 tuhatta euroa, ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 15,2 miljoonaa euroa (tässä luvussa on huomioitu jo tilikauden 2022 tulos).

Kaupungin investointimenot aineellisiin hyödykkeisiin olivat 4,4 miljoonaa euroa ja rahoitusosuudet investointeihin noin 0,5 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien 3,86 miljoonasta eurosta käytettiin korvausinvestointeihin 2,17 miljoonaa, laajennusinvestointeihin 0,10 miljoonaa ja uusinvestointeihin 1,59 miljoonaa euroa. Investointien luovutustulot 110 tuhatta euroa liittyvät maa- ja vesialueiden sekä rakennusten myynteihin, Pikes Oy:n kaupungille tekemään pääoman palautukseen sekä lentokenttäyhtiön alaskirjaukseen ja sijoitukset 30 tuhatta euroa liittyvät Polkka Oy:n ja Itärata Oy:n osakkeiden ostamiseen.

€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
Aineelliset hyödykkeet	-4 595 900	-116 261	-4 712 161	-4 415 481	296 680	94 %
Sijoitukset	0	0	0	-30 256	-30 256	
Investointimenot yhteensä	-4 595 900	-116 261	-4 712 161	-4 445 737	266 424	94 %
Rahoitusosuudet	285 500	0	285 500	474 950	189 450	166 %
Investointien luovutustulot	0	0	0	109 721	109 721	
Investointitulot yhteensä	285 500	0	285 500	584 671	299 171	205 %
Nettoinvestoinnit yhteensä	-4 310 400	-116 261	-4 426 661	-3 861 067	565 594	87 %

Toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2022 positiivinen 216 tuhatta euroa, kun vastaava rahavirta edellisenä vuonna oli 4,6 miljoonaa euroa.

Rahavarat olivat vuoden lopussa 1,51 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 56 tuhatta euroa edellisen vuodenlopun kassavaroihin. Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 6 vuorokautta (ed. vuosi 6 vrk).

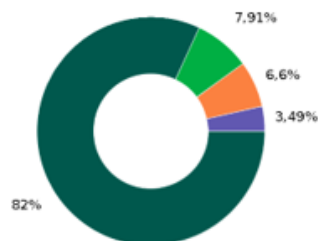
Pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 5 miljoonaa euroa ja lyhennykset -3,6 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys oli 2 miljoonaa euroa. Lainasalkku vuoden lopussa oli 17,2 miljoonaa euroa, kun lainasumma edellisen vuoden lopussa oli 17,8 miljoonaa euroa. Lainasalkku pienentyi 0,6 miljoonalla eurolla vuoden aikana. Kaupungin lainasalkun keskikorko vuonna 2022 oli 0,77 prosenttia (0,56 ed. vuosi) ja keskimääräinen takaisinmaksuaika vuoden lopussa 5,57 vuotta (5,48 ed. vuosi).

Sopimustyyppijakauma (prosenttiosuus avoimista ovelasta saldosta)

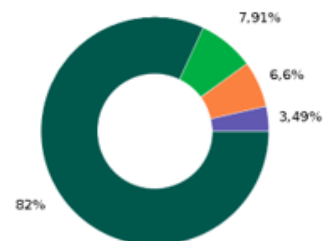
■ Vakiomuotoinen laina
■ Korkotukilaina

Viitekorkojakauma (prosenttiosuus avoimista ovelasta saldosta pl. johdannaiset)

■ KIINTEÄ
■ EURIBOR6M
■ KRVK5Y
■ EURIBOR3M

Viitekorkojakauma (prosenttiosuus avoimista ovelasta saldosta)

■ Ei mitään
■ EURIBOR6M
■ KRVK5Y
■ EURIBOR3M

Lähde: Kuntarahoitus Apollo-järjestelmä

Vuoden 2022 lopussa kaupungilla oli kaksi sijoitusrahastoa. Taaleri Maltillinen sijoitusrahastoon (nykyinen Aktia Varainhoitosalkku+ tasapainoinen B) vuoden 2020 tammikuussa tehty 150 000 euron sijoitus oli markkina-arvoltaan 165 689,64 euroa vuoden 2022 lopussa. Kokonaistuottoa sijoitukselle oli kertynyt 15689,64 euroa ja 10,5 %. Rahaston arvo laski vuoden 2021 lopusta, jolloin sen arvo oli 169 467 euroa.

Aikaisemmin tehty 140.000 euron sijoitus OP-mallittainen rahastoon oli markkina-arvoltaan 163 061,69 euroa. Kokonaistuottoa rahastolle oli kertynyt 23 061,69 euroa eli 16,5 % Rahaston arvo laski vuoden 2021 lopusta, jolloin sen arvo oli 187 074,94 euroa.

1.3.4 Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden toteutumisesta

Valtuustoon nähden sitovia ovat tulosalueiden toimintakatteet, nettoinvestointimenot sekä keskeiset tulos- ja rahoituslaskelmaerät. Negatiivisista talousarviopoikkeamista annetaan tilinpäätöksessä selvitys.

Selvitys valtuustoon nähden sitovien määrärahojen ylityksistä:

Käyttötalous (miinusmerkkiset ylityksiä, muut käyttötalouden alituksia):

	TA2022	Muutokset	TA2022	TP2022	Alitus (+) / Ylitys (-)
Valtuustoon nähden sitovat talousarvioluvut			muutettu		
1150 Hallintopalvelut	-51 131 564	0	-51 131 564	-54 859 886	-3 728 322
1470 Ruokahuoltopalvelut	45 519	0	45 519	49 211	3 692
1480 Pielisen Karjalan maaseutupalvelut	-75 751	0	-75 751	-73 950	1 801
1490 Lomatoimi	10 018	0	10 018	-101 786	-111 804
4100 Hyvinvointipalveluiden hallinto	-288 365	0	-288 365	-287 313	1 052
4110 Opetus- ja koulutuspalvelut	-11 327 097	0	-11 327 097	-11 273 672	53 426
4120 Varhaiskasvatuspalvelut	-5 643 063	0	-5 643 063	-5 695 591	-52 528
4135 Kulttuuripalvelut	-1 592 806	0	-1 592 806	-1 504 580	88 226
4140 Vapaa-aikapalvelut	-910 564	0	-910 564	-834 573	75 991
5120 Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	-276 941	0	-276 941	-252 273	24 668
5130 Maankäyttö ja rakennusvalvonnan palvelut	-46 593	0	-46 593	350 428	397 021
5220 Tilapalvelut	2 616 974	0	2 616 974	2 887 262	270 288
5214 Kuntatekniikan palvelut	-2 188 930	0	-2 188 930	-2 475 113	-286 183
Rahoitus	0	0	0	-9	-9
Verotulot	32 084 000	0	32 084 000	33 595 705	1 511 705
Valtionosuudet	43 543 954	0	43 543 954	43 650 480	106 526
Rahoitustuotot ja kulut	587 982	0	587 982	674 331	86 349
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 398 432	0	-5 398 432	-4 709 668	688 764
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 096 373	-116 261	980 112	216 204	-763 909
Rahavarojen muutos	1 096 373	-116 261	980 112	56 087	-924 025

Toimintakatteiden ylitykset tulosalueittain:

Kaupunginhallituksen toimiala

Hallintopalvelut, poikkeama toimintakatteesta -3 728 322 €

Selvitys: Siun sotien vuoden 2022 alijäämän kattaminen 2,72 M€ ja palkkaharmonisaation kattaminen 0,71 M€ selittää 92 prosenttia ylityksestä (yhteensä 3,43 M€). Muita merkittäviä ylityksiä ovat talousarviota korkeammat asiantuntijapalvelut (-105 t€), henkilöstökulut (-85 t€), työterveyspalvelut (-63 t€) ja kuljetuspalvelut (-35 t€).

Lomatoimi, poikkeama toimintakatteesta -111 804 €

Selitys: Toimintatuotot alittuivat (-275 t€) ja toimintakulut alittuivat (163 t€). Lomittajien palkkaamisessa ja sijaisten saamisessa oli vaikeuksia. Tämän vuoksi vuoden viimeisellä neljänneksellä oli 4-5 henkilön vajeus lomitus toiminnassa. Mela maksoi korvauksen aiemmin budjetoidun mukaan, jolloin palkattavien lomittajien määrä oli arvioitu suuremmaksi. Melalle palautetaan lomituspalveluista 172 000 €, mikä vie tuloksen reilusti alle budjetoidun. Lomapalvelujen hallinnon tulos on 70 000 euroa ylijäämäinen.
(70 t€ lomapalvelujen hallinto -172 t€ lomituspalvelut → noin 100 t€ alijäämää)

Hyvinvointipalvelujen toimiala

Varhaiskasvatuspalvelut poikkeama toimintakatteesta -52 528 €

Selitys: Toimintatuotot ylittivät (+150 t€) ja toimintakulut ylittivät (-202 t€). Suurin ylitys tapahtui henkilöstökuluissa (-241 t€) Henkilöstökulut, sijaismäärärahaylitys: Paljon viime vuonna sijaismäärärahan nousuun, vaikutti ohjeistus siihen, miten työskennellään Korona-aikana lapsiryhmissä. Meiltä jäi henkilöstöä pois heti kun flunssaoireita ilmeni ja koronaakin esiintyi työntekijöillä. Henkilöstöllä oli myös pitkiä sairauslomia. AVI ei hyväksy tilapäisiä ylityksiä, joten sijaisia oli otettava, jos lapsimäärät sitä ryhmässä vaativat. Sijaistarve jatkui runsaana myös syksyn aikana. Henkilöstöä siirtyi omasta halusta työntehtoon, heidän tilallensa palkattiin sijainen. Lokakuussa perustettiin uusi lapsi ryhmä, jolle ei tiedetty varata määrärahoja edellisinä syksynä henkilöstökuluihin, vuokriin eikä tarvittaviin materiaalihankintoihin. Majoitus- ja ravitsemuspalvelujen kustannukset ovat nousseet jonkin verran. Viime keväänä oli Hannilasta esiopetuksessa asiakaspalveluustoja kunnilta, jota ei tiedetty tulevaisuuden talousarvioita laadittaessa.

Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

Kuntatekniikan palvelut poikkeama toimintakatteesta -286 183 €

Selitys: Toimintatuotot alittuivat (-190 t€), henkilöstökulut ylittivät (-98 t€), palvelujen ostot ylittivät (-99 t€)

Toimintatuotot: Asuntojen vuokratuotot 160 t€, virheellinen budjetointi? ja muut vuokratuotot ovat alittuneet 32 t€

Henkilöstökulut ylittävät tilapäisten palkkojen osalta 47 t€ (projekti-insinööri tarvittiin oletettua pidemmäksi aikaa, konekuljettajan pitkä irtisanoutuminen ja osan aikaa tuplamiehitys, Valtimon puolella kuntatekniikan työntekijä työllistetty määräaikaiseksi, liikuntapaikkojen hoitajan osa-aikaeläkkeen ja eläköitymisen vuoksi yksi määräaikaisten liikuntapaikkojen hoitaja tarvittu). kaksi viimeistä ketjutettua määräaikaista on 2023 budjetissa kokopäiväisinä resursseina.

Palvelujen ostot: kestävä kaupunki asiantuntija hankinnat 41 574 € (YM rahoitus on ollut 25 t€ vuonna 2022 ja loput tulevat 2023), Torvisen tontin puhdistusta 20 t€ (kuuluisi alueiden rakentaminen ja kunnossapito alle) ja ICT-palveluiden kustannukset ovat nousseet 18 t€.

Investoinnit nettokustannusten mukaisessa järjestyksessä (miinusmerkkinen poikkeama = ylitys)

Investointi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
Kuivurihankinta	-921 600	0	-921 600	-806 400	115 200	88 %
Kauppalantalo	-700 000	0	-700 000	-665 941	34 059	95 %
Suojärvenkatu-Tuulentie	-220 000	-400 000	-620 000	-619 398	602	100 %
Biopolttoainejakeluasema	-180 000	-23 500	-203 500	-219 035	-15 535	108 %
Pappilantie	-200 000	0	-200 000	-213 321	-13 321	107 %
Sammonkatu	-200 000	0	-200 000	-183 410	16 590	92 %
Pelastusasema	-30 000	-125 000	-155 000	-167 878	-12 878	108 %
Koulukeskusten lukitusjärjest.	-150 000	0	-150 000	-130 799	19 201	87 %
Padel-kenttä	-55 000	-42 625	-97 625	-98 198	-573	101 %
Hannikaisen salin tekniikka 22	-85 500	0	-85 500	-89 585	-4 085	105 %
Taukopaikat, reitistömerkinnät	-100 000	0	-100 000	-80 250	19 750	80 %

Keskusvarikko	-60 000	0	-60 000	-75 349	-15 349	126 %
Maa- ja vesialueet/Hankinta	0	-50 000	-50 000	-74 333	-24 333	149 %
Uimaranta (satama)	-70 000	0	-70 000	-72 348	-2 348	103 %
Kuntoportaat, pulkkamäki	-60 000	0	-60 000	-60 591	-591	101 %
Terveyskeskus	-100 000	40 000	-60 000	-52 775	7 225	88 %
Jääkiekkokaukalot	-40 000	0	-40 000	-48 560	-8 560	121 %
Luukkolank.,Mustaportti,Taimit	-120 000	0	-120 000	-43 736	76 264	36 %
Valtimon koulun keittiömuutoks	0	-39 000	-39 000	-38 039	961	
Pyöräteiden peruskunnostus	-30 000	-8 036	-38 036	-38 036	0	100 %
Jäähileasema	-45 000	12 500	-32 500	-33 946	-1 446	104 %
Kirkkok.koulu keittiömuutokset	0	-33 000	-33 000	-32 475	525	
Opinkuja	-40 000	0	-40 000	-31 116	8 884	78 %
Kyrölän palv.kesk/käyttövesipu	-50 000	23 000	-27 000	-30 317	-3 317	112 %
Osakkeet ja osuudet/Hankinta	0	0	0	-30 256	-30 256	
Ford Ranger kuntatekn.auto	0	-29 000	-29 000	-28 540	460	98 %
Porok.koulu keittiömuutokset	0	-26 000	-26 000	-25 945	55	
Mopo/pyöräkatos Valtimon koulu	-20 000	5 000	-15 000	-25 731	-10 731	172 %
Mottikatu	0	-32 000	-32 000	-25 494	6 506	80 %
Venesatama (satama)	-20 000	0	-20 000	-22 187	-2 187	111 %
Kirkkokadun koulu/liik.s lattia	-25 000	3 715	-21 285	-21 285	-0	100 %
Kyrölän raepesukone Polkka	0	-22 000	-22 000	-18 780	3 220	85 %
Kotorannan jätekatos	-20 000	0	-20 000	-16 792	3 208	84 %
Haketie	-40 000	0	-40 000	-14 827	25 173	37 %
Sairashuoneen leikkipuisto	-15 000	0	-15 000	-13 793	1 207	92 %
Bomban seisake	-60 000	0	-60 000	-9 443	50 558	16 %
Laamilan alueen asuntokadut	-40 000	31 685	-8 315	-8 315	0	100 %
Pitkäniemen tieyhteys	0	-20 000	-20 000	-5 445	14 555	27 %
Kirkkokadun koulun piha	-10 000	0	-10 000	-4 330	5 670	43 %
Venepaikat	-15 000	0	-15 000	-1 784	13 216	12 %
Jäähalli Hyvärilä	-150 000	130 000	-20 000	0	20 000	0 %
Kyrölän keittiön pesukone	-13 300	0	-13 300	0	13 300	0 %
Hyvärilän navetan keittiö	-285 000	300 000	15 000	0	-15 000	0 %
Palv.as.yksikkö/toimintakeskus	-50 000	50 000	0	0	0	
Tiaisentie	-20 000	20 000	0	0	0	
Timolantie	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0 %
Joutsentie	-20 000	20 000	0	0	0	
Osakkeet ja Osuudet/Myynti	0	0	0	31 543	31 543	
Maa- ja vesialueet/Myyntit	0	0	0	37 375	37 375	
Rakennusten myynti	0	0	0	40 804	40 804	
Älykäs ja vähähiilinen biokortteli	0	0	0	207 994	207 994	
Nettoinvestoinnit yhteensä	-4 310 400	-116 261	-4 426 661	-3 861 067	565 594	

Osakkeet ja osuudet: määrärahan ylitys 30 256 euroa (ei budjetoitu)

Selitys: Vuonna 2022 hankitut Polkka Oy:n ja Itärata Oy:n osakkeet

Maa- ja vesialueet/hankinta: määrärahan ylitys 24 333 euroa.

Selitys: maa- ja vesialueiden hankintaan on yleensä budjetoitu n. 200 000 euroa vuosittain, inhimillisen erehdyksen seurauksena vuoden 2022 alkuperäiseen budjettiin ei ollut varattu ollenkaan rahaa maa- ja vesialueiden hankintaan. Lisämäärärahaa maa- ja vesialueiden hankintaan haettiin 50 000 euroa. Tämä ylittyi, koska Nurmeksien ev.lut. seurakunnalta hankittavan kiinteistön kauppa toteutuikin jo loppuvuoden 2022 aikana. Lisäksi kaupunki lunasti itselleen testamenttilahjoituksena saadun kiinteistön ja kauppasumman arvo kirjattiin lahjoitusrahastoon.

Biopolttoainejakeluasema: määrärahan ylitys 15 535 euroa

Selitys: Lisätöitä lähtötietovirheestä johtuen

Keskusvarikko: määrärahan ylitys 15 349 euroa

Selitys: Sisäpuolisten muutosten lisäksi tehtiin massanvaihto pihamaan muutoksille.

Hyvärilän navetan keittiö: määrärahan ylitys 15 000 euroa

Selitys: Alun perin budjetoitu 300 000 euroa, joka talousarviomuutoksella poistettiin. Suunnittelukustannuksiin käytetty 15 000 euroa siirretty käyttötalouden kuluksi, koska keittiömuutoksia ei toteuteta.

Pappilantie: määrärahan ylitys 13 321 €

Selitys: Lisätöitä lähtötietovirheestä johtuen

Pelastusasema: määrärahan ylitys 12 878 €

Selitys: Lisä- ja muutostöistä johtuva ylitys.

Mopo/pyöräkatos Valtimon koulu: määrärahan ylitys 10 731 €

Selitys: Uusi mopojen säilytys muokattiin jo olemassa olevan oleskelu- / pyöräkatoksen tiloihin. Oppilaille rakennettiin uusi erillinen oleskelukatos takapihalle, sekä etupihan terassille asennettiin lasikatto.

Jääkiekkokaukalot: määrärahan ylitys 8 560 €

Selitys: kaukalon pohjustaminen oli ennakoimaton lisätö

Hannikaisen salin tekniikka 22: määrärahan ylitys 4 085 €

Selitys: Suomen Elokuvasäätiön avustuksesta 49 000 euroa tulossa vielä 20 %.

Kyrölän palv.kesk./käyttövesiputkisto: määrärahan ylitys 3 317 €

Selitys: Saneerauksen yhteydessä uusittiin myös huonokuntoiset tonttijohdot.

Uimaranta (satama): määrärahan ylitys 2 348 €

Selitys: marginaalinen poikkeama

Venesatama (satama): määrärahan ylitys 2 187 €

Selitys: marginaalinen poikkeama

Jäähileasema: määrärahan ylitys 1 446 €

Selitys: marginaalinen poikkeama

Kuntoportaat, pulkkamäki: määrärahan ylitys 591 €

Selitys: marginaalinen poikkeama

Padel-kenttä: määrärahan ylitys 573 €

Selitys: marginaalinen poikkeama

1.3.5 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Vuodesta 2021 alkaen sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu valtuuston 2.9.2020 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita, jotka on esitetty seuraavasti:

Lainsäädäntöperusta ja soveltamisala

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia Nurmeksen kaupunkikonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kaupunkikonsernin toimintaa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kaupungin hallinto- ja johtosäännöissä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite, tarkoitus ja käsitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Nurmeksen kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä Nurmeksen kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan, että:

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että
- omaisuus ja resurssit turvataan.

Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta, niin myönteisessä kuin kielteisessä mielessä.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla:

- tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto. Nurmeksen kaupungilla ei ole vakituista sisäisen tarkastuksen yksikköä. Kaupunginhallitus tai kaupunginjohtaja voivat päättää määräaikaisen sisäisen tarkastuksen asettamisesta sisäisen valvonnan tai riskiarvion perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Valtuusto päättää Nurmeksen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet -asiakirjassa ja hallintosäännössä kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kaupunkikonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kaupunginhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginhallitus hyväksyy erillisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen valtuuston hyväksymisen periaatteiden pohjalta.

Kaupunkirakennelautakunta ja hyvinvointilautakunta vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen

valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnan vastuussa olevalle toimielimelle.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta konserniohjeen mukaisesti.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta ja sisäinen valvonta osana kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa kunnan ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Riskienhallinnan tulee ulottua kaikkiin riskiluokkiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta osana taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä.

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä. Hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan sekä konsernin tytäryhtiöiden tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Kaupunginhallitus kokoaa näiden perusteella koko kaupunkikonsernia koskevan riskianalyysin ja menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana vuoden toisessa osavuosikatsauksessa, tytäryhtiöiden puolivuotisraporteissa ja tilinpäätöksissä sekä kaupunkikonsernin tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu lautakuntien ja tytäryhtiöiden laatimiin selontekoihin. Hallituksen alaisten lautakuntien tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Mikäli tilikaudella havaitaan merkittäviä riskejä, tulee lautakuntien, viranhaltijoiden sekä konserniyhteisöjen raportoida niistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi valvontavastuussa olevalle talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle. Valvontavastuussa olevien tulee raportoinnin perusteella ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi on tehty ohjeiden mukaisesti osavuositarkastuksen 1-8/2022 yhteydessä. Raportissa on käsitelty lautakuntien ja kaupunginhallituksen vastuualueilla olevia riskejä ja niiden toteutumista vuoden kuluessa. Tilinpäätöksessä toimialojen riskienhallintaa on käsitelty luvussa 2.

Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä. Vaikka henkilö ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on luonnollisesti hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapautta esimiehiä toiminnan valvontavastuusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toteutus

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupungin operatiivisena toimintana kuuluvat kunnanhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja toimialojen johtajille.

Koko kaupunkikonsernin systemaattinen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kohdentuneet keskeisten toiminnan ja talouden tavoitteiden toteuttamisen seurantaan sekä merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden hallintaan (ks. luku 1.3.6 merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät). Kaikkien operatiivisten riskien seuranta ei ole ollut systemaattista, vaan toteutus on tehty osana päivittäisjohtamista.

Kaupungin johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytäntö perustuu suunnitelmalliseen strategian noudattamiseen. Strategian mukaisen toiminnan varmistaminen tehdään talousarvion laadinnan yhteydessä, jolloin organisaation yksiköille ja konserniyhtiöille asetetaan tilivuoden tulostavoitteet. Tytäryhtiöiden tavoitteet asetetaan kaupunginjohtajan talousarvioneuvotteluissa tytäryhtiöiden toimitusjohtajien ja hallitusten puheenjohtajien kanssa. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista seurataan kaksi kertaa vuodessa kolmannesvuosittain valtuustolle tehtävällä osavuositarkastuksella. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko on annettu valtuustolle toisen osavuositarkastuksen 1-8/2022 yhteydessä. Koko vuoden raportointi toteutetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Seurantaraportointi kattaa kaikki toimialat, tulosyksiköt ja tytäryhtiöt (puolivuositain). Organisaation sisäistä seurantaa tehdään lisäksi tarkemmalla yksikkötasolla. Talouden ja toiminnan valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita tilivuoden aikana.

Konserniyhtiöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat yhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Yhtiön tulee riskienhallinnassaan ottaa huomioon konsernin kokonaisedun mukaiset tavoitteet ja konserniohjeet sekä raportoida konsernijohtolle konserniyhtiön merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen. Kullekin tytäryhtiölle on nimetty johtoryhmän jäsenistä kaupungin edustaja, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus yhtiön hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymille on nimetty omat luottamushenkilöedustajansa. Konsernivalvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita tilikauden aikana. Konsernin sisäisten yhteistoimintakäytäntöjen kehittämistarpeista on keskusteltu tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa uutta strategiaa laadittaessa, ja strategiaan on kirjattu tavoitteeksi yhteistoimintakäytäntöjen määrittäminen ja käyttöönotto valtuustokauden aikana.

Vuoden 2022 aikana sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa aloitettiin seuranta-arviointi. Arvioinnin toteuttamiseksi on laadittu kyselylomake, jonka avulla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista voidaan selvittää aikaisempaa laajemmin toimialoittain ja tulosalueittain. Arviointikysely mahdollistaa jatkossa myös aikaisempaa paremmin puuttumisen mahdollisesti havaittaviin puutteisiin ajoissa. Arviointikysely toteutettiin ensimmäisen kerran vuoden 2022 keväällä. Organisaatioyksiköiden itse toteuttamassa sisäisessä arvioinnissa ei ole raportoitu tilivuoden aikana riskienhallinnan kannalta merkittäviä toimenpiteitä edellyttäviä puutteita.

Kaupungin riskienhallintaan olennaisena osana kuuluvat vahinkoriskit, joihin on varauduttu kaupungin ottamilla vakuutuksilla. Nurmeksen kaupungilla on vakuutusyhtiön kautta otettuja vakuutuksia sekä oma riskirahasto, josta voidaan kattaa vakuutusten ulkopuolisia vahinkoja. Kaupungin vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2021 aikana vakuutusmeklarin toimesta, jonka jälkeen vakuutuksenhoitopalveluita on ulkoistettu

vakuutusmeklarin hoidettavaksi. Vakuutuskilpailutuksella saatiin merkittävää säästöä aikaisempaan vakuutusmaksuun verrattuna. Tilivuoden 2022 aikana ei ole toteutunut merkittäviä vahinkoriskejä.

Kiinteistöriskejä on arvioitu päivitetystä toimitilaohjelmassa.

1.3.6 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pandemia

Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa nähtiin merkittävänä riskinä edelleen koronapandemian pitkittyminen tai muuttuminen jälleen vakavammaksi. Mahdolliset vaikutukset kaupungin toimintaan ja talouteen nähtiin ensisijaisesti taudin leviämisen ja rajoitustoimenpiteiden seurauksena. Kaupungilla on kuitenkin koko ajan ollut valmius nopeisiin toimenpiteisiin, mikäli tautitilanne merkittävästi olisi pahentunut. Myös valtion tukitoimenpiteiden sovittaminen tautitilanteeseen nähtiin tärkeänä. Pandemian arvioitiin mahdollisesti vaikuttavan myös henkilöstön jaksamiseen. Työn tekemisen järjestelyjä sekä normaalin toiminnan jatkamisen merkitystä korostettiin. Henkilöstön työvuoroilla ja etätöiden aikatauluttamisella voitaisiin pienentää riskiä laajan henkilöstöjoukon yhtäaikaista altistumisesta. Kaupungin perustoimintojen ylläpidosta huolehtimisen tärkeyttä pandemian aikana painotettiin. Koronan vakava tautimuoto saatiin melko hyvin hallintaan kattavilla rokotuksilla ja pandemia lievenyi jo alkuvuoden 2022 aikana huomattavasti.

Riskien toteutumista arvioitaessa on todettava, että koronapandemian vaikutukset Nurmeksen aluetalouteen jäivät kokonaisuutena melko vähäisiksi. Pandemia koetteli kaikista eniten pieniä palveluyrityksiä, jotka saivat jonkin verran helpotusta korona-avustuksista. Kaupungin elinkeinorakenteen monipuolisuus on auttanut koronasta selviytymisessä.

Kaupungin oma talous on ollut epidemian aikana vakaa, ja merkittävät valtion tukitoimenpiteet koko kuntasektorille vuosina 2020 ja 2021 ovat parantaneet talouden kestokykyä. Vaikka koronaan saatu valtion tuki on hälventänyt talouden heikkenemisen aiheuttamia paineita, ei talouden tasapainottamisen tarve ole pitkällä aikavälillä kuitenkaan poistunut. Tärkeänä on pidetty talouden aktiivista seuraamista vuoden 2022 aikana ja tasapainottamisohjelman riittävyyden tarkastelemista vuoden 2023 talousarviota laadittaessa.

Riittävä rokotuskattavuus ja taudin lievemmät oireet mahdollistivat jo vuoden 2022 alussa rajoitusten sekä suositusten lieventämisen tai poistamisen. Alueellinen pandemiatyöryhmä kokoontui vielä alkuvuoden aikana muutaman kerran, mutta sen toiminta kävi tarpeettomaksi kun pandemian todettiin hiipuneen ja taudin muuttaneen muotoa tavanomaiseksi kausi-influenssaksi.

Konserni

Riskiksi talouden suunnitelmakaudelle arvioitiin myös Nurmeksen konsernirakenteen tehokkaan toiminnan puuttuminen. Kaupungin toiminta on lakisääteisistä syistä ja kaupungin omilla päätöksillä hajautunut konserniyhtiöihin ja emokuntaan, joten koko konsernirakenteen tehokas toimiminen on tärkeää.

Kaupunginhallitus näki suunnitelmakaudella riskiksi myös sen, että yhtiöiden ja emon välinen toiminta ei ole riittävän tiivistä ja tehokasta.

Konsernirakenteen toimivuuden edistämiseksi kaupungin strategian valmisteluun perustettiin konserniryhmä, joka asetti osana omistajaohjausta tavoitteeksi konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönoton. Konsernikäytäntöjen kehittämiseksi ryhmä kuuli myös tytäryhtiöiden toimitusjohtajia. Konserniryhmä määritteli omistajarakenteeseen, omistajaohjaukseen, ympäristövastuuseen ja konsernin riskienhallintaan liittyvät valtuustokauden tavoitteet.

Tytäryhtiöiden investointien rahoittaminen on tärkeä osa kaupunkikonsernin rahoituksen suunnittelua. Vuoden 2023 talousarviota laadittaessa tytäryhtiöiden investoinnit ja rahoitustarve kartoitettiin tytäryhtiöiden kanssa käydyissä talousarvioneuvotteluissa ja konsernirahoituksen osalta tiedossa olevat lainat kirjattiin valtuuston hyväksymään talousarvioon. Konsernin kattavasta rahoitussuunnittelusta tulee entistään tärkeämpi osa konsernin kokonaisriskien hallintaa.

Konsernitason riskejä on arvioitu konserniyhtiöiden kanssa muun muassa talousarvioneuvottelujen yhteydessä. Konserniyhtiöiden omat toiminnalliset tavoitteet pyrkivät ehkäisemään riskien muuttumista uhiksi.

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueiden perustamiseen sisältyy valtakunnallisesti merkittäviä riskejä erityisesti niiden kuntien osalta, jotka ovat toteuttaneet sote -palvelut ja pelastustoimen osana kunnan organisaatiota. Nurmekselle ja koko Pohjois-Karjalalle siirtyä on helpompaa, koska hyvinvointialueille siirtyvät toiminnot on jo organisoitu toimiviksi Siun sote kuntayhtymän kautta. Riskit liittyvät lähinnä hyvinvointialueiden resursseihin järjestää asukkaiden sote- ja pelastuspalvelut riittävän kattavina ja laadukkaina. Isona riskinä Nurmekselle kannalta on laajasti palvelevan ja monipuolisen terveystaseman säilyminen paikkakunnalla.

Kaupungin näkökulmasta hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvät riskit ovat myös taloudellisia. Verotulot ja valtionosuudet pienenevät merkittävästi sote-kustannusten siirtyessä hyvinvointialueille. Nurmekselle osalta tulot pienentyvät arviolta enemmän kuin menot, ja erotusta kompensoidaan valtionosuuksilla. Alustavien laskelmien mukaan Nurmekselle tulos voi heikentyä hyvinvointialueiden perustamisen seurauksena sadoilla tuhansilla euroilla vuodessa. Lopulliset valtionosuuslaskelmat täsmentyvät vuoden 2023 kuluessa.

Nurmekselle kaupunki on reagoinut riskiin yleisestä tulorahoituksen kiristymisestä korottamalla kunnallisveroprosenttia 0,5 prosenttiyksiköllä vuodesta 2022 alkaen.

Siun sote

Siun soten vuoden 2022 tilinpäätös näyttää 17,5 miljoonaa euroa ylijäämää, koska kuntayhtymä on kirjannut jäsenkunnille maksettavaksi tulevan alijäämän kattamisen suoraan myyntituottoihin ja sisällyttänyt sen jäsenkuntien maksuosuuksiin. Alijäämän kattaminen laskutetaan jäsenkunnilta myöhemmin v. 2023 aikana.

Siun soten tilinpäätös sisältää varauksen palkkaharmonisoinnin takautuviin kustannuksiin. Palkkaharmonisointivaraus ei sisällynyt Siun soten muutettuun talousarvioon, koska harmonisointineuvottelut olivat kesken talousarviomuutoksen käsittelyvaiheessa.

Siun soten todellinen alijäämä vuodelta 2022 on 39,6 miljoonaa euroa, josta Nurmekselle osuus käytön mukaisessa suhteessa laskettuna on 2 720 925 euroa. Kuntayhtymän jäsenkunnat kirjaavat alijäämän tilinpäätöksiinsä toimintakuluihin vuodelle 2022. Vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätöksissä jäsenkunnat maksoivat ylimääräistä maksua vuosien 2020 ja 2021 lopussa kertyneen alijäämän kattamiseksi. Nurmekselle osuus aikaisemmin kirjatusta alijäämästä oli noin 1,9 miljoonaa euroa.

Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen menojen kehitykseen liittyvät riskit poistuvat hyvinvointialueiden aloittamisen seurauksena. Pitkän aikajakson kiinteistöriskit sote-kiinteistöistä jäävät edelleen kunnille, koska hyvinvointialueet sitoutuvat vuokraamaan sote-kiinteistöjä vain vuoden 2025 loppuun saakka.

Investoinnit

Emokaupungilla ja tytäryhtiöillä on tiedossa lähivuosina merkittäviä investointeja, jotka edellyttävät lisälainanottoa. Riskinä on, kuinka talouden tasapaino turvataan velkataakan kasvaessa. Korkotason merkittävästä noususta aiheutuva rahoituskustannusten nousu lisää uuden lainarahoituksen korkoriskiä. Rahoitusriskiä voidaan kuitenkin pienentää konsernin kattavalla investointiohjelmalla sekä ennakoivalla rahoitussuunnittelulla.

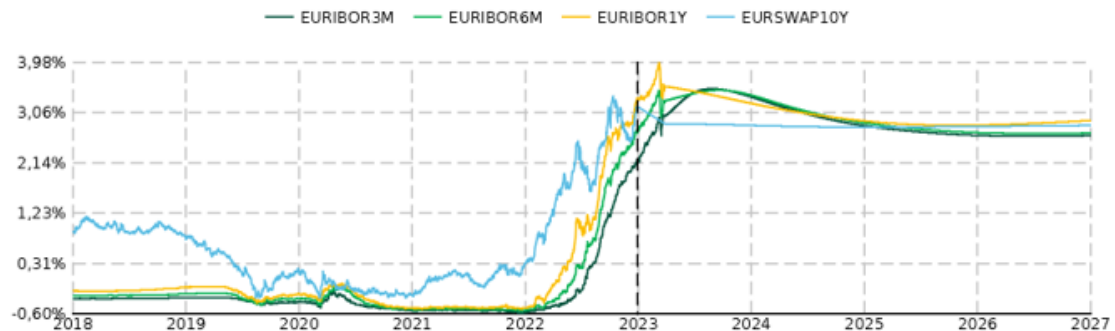
Korot

Kaupungin lainasalkku pieneni 0,6 miljoonalla eurolla vuonna 2022 ja oli asukasta kohti 1 861 euroa, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 1 888 euroa. Lainojen keskikorko vuonna oli 0,77 prosenttia ja lainasalkun keskimääräinen takaisinmaksuaika vuoden lopussa 5,6 vuotta.

Kaupunki on hyötynyt muiden velallisten tavoin alhaisesta korkotasosta useiden vuosien ajan. Vuoden 2022 aikana korot nousivat nopeasti ja yleisimmin käytetty lainan viitekorko 12 kk Euribor nousi lähes 4 prosenttiyksikköä -0,5 %:sta 3,3 %:iin.

Alkuvuoden 2023 aikana vuoden Euribor-korko kävi jo lähellä 4 %, mutta näyttäisi nyt Kuntarahoituksen Apollo-järjestelmän korkoennusteen mukaan vakiintuvan kuitenkin 3 % tuntumaan tulevina vuosina.

Korkojen nousulla ei ole merkittävää vaikutusta kaupungin lainasalkussa oleviin aiemmin otettuihin lainoihin, koska tehdyt lainasopimukset ovat pääsääntöisesti kiinteäkorkoisia. Korkoriski liittyy ensisijaisesti kaupungin ottamiin uusiin lainoihin, jotka korkojen noustua ovat kalliimpia. Kaupungin tytäryhtiöilleen myöntämät lainat on sidottu markkinakorkoon, joten emon saamat korkotuotot kasvavat korkojen noustessa. Toisaalta tytäryhtiöiden korkokustannukset kohoavat markkinakorkojen noustessa.

Markkinakorot

	31.12.2022	31.12.2021
EURIBOR3M	2,1320 %	-0,5720 %
EURIBOR6M	2,6930 %	-0,5460 %
EURIBOR1Y	3,2910 %	-0,5010 %
EURSWAP10Y	3,1761 %	0,3002 %

Lähde: Kuntarahoitus Apollo-järjestelmä

Operatiivinen toiminta

Kaupungin päivittäistoimintojen riskienhallintaa toteutettiin vakiintuneesti. Operatiivisessa toiminnassa keskeistä on ollut järjestelmätoimivuuden turvaaminen, mikä on toteutunut hyvin myös kuntaliitoksen jälkeen. Henkilöriskejä on pyritty minimoimaan resurssoinnilla ja työnkuvien päivittämisellä. Operatiivinen riskienhallinta on käsittänyt myös maksuvalmiuden turvaamisen päivittäisellä kassanseurannalla ja ennakoivalla rahoitussuunnittelulla.

Strategia

Kaupungin uusi strategia hyväksyttiin maaliskuussa 2022. Uutta strategiaa on jo osittain sovellettu vuoden 2022 talousarvion toiminnallisten tavoitteiden määrittämisessä. Uuden strategian onnistunut jalkauttaminen koko kaupunkikonsernia sitovaksi tavoitteelliseksi toiminnaksi toteutettiin kytkemällä strategian mukaiset tavoitteet suoraan vuoden 2023 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin kaupungin suunnittelu- ja seurantajärjestelmässä. Uuden strategian valmisteluvaiheessa otettiin myös sidosryhmät ja kuntalaiset mukaan, mikä osaltaan lisää strategian sitovuutta.

Muut riskit

Maailmanpoliittinen tilanne muuttui alkukevään 2022 aikana dramaattisesti Venäjän aloittaessa sodan Ukrainaa vastaan helmikuussa 2022. Humanitaarisen kriisin leviäminen pakolaisvirran myötä Eurooppaan on asettaa useiden valtioiden kestokyvyn koetukselle. Lisäksi kansainväliset talouspakotteet Venäjälle vaikuttavat väistämättä myös Suomen talouteen. Suomen kuntakenttä joutuu omalta osaltaan vastaamaan humanitaarisen avun edellyttämiin tarpeisiin. Ukrainan sodan uhreja saapui pakolaisena eri maihin ympäri Eurooppaa. Myös Nurmekseen saapui viime vuonna noin 60 ukrainalaista, lähinnä naisia ja lapsia. Kaupunki on järjestänyt heille vuokra-asunnot ja vapaaehtoiset ovat olleet suureksi avuksi heidän kotoutumisessaan. Kotouttamisen monialainen työryhmä on kokoontunut keväästä 2022 lähtien taas säännöllisesti ja vienyt

Nurmekseen saapuneiden ja saapuvien ulkomaalaisten asioita eteenpäin. Muuttuneen tilanteen ja kunnan lisääntyneiden velvoitteiden vuoksi keskustellaan maahanmuuttokoordinaattorin palkkaamisesta.

Nurmeksen kaupungilla on ollut haasteena joidenkin avoinna olevien avainhenkilöpaikkojen täyttäminen. Kaupunki joutuu kilpailemaan osaajaresursseista lukuisten kuntatyönantajien ja yksityissektorin kanssa. Riskinä on, että osaavan henkilöstön saatavuusongelmat jatkuvat tai syvenevät tulevaisuudessa. Henkilöstön jaksamisen ja työhyvinvoinnin heikkeneminen on myös huomioonotettava riski. Valtio on lisännyt tai on lisäämässä merkittävästi kunnille siirrettäviä tehtäviä ja vastuita. Tämä lisää henkilöstön työtaakkaa ja tehtäviä tulisi osata jakaa tasaisesti, jotta yksilöt eivät kuormitu liikaa.

Raportoidut riskit

Lautakunnat, viranhaltijat ja konserniyhteisöt eivät ole kirjallisesti raportoineet havaituista riskeistä talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle.

Keskeiset oikeudenkäynnit ja muut mahdolliset oikeudelliset tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvät riskit

Oikeudenkäyntiprosessi liittyen Aseveltien purkutyöhön liittyvään vastuukysymykseen ja vahingonkorvausvaateeseen on kesken.

1.3.7 Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta

Nurmeksen kaupunki on ollut mukana Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostossa vuodesta 2014 alkaen. Kaupunki seuraa vuosittaista sähkön, lämmön, veden ja polttoaineiden kulutusta ja toteuttaa toimenpiteitä näiden kulutuksen vähentämiseksi sekä kulutuksen ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi. Kaupungin rakennuksista suurin osa on Nurmeksen Lämmön kaukolämpöverkossa, jolloin lämpöyhtiön tekemillä toimenpiteillä lämmön tuotannon ratkaisuihin on suuri merkitys koko kaupunkikonsernin ympäristöjalanjäljelle.

Vuonna 2022 on toteutettu seuraavia ympäristötoimenpiteitä:

- Led valaistuksen muuttaminen latuverkostolle, noin 12 km.
- Led valaistuksen muuttaminen vuoden 2022 katuremontoituihin kohteisiin, noin 2 km.
- Led valaistuksen sekä älykkään valaistuksenohjauksen muuttaminen Valtimon kaukaloon
- Nurmeksen Vuokratalojen valmistuneeseen Yhteisöpiha 2 kerrostaloon asennettiin aurinkopaneelit
- Hyvärilän rantasaunan lämmöntalteenotto uusittiin
- Keskustan satamaan sekä Bomban satamaan asennettiin septitankkien tyhjennysmahdollisuudet
- Kiertotaloustoimena myytiin vanhoja asfaltteja uusiokäyttöön 10 700 tonnia
- Rakennettiin uusia pyöräily -ja kävelyreitistöjä
- Liitettiin kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS)
- Oltiin mukana Astetta alemmas-kampanjassa
- Tehtiin Nurmeksen kaupungin vieraslajisuunnitelma
- Tehtiin Nurmeksen kaupungin taajamametsien ja puistojen ekologinen hoitosuunnitelma
- Aloitettiin selvittämään kaupungin omistuksessa olevien soiden ennallistamismahdollisuuksia

Kaupungin uudessa strategiassa ympäristövastuullisuus on yhtenä teemana.

1.3.8 Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista

Nurmeksen kaupungin sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoituksilla lisätään avoimuutta kaupungin toiminnassa ja ennaltaehkäistään väärinkäytösten mahdollisuutta.

Nurmeksen kaupungissa suoritetaan palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoja muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä. Kaupunkikonsernin hankintaohjeistus on päivitetty 2018. Hankintaohjeessa on tarkennettuja euromääräisiä rajoja, joiden mukaisesti kilpailutukset tulee pääsääntöisesti tehdä julkisesti

pienhankintaportalissa. Yli 5000 euron hankintapäätöksistä tulee ohjeistuksen mukaisesti aina tehdä julkinen viranhaltijapäätös, jollei kyseessä ole puitesopimuksen mukainen hankinta.

1.3.9 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntaliitoksen yhdistymissopimuksessa sovittiin uuden kunnan taloudenhoidon yleisperiaatteista. Sopimuksen mukaan uuden kunnan taloudenhoidon tavoitteena on toimia suunnitelmallisesti ja vastuullisesti turvaamalla talouden tasapaino. Tasapainoinen talous edellyttää vastuullisuutta sekä käyttötaloudessa että investointien toteuttamisessa. Vuoden 2020 talousarviossa yhdistymishallitus hyväksyi vuosille 2020-2025 talouden tasapainottamissuunnitelman, joka on ohjannut myös vuoden 2023 talousarvion laadintaa. Vuoden 2023 talousarviossa toimialojen uudet tuottavuustoimenpiteet ovat yhteensä 303 tuhatta euroa.

Kestävän kuntatalouden mittareina käytetään kuntalain 118 §:n mukaisia kriisikuntamittareita, joista kaupungin tavoitteen mukaan yksikään ei saa olla negatiivinen. Kuntaliitoksen seurauksena muodostunut hyvä talouden lähtötilanne on antanut tasapainottamistyölle aikaa ja mahdollisuuksia jaksottaa tuottavuustoimenpiteet useamman vuoden ajalle. Kuntien yhdistyminen, tulevien vuosien voimakas henkilökunnan eläköityminen ja palvelutarpeen muutokset antavat hyvät mahdollisuudet tehdä talouden korjaustoimia ennakoivasti. Kuntaliitoksen valmistelun yhteydessä yhteisen kunnan taloushaastetta kuvattiin vuoteen 2025 saakka kumulatiivisesti 11,5 miljoonan euron suuruiseksi, mikä tarkoittaisi vuositasolla säästöjä 1,9 miljoonaa toimenpiteettömään kehitysuraan verrattuna. Vuonna 2020 tulos oli poikkeuksellisen paljon ylijäämäinen, osin koronaan liittyvien tukien ansiosta. Vielä vuonna 2021 tulos oli myös ylijäämäinen, mutta selkeästi edellisvuotta heikompi. Vuosi 2022 olisi ollut myös reilusti ylijäämäinen ilman Siun sotien alijäämän ja palkkaharmonisaation kustannuksia. Aiempien vuosien hyvä tulos ei poista toiminnan tuottavuuden tehostamistarvetta. Vuoden 2023 talousarvion tulos saatiin budjetoitua tiukalla karsinnalla noin -0,9 miljoonaan euroon. Hyvinvointialueiden aloittaminen lisää edelleen talouteen liittyvää epävarmuutta ja pienentää kunnan käyttötuloja.

Kaupungin taseessa vuoden lopussa oleva ylijäämäkertymä (15,2 milj. euroa) antaa puskuria kohdata tulevat vuodet. Tämä ei kuitenkaan poista tarvetta tarkastella kaupungin taloutta ja tulevia tilikausia kriittisesti.

Kaupunkikonsernin toteuttamat investoinnit palvelevat kaupungin elinvoimaisuuden kehittämistä. Käytettävän rahamäärän rajallisuus johtaa siihen, että investointeja joudutaan sekä karsimaan että laittamaan tärkeysjärjestykseen. Tärkeää on, että velkamäärän ja tulo-rahoituksen tasapaino voidaan säilyttää, eikä maksuvaikeuksia pääse syntyään. Tytäryhtiörahoituksen kasvava tarve edellyttää aikaisempaa enemmän rahoituksen koordinoitua suunnittelua sekä konserniriskien hallintaa.

Kaupungin verotulon ja valtionosuuksien kertymät muodostavat keskeisen perustan kaupungin taloudelle. Kunnallisveroa korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä 21,00 prosenttiin vuodelle 2022. Kunnallisveron korotustavoite oli kirjattuna jo kuntaliitoksen yhteydessä päätettyyn tuottavuusohjelmaan. Verorahoituksen pysyminen riittävällä tasolla on erityisen tärkeää nyt kun hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa ja verotulot ja valtionosuudet ovat pienentyneet hyvinvointialueelle siirtyvien kustannusten seurauksena. Uudessa rahoitusjärjestelyssä kaupungin verotulojen suhteellinen osuus kasvoi ja valtionosuuksien osuus pieneni ja niiden osuudet ovat tällä hetkellä lähellä toisiaan.

Nurmeksien kaupunki on kehittänyt konsernirakennettaan perustamalla tytäryhtiöitä yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi, mutta myös toiminnan ja talouden hallinnan tehostamiseksi. Yhtiömuodossa toimintakokonaisuus on usein selkeämmin hallittavissa ja seurattavissa. Konsernirakenne on kokonaisuus, jossa tärkeää on konsernin kokonaisedun toteutuminen. Strategian laadinnan yhteydessä konsernityöryhmä kirjasi tavoitteiksi konsernirakenteen linjausten valmistelun ja toimeenpanon, konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönoton sekä konserniriskienhallinnan käytäntöjen linjaukset.

Nurmeksien kaupungin strategia on hyväksytty valtuustossa vuoden 2022 maaliskuussa. Talousarvion 2023 laadinnan yhteydessä strategian vaikutukset on huomioitu ja tavoiteasettelu on johdettu suoraan strategiasta.

Lomituspalvelut siirtyivät Tohmajärven kunnan järjestämisvastuulle vuoden 2023 alusta lukien Melan tekemän päätöksen mukaisesti. Nurmeksien kaupungin hallinnoima Pielisen Karjalan lomituksen paikallisyksikkö lakkasi olemasta vuoden vaihteessa ja yksikön hoitamat palvelut siirtyivät Tohmajärven kunnan järjestettäväksi. Siirron myötä kaupungin vakituinen henkilöstö pienenee noin 40 henkilöllä. Siirrolla ei

ole Nurmeksen talouteen olennaista vaikutusta, koska lomitustoiminta on kokonaisuudessaan Melan rahoittamaa toimintaa.

Kaupungin tulevaisuuteen vaikuttaa olennaisesti kaupungin väestönkehitys. Väestö väheni vuoden 2022 aikana 1,8 prosentilla. Korkea kuolleisuus suhteessa syntyvyyteen on merkittävin väestönkehitystä alaspäin painava tekijä.

Hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alusta on merkittävä muutos kuntasektorilla. Nurmeksen kaupungin sote- ja pelastustoimi on jo järjestetty Siun soten kautta, joten palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille ei merkittävästi muuta kaupungin operatiivista toimintaa nykyisestään. Kaupungin organisaatiosta siirtyvät pois hyvinvointialueille tuotettavat ruokahuolto- ja siivouspalvelut. Merkittävimmät haasteet tulevat kaupungin talouteen, kun sote- ja pelastustoimen menot siirtyvät hyvinvointialueille ja valtionosuudet sekä verotulot pienenevät.

TE-palveluiden järjestäminen siirtyy kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta lukien. Tämä on suuri muutos ja tulevina vuosina myös kunnan talouteen vaikuttava tekijä. Vielä ei ole selvää millä mallilla TE-uudistus Pohjois-Karjalassa toteutetaan. Uudistus vaikuttaa valtionosuuksia pienentävästi Pohjois-Karjalassa ja varovaisen arvion mukaan nettovaikutus tulee Nurmeksessa olemaan vuodesta 2027 eteenpäin -750 000 euroa vuodessa. Muutos näkyy valtionosuuksien pienentymisenä.

TE-palvelujen siirtoa on valmisteltu yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä on tehnyt linjauksia valmistelun edetessä.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen TE-palvelujen uudistuksesta 1.3.2023.

Kuntien on sovittava yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta sekä ilmoitettava siitä työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025.

Esityksen mukaan kunnat vastaavat paitsi itse työvoimapalveluista, myös yhä laajenevasti työttömyysturvan rahoituksesta. Kunnille myönnetään tehtävää varten valtionosuutta, mutta varsinkin työvoimapalvelujen osalta rahoitusmalli on Pohjois-Karjalan kuntien kannalta epäoikeudenmukainen. Koska työttömyyden painoarvo (47 %) valtionosuusmallissa on edelleen liian alhainen, joutuvat maakunnan kunnat järjestämään ko. palvelut 9 % kustannustehokkaammin kuin keskivertokunta Suomessa.

Kuntien näkökulmasta on huolestuttavaa, onko valtionosuustaso riittävä ja huomioidaanko siinä täysimääräisesti kaikki kustannukset kuten tilat, ICT-muutokset ym. Lokakuun 2023 loppuun mennessä kuntien tulee valtuustokäsittelyn pohjalta ilmoittaa valtioneuvostolle, miten yhteistoiminta-alueet muodostuvat lain rajoitteiden (työvoiman minimi 20 000 henkilöä, myös työssäkäyntialueen yhtenäisyyden maininta) pohjalta. Pohjois-Karjalassa on kaksi mahdollista toteutusaluetta, joko Joensuu yksin ja loput kunnat omana tai sitten koko maakunta yhdessä.

Uudessa tehtävässä kuntien vastuulla on työvoimapalvelujen lisäksi myös nykykäytäntöön (työmarkkinatuki) nähden selvästi laajeneva rahoitusvastuu työttömyysetuuksista (perus- sekä ansiopäiväraha). Rahoitusvastuu alkaa nykyistä aikaisemmin ja kasvaa portaittain, mikäli työttömyys pitkittyy. Nykyisin kuntien rahoitusvastuu tulee 300 työttömyysetupäivän kohdalla, jatkossa rahoitusvastuu alkaa jo 100 työttömyysetupäivän jälkeen.

1.4 Kokonaistalouden tarkastelu (ulkoinen)

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2022	2021	Muutos	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	4 190	4 679	-489	-10,5 %
MAKSUTUOTOT	708	879	-171	-19,5 %
TUET JA AVUSTUKSET	651	647	4	0,6 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 350	4 135	215	5,2 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 900	10 340	-440	-4,3 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	42	28	14	50,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	42	28	14	50,0 %
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-19 512	-19 076	-436	2,3 %
PALKAT JA PALKKIOT	-15 462	-14 905	-557	3,7 %
HENKILÖSIVUKULUT	-4 050	-4 171	121	-2,9 %
ELÄKEKULUT	-3 479	-3 474	-5	0,1 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-571	-697	126	-18,1 %
PALVELUJEN OSTOT	-57 683	-54 709	-2 974	5,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 961	-3 730	-231	6,2 %
AVUSTUKSET	-1 573	-1 810	237	-13,1 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 285	-1 105	-180	16,3 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 014	-80 430	-3 584	4,5 %
TOIMINTAKATE	-74 072	-70 062	-4 010	5,7 %
VEROTULOT	33 596	32 979	617	1,9 %
VALTIONOSUUDET	43 650	41 442	2 208	5,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	327	265	62	23,4 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	526	348	178	51,1 %
KORKOKULUT	-163	-92	-71	77,2 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-15	-13	-2	15,4 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	674	508	166	32,7 %
VUOSIKATE	3 849	4 868	-1 019	-20,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 710	-4 505	-205	4,6 %
ARVONALENTUMISET	-41	0	-41	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 751	-4 505	-246	5,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-901	363	-1 264	-348,2 %
POISTOERON MUUTOS	-359	-1 668	1 309	-78,5 %
VARAUSTEN MUUTOS	1 000	2 200	-1 200	-54,5 %
RAHASTOJEN MUUTOS	4	-36	40	-111,1 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-256	859	-1 115	-129,8 %

V. 2021 tuloslaskelmaa ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021	Muutos	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11 %	13 %	-2 %	%-yksikköä
Vuosikate/Poistot, %	82 %	108 %	-26 %	%-yksikköä
Vuosikate, euroa/asukas	416	517	-101	€
Asukasmäärä	9245	9419	-174	henkilöä

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022		2021	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	3 849		4 868	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	227	4 076	318	5 186
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-4 453		-9 327	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	475		774	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	119	-3 859	7 969	-584
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	216		4 602	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-59		-1 543	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	134	76	242	-1 300
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	5 029		4 000	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 589		-2 741	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-2 000	-560	2 000	3 259
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		-292		633
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	24		37	
SAAMISTEN MUUTOS	-1 617		-8 173	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 809	1 216	-878	-9 014
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-160		-6 422	
RAHAVAROJEN MUUTOS	56 087		-1 820	
RAHAVARAT 31. 12.	1 514		1 458	
1. 1.	1 458	56	3 278	-1 820
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022		2021	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	0		0	
Investointien tulo-rahoitus, %	96,7		56,9	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7		2,1	
Kassan riittävyys, pv	6		6	

Rahoituslaskelmaa v.2021 ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

Tase ja sen tunnusluvut

1 000 €	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutos-%
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	889	1 049	-160	-15 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	889	1 049	-160	-15 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	55 153	55 841	-688	-1 %
MAA- JA VESIALUEET	7 062	7 025	37	1 %
RAKENNUKSET	37 268	37 883	-615	-2 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 750	6 323	427	7 %
KONEET JA KALUSTO	945	977	-32	-3 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	174	174	0	0 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 956	3 459	-503	-15 %
SIJOITUKSET	10 895	11 004	-109	-1 %
OSAKKEET JA OSUUDET	8 361	8 395	-34	0 %
MUUT LAINASAAMISET	1 781	1 781	0	0 %
MUUT SAAMISET	753	829	-76	-9 %
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	66 937	67 894	-957	-1 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	12	29	-17	-59 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	12	29	-17	-59 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
SAAMISET	19 448	17 830	1 618	9 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	14 636	12 452	2 184	18 %
LAINASAAMISET	14 629	12 446	2 183	18 %
MUUT SAAMISET	7	7	0	0 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 811	5 378	-567	-11 %
MYYNTISAAMISET	404	463	-59	-13 %
LAINASAAMISET	3 716	3 945	-229	-6 %
MUUT SAAMISET	406	608	-202	-33 %
SIIRTOSAAMISET	285	362	-77	-21 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	290	290	0	0 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	150	150	0	0 %
MUUT ARVOPAPERIT	140	140	0	0 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 224	1 168	56	5 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 962	19 288	1 674	9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 911	87 211	700	1 %

1 000 €	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutos-%
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
PERUSPÄÄOMA	36 876	36 876	0	0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 007	1 011	-4	0 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 423	15 456	-33	0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-256	-32	-224	700 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 051	53 311	-260	0 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS				
POISTOERO	7 946	7 588	358	5 %
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	1 000	-1 000	-100 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	7 946	8 588	-642	-7 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 657	2 312	-655	-28 %
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 657	2 312	-655	-28 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	304	296	8	3 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	304	296	8	3 %
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN	13 619	12 452	1 167	9 %
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	13 596	12 452	1 144	9 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	24	0	24	
LYHYTAIKAINEN	11 334	10 252	1 082	11 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	450	2 450	-2 000	-82 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	3 149	2 881	268	9 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	6	0	6	
SAADUT ENNAKOT	17	34	-17	-50 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 688	1 892	-204	-11 %
MUUT VELAT	304	327	-23	-7 %
SIIRTOVELAT	5 723	2 668	3 055	115 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 953	22 704	2 249	10 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 911	87 211	700	1 %

Taseen v. 2021 vastattavaa luvut on oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen. Vuoden 2021 taseessa on oikaistu tilikauden yli-/alijäämä ja pakolliset varaukset eriä.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021	Muutos	
Omavaraisuusaste, %	69,4	72,0	4 %	%-yks.
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,6	26,7	-7 %	%-yks.
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	15 168	16 315	-1 147	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1641	1732	-92	
Lainakanta 31.12., 1000 €	17 223	17 783	-560	
Lainakanta 31.12., €/asukas	1863	1888	-25	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	22954	19766	3 188	
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 483	2 099	384	
Asukasluku	9 245	9 419	-174	

Taseen tunnuslukuja v.2021 ei ole oikaistu vertailukelpoisiksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1000 EUROA	MENOT	1000 EUROA
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	9 900	TOIMINTAKULUT	84 014
VEROTULOT	33 596	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-42
VALTIONOSUUDET	43 650	KORKOKULUT	163
KORKOTUOTOT	327	MUUT RAHOITUSKULUT	15
MUUT RAHOITUSTUOTOT	526	TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET		+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	1 656
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-50	- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-41
INVESTOINNIT		INVESTOINNIT	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	475	INVESTOINTIMENOT	4 453
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 411	RAHOITUSTOIMINTA	
RAHOITUSTOIMINTA		ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	59
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	134	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	3 589
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	5 029	LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	2 000
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	94 998	OMAN PÄÄOMAN VÄHENNYS	292
		KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	96 158

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 94 998 - 96 158 = -1 160

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 56 - 1216 = -1 160

1.5 Konsernitarkastelu

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	100 %
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	100 %
Nurmeksen Vesi Oy	100 %
Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy	100 %
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	100 %
Nurmeksen Lämpö Oy	88 %

Kuntayhtymät

Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky (Siun sote)	6,58 %
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (Riveria)	6,40 %
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	7,00 %

1.5.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Vuoden 2022 kaupunkikonsernin tilikauden alijäämä oli -1 029 266,34 euroa (ed. vuosi 13 726,79 euroa), ja vuosikate 6 953 700,18 euroa (ed. vuosi 8 541 576,69 euroa), eli 752 euroa (ed. vuosi 907 euroa) asukasta kohden laskettuna. Kaupungin tytäryhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli negatiivinen -117 tuhatta euroa (ed. vuosi -27 tuhatta euroa). Nurmeksen kaupungin osuus Nurmeksen Lämpö Oy:n voitosta on 88 prosenttia eli 19 583 euroa (ed. vuosi 131 207 euroa). Kuntayhtymien tilinpäätöksen tuloksesta Nurmeksen osuus jakaantuu omistusosuuksien mukaan seuraavasti: Siun sote 1 069 483 euroa (ed. vuosi -221 784), Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä 4584 euroa (ed. vuosi 13 101) ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 14 689,12 euroa (ed. vuosi 14 689,12). Konsernin lainakanta kasvoi noin 0,9 miljoonaa euroa ja oli 3 995 euroa per asukas (ed. vuosi 3 834).

Tytäryhtiöiden tulokset:

Tytäryhteisöt	Tulos 2022	Tulos 2021	Muutos €
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	151 070	- 227 726	378 796
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	- 129 298	30 453	- 159 751
Nurmeksen Lämpö Oy	22 253	149 009	- 126 756
Nurmeksen Vesi Oy	91 109	28 504	62 605
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	- 230 187	- 17 251	- 212 936
Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy	- 21 865	10 067	- 31 932

Konsernin tuloslaskelma (1 000 €)

	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT	76 815	69 431	7 384	10,6 %
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	-8	-3	-5	166,7 %
TOIMINTAKULUT	-147 212	-139 096	-8 116	5,8 %
TOIMINTAKATE	-70 405	-69 669	-736	1,1 %
VEROTULOT	33 542	32 931	611	1,9 %
VALTIONOSUUDET	43 650	44 988	-1 338	-3,0 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	166	292	-126	-43,2 %
KORKOTUOTOT	135	148	-13	-8,8 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	578	432	146	33,8 %
KORKOKULUT	-348	-253	-95	37,5 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-200	-35	-165	471,4 %
VUOSIKATE	6 954	8 542	-1 588	-18,6 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 995	-8 432	437	-5,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 041	110	-1 151	-1046,4 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	19	-30	49	-163,3 %
TILIKAUDEN VEROT	-28	-49	21	-42,9 %
LASKENNALLISET VEROT	-6	-4	-2	50,0 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	27	-12	39	-325,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 029	14	-1 043	-7450,0 %

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	Muutos
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52,2	49,9	2,3
Vuosikate/Poistot, %	87,0	102	-15,0
Vuosikate, €/asukas	752	907	-154,7
Asukasmäärä	9 245	9419	-174,0

Konsernituloslaskelmaa v.2021 ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

Konsernin rahoituslaskelma (1 000 €)

	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	6 954	8 542	-1 588	-18,6 %
TILIKAUDEN VEROT	-28	-49	21	-42,9 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	1 224	-140	1 364	-974,3 %
	8 149	8 352	-203	-2,4 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-11 217	-22 288	11 071	-49,7 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	537	820	-283	-34,5 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	209	8 777	-8 568	-97,6 %
	-10 471	-12 691	2 220	-17,5 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 322	-4 339	2 017	-46,5 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-58	-215	157	-73,0 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	130	206	-76	-36,9 %
	71	-9	80	-888,9 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	8 542	7 000	1 542	22,0 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-5 337	-4 231	-1 106	26,1 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-2 347	1 242	-3 589	-289,0 %
	857	4 010	-3 153	-78,6 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-992	608	-1 600	-263,2 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	5	-34	39	-114,7 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-100	-58	-42	72,4 %
SAAMISTEN MUUTOS	-441	-1 498	1 057	-70,6 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 859	122	2 737	2243,4 %
	2 324	1 468	856	58,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 260	3 141	-881	-28,0 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-61	-1 198	1 137	-94,9 %
RAHAVAROJEN MUUTOS				
RAHAVARAT 31. 12.	11 336	11 397	-61	-0,5 %
RAHAVARAT 1.1.	11 398	12 594	-1 196	-9,5 %
	-61	-1 198	1 137	-94,9 %
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2 022	2 021	Muutos	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				
Investointien tulo-rahoitus, %	65,1	39,8	25,3	%-yksikköä
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	2	-0,3	
Kassan riittävyys, pv	25	25,0	0,2	

Konsernin rahoituslaskelmaa v.2021 ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

KONSERNITASE VASTAAVAA (1 000 €)	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT	102 210	100 194	2 016	2,0 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 148	1 159	-11	-0,9 %
AINEETTOMAT OIKEUDET	216	84	132	157,1 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	932	1 075	-143	-13,3 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	98 890	96 899	1 991	2,1 %
MAA- JA VESIALUEET	7 928	7 882	46	0,6 %
RAKENNUKSET	68 640	68 248	392	0,6 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	12 538	9 800	2 738	27,9 %
KONEET JA KALUSTO	4 100	4 074	26	0,6 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	220	205	15	7,3 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	5 464	6 690	-1 226	-18,3 %
SIJOITUKSET	2 171	2 136	35	1,6 %
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	150	181	-31	-17,1 %
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 153	1 015	138	13,6 %
MUUT LAINASAAMISET	0	0	0	
MUUT SAAMISET	868	940	-72	-7,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	205	207	-2	-1,0 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	190	176	14	8,0 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	12	29	-17	-58,6 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3	3	0	0,0 %
VAIHTO-OMAIUUUS	705	24 431	-23 726	-97,1 %
AINEET JA TARVIKKEET	705	606	99	16,3 %
SAAMISET	12 869	606	12 263	2023,6 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	1 530	12 428	-10 898	-87,7 %
MYyntISAAMISET	9	1 670	-1 661	-99,5 %
LAINASAAMISET	1 499	11	1 488	13527,3 %
MUUT SAAMISET	22	1 581	-1 559	-98,6 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	11 339	78	11 261	14437,2 %
MYyntISAAMISET	4 637	10 758	-6 121	-56,9 %
LAINASAAMISET	2 833	2 350	483	20,6 %
MUUT SAAMISET	1 217	2 871	-1 654	-57,6 %
SIIRTOSAAMISET	2 651	1 210	1 441	119,1 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	1 579	4 327	-2 748	-63,5 %
OSAKKEET JA OSUUDET	1 269	3 634	-2 365	-65,1 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	156	1 426	-1 270	-89,1 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	13	6	7	116,7 %
MUUT ARVOPAPERIT	140	2 201	-2 061	-93,6 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	9 757	7 763	1 994	25,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	127 325	124 832	2 493	2,0 %

KONSERNITASE VASTATTAAVAA (1000 €)	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
OMA PÄÄOMA	67 199	68 776	-1 577	-2,3 %
PERUSPÄÄOMA	36 876	36 876	0	0,0 %
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	3	3	0	0,0 %
ARVONKOROTUSRAHASTO	214	214	0	0,0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 586	1 699	-113	-6,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	29 549	30 860	-1 311	-4,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 029	-878	-151	17,2 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	594	603	-9	-1,5 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	594	603	-9	-1,5 %
PAKOLLISET VARAUKSET	1 982	1 628	354	21,7 %
ELÄKEVASTUUVARAUS	7	8	-1	-12,5 %
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 975	1 620	355	21,9 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	520	517	3	0,6 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	198	205	-7	-3,4 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	318	310	8	2,6 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2	2	0	0,0 %
VIERAS PÄÄOMA	57 030	53 308	3 722	7,0 %
PITKÄAIKAINEN	33 724	30 806	2 918	9,5 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	0	0	0	
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	31 901	29 116	2 785	9,6 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1	1	0	0,0 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	24	0	24	
SAADUT ENNAKOT	22	0	22	
PITKÄAIKAISET OSTOVELAT	0	0	0	
MUUT VELAT	1 776	1 689	87	5,2 %
SIIRTOVELAT	0	0	0	
LYHYTAIKAINEN	23 306	22 502	804	3,6 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	658	-658	-100,0 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 886	3 453	-1 567	-45,4 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	3 149	2 881	268	9,3 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	6	0	6	
SAADUT ENNAKOT	305	202	103	51,0 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	4 761	5 249	-488	-9,3 %
MUUT VELAT	1 628	1 724	-96	-5,6 %
SIIRTOVELAT	11 521	8 290	3 231	39,0 %
LASKENNALLISET VEROVELAT	50	44	6	13,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	127 325	124 832	2 493	2,0 %

Konsernitase v. 2021 vastattavaa luvut on oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjausten suhteen. Konsernitaseessa v. 2021 on oikaistu tilikauden yli/alijäämä ja muut pakolliset varaukset eriä.

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	53,4	56,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	36,8	36,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	28 519	30 874
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 196	3 276
Konsernin lainat, euroa/asukas	3 995	3 834
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	36 966	36 109
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	42 305	40 695
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Asukasmäärä	9 245	9 419

Konsernitaseen tunnuslukuja v.2021 ei ole oikaistu vertailukelpoisiksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

1.5.3 Konsernitoiminnan ohjaus, oleelliset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Konserniohjaus ja oleelliset tapahtumat

Konserniyhtiöt eivät pyytäneet vuonna 2022 konserniohjeen mukaista ohjeistusta konsernijohtolta.

Kuntavaalin jälkeen kaupunginhallitus evästi yhtiökokousedustajia tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten ja varajäsenten valinnassa.

Konserniohjausta annettiin paljon ilman kaupunginhallituksen pykäläkohtaista käsittelyä. Erityisesti konserniyhtiöiden rahoitukseen liittyvistä asioista neuvoteltiin vuoden mittaan tytäryhtiöiden kanssa.

Yhtiöiden toiminnalliset toteumatiedot on raportoitu kohdassa 2 kaupungin toimialakatsausten jälkeen.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaupungilla on viisi 100 % omistamaa tytäryhtiötä ja yksi tytäryhtiö Nurmeksen Lämpö Oy, jossa omistusosuus on 88 prosenttia.

Uuden strategian valmistelussa yhtenä työryhmänä oli konserniasioita valmisteleva strategiatyöryhmä. Konsernityöryhmä linjasi uuden strategian keskeisiksi tavoitteiksi valtuustokaudelle: 1) Konsernirakenteen linjausten valmistelun valtuustolle sekä toimeenpanosuunnitelman laadinnan linjausten toteuttamiseksi 2). Konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönottamisen 3) Konserniohjeen ja hallintosäännön päivittämisen 4) Kuntalaisten tietoisuuden lisäämisen konserniyhtiöistä 5) Yhtiöiden omien strategioiden laadinnan 6) Strategisten omistajatavoitteiden määrittämisen ja mittarit yhtiöille 7) Konkreettiset ilmastotavoitteet konsernille 8) Konserniriskienhallinnan käytäntöjen linjaamisen 9) Asiantuntijajäsenten käyttämisen konserniyhtiöiden hallituksissa. Uusi kaupunkistrategia on hyväksytty valtuustossa maaliskuussa 2022.

Seuraavaksi esitetään katsaus tytäryhtiöiden tulevan kehityksen keskeisistä arvioista yhtiöiden toimintakertomuksiin perustuen.

Nurmeksen Lämpö Oy

Vuonna 2022 on panostettu Ritoniemen 10 MW:n KPA-kattilan uusimisen korvausinvestoinnin suunnitteluun. Vuonna 2023 tulee tehdä investointipäätös laitoskokonaisuuden uusimisesta. Kaikki tutkimukset ja selvitykset puoltavat nykymuotoisen polttoainerepertuaarin käyttöä myös tulevassa laitoksessa. Investoinnin EU-tason hankintailmoitus on lähetetty 16.2.2023. Arvio investoinnin suuruudesta on 14 M€.

Nurmeksen Vesi Oy

Kötsinmäen uusi vedenkäsittelylaitos valmistuu käyttöön otettavaksi toukokuussa 2023.

Tulevina vuosina toteutettavat investoinnit, josta suurin on Mikonsalmen jätevedenpuhdistamon peruskorjaus, tulee rasittamaan yhtiön taloutta merkittävästi. Kohteen hankesuunnitelma ja kustannusarvio tehtiin vuoden 2022 aikana ja rakennussuunnittelu on parhaillaan käynnissä. Mikonsalmen jätevedenpuhdistamo on kriittinen tekijä Nurmeksen alueen asukkaiden jätevesien asianmukaisessa puhdistamisessa. Jätevedet niin taajamien kuin osuuskuntien jätevesiverkostosta sekä haja-asutusalueiden sakokaivoliitteet puhdistetaan Mikonsalmen jätevedenpuhdistamolla.

Nurmeksen Vesi Oy organisaatio uudistuu vuoden 2023 alussa. Nykyisen toimitusjohtajan siirryttyä toisiin tehtäviin yhtiön palveluksessa aloittaa kokoaikainen toimitusjohtaja helmikuun aikana. Rekrytointi tehtiin avoimen hakuna syksyn 2022 aikana ja yhtiön hallitus valitsi uuden toimitusjohtajan vuoden 2022 lopussa. Mittavat investoinnit, jotka yhtiö joutuu tekemään ulkopuolisella rahoituksella ovat huomattava riski yhtiön taloudelle tulevaisuudessa. Vuoden 2022 aikana alkanut lainojen korkotason nousu aiheuttaa sen, että yhtiön investointikykyä tulevina vuosina joudutaan tarkastelemaan hyvin kriittisesti. Vuosittain tehdyt vesitaksojen tarkistukset joudutaan tekemään myös tulevina vuosina. Suurimmat toimintaan liittyvät riskit ovat pohjavesialueiden pilaantuminen, merkittävät putkirikot, pitkäaikaiset ja toistuvat sähkökatkot, mahdollinen ilkeä, prosessihäiriöt laitoksilla ja asiakasympäristön suuret muutokset. Mahdollinen yleisen turvallisuustilanteen heikkeneminen on myös yksi riskitekijä, johon yhtiön tulee varautua ennalta tulevina vuosina. Toimintaan liittyviin riskeihin yhtiö on pyrkinyt varautumaan ennakkoon mahdollisimman kattavasti. Yhtiön omistaja Nurmeksen kaupunki aloitti vuonna 2022 mahdollisen kriisiajan valmiussuunnittelun, johon myös konserniyhtiöt osallistuvat.

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot

Edellisinä vuosina yhtiön käyttötaloutta rasittanut asuntojen käyttöasteen alentuminen saatiin käännettyä positiiviseen suuntaan vuoden 2022 aikana. Yhtiön asuntojen kumulatiivinen käyttöaste parantui kuusi prosenttiyksikköä vuonna 2022. Käyttöasteen nousu paransi yhtiön käyttötalouden kassavirtaa ja kaupungin lyhytaikaisia kassalainoja saatiin lyhennettyä vuoden 2022 aikana. Tähän vaikutti edellisenä vuonna toteutettu asutuskannan tiivistäminen sekä osaltaan asukasmäärän kasvaminen ukrainasta saapuneiden sotapakolaisten myötä. Yhtiön tilinpäätöshetken mukainen nettokäyttöpääoma on -100 527,90 euroa. Negatiivisesta nettokäyttöpääomasta huolimatta yhtiön hallitus ja johto arvioivat yhtiön toiminnan jatkuvuuden periaatteella, koska yhtiön kumulatiivinen asuntojen käyttöaste on päättäneen tilikauden lopussa noin 90 %. Kahtena edellisenä vuotena tehty asutuskannan tiivistäminen ja huonokuntoisten kohteiden purkaminen tulevat vaikuttamaan yhtiön asuntojen käyttöasteeseen ja kassavirtaan positiivisesti myös tulevina vuosina.

Nuoris- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy

Tuleva vuosi vaikuttaa edelleen epävarmalla, vaikka ennakkovaraustilanne on hyvä. Vaikka korona hiipui tavallisen kausi-influenssan tasolle, niin koronan jälkivaikutukset tulevat näkymään tulevina vuosina, mm. odotettavissa voi olla nuorisoryhmien ja leirikoulujen määrän laskua. Mikäli maailmanlaajuiset kriisit jatkuvat pitkään, näkyvät ne nuorisosiakkaiden ja matkailijoiden käyttäytymisessä. Tulevan vuoden haasteina nähdään edelleen koronapandemian jälkeiset vaikutukset sekä Venäjän aloittama sota Ukrainassa, inflaatio ja energiakriisi. Kaikkien näiden yhteisvaikutus tulee varmasti näkymään entisestään mm. stressinä ja työssäjaksamisena. Työhyvinvointiin ja jaksamiseen on kiinnitettävä huomioita ja tukitoimia on lisättävä mm. työnohjauksen kautta. Työvoimapula nähdään myös haasteena, etenkin leirikouluoppaiden ja muun ammattitaitoisen henkilökunnan löytäminen Nurmeksessa on osoittanut haastavaksi.

Matkailutoiminnassa odotetaan varovaista matkailijoiden määrän kasvua, mutta ei kuitenkaan koronavuoden tapaista nousua. Kotimaanmatkailun ja erityisesti retkeilyn sekä ulkoilun suosion kasvun toivotaan tuovan uutta nostetta ja myös kansainvälisten matkailijoiden sekä leiriläisten määrän odotetaan nousevan jonkin verran. Bomban matkailualueen, uuden hotellisiiven rakentaminen sekä Kolin alueen kehityksen uskotaan vaikuttavan positiivisesti myös Hyvärilän toimintaan. Bomba-Hyvärilä Master Plan II 2035 tuo uutta nostetta tekemiseen ja koko alueen kehittämiseen. Hyvärilä painottaa nuorisomatkailua sekä kestävän kehityksen matkailun periaatteita.

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy

Olennaisiin tapahtumiin tilikauden jälkeen kuuluu, että yhtiö sai rahoituspäätöksen Nurmeksen vihreän teollisuuden ja matkailun kasvun tiekartat -hankkeesta. Yhtiön kannalta yleinen kustannusten nousu etenkin kiinteiden kustannusten osalta on haasteellinen, sillä entisellä rahoituksella ei kyetä ylläpitämään samoja asioita kuin aiemmin. Myös uuden ohjelmakauden tuomat muutokset kehittämishankerahoitukseen kiristävät omalta osaltaan yhtiön taloutta. Vuoden 2023 tulos painuukin todennäköisesti jonkin verran tappiolliseksi. Vuoden 2023 aikana yhtiössä on pohdittava yhtiön organisaatorakennetta ja toimintamallia tulevaisuudessa, jotta löydetään kestävä ratkaisu rahoituksen riittävyyden kannalta. Uusi ohjelmakausi on tuonut paljon muutoksia hanketoimintaan mm. hankkeiden arviointia on tiukennettu, hankehakujärjestelmien toimivuus hidastaa hakujen käynnistämistä. Pienellä alueella on hankalaa saada hankkeista rahoittajien näkökulmasta riittävää vaikuttavuutta, ja tämä voi vaikeuttaa omien hankkeiden saamista jatkossa. Tämä voi lisätä riskiä talouden tasapainon osalta. Yritysrahoituksen osalta yhtiön on panostettava hyvään tiedottamiseen alueen yrityksille, ja varmistettava oma osaaminen uuden ohjelmakauden yritysrahoitushakemusten laadinnassa tuloksellisesti.

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy

Olennaisiin tapahtumiin tilikauden jälkeen kuuluu, että yhtiö on neuvotellut omistajan kanssa rahoitusjärjestelystä, jota suunnitellaan toteutettavaksi vuoden 2023 alkupuolella. Tällä rahoitusjärjestelyllä yhtiön toiminta on turvattu seuraavan 12 kk aikana, ja yhtiö pystyy suoriutumaan velvoitteistaan. Tilinpäätöshetkellä rahoitusjärjestely on vielä kesken, eikä siitä ole päätöstä. Ilman tätä suunniteltua rahoitusjärjestelyä yhtiöllä olisi merkittävä kassa-alijäämä jo vuoden 2023 lopussa, sillä korkojen nousu ja yleinen kustannusten nousu kiristää yhtiön taloutta entisestään. Yhtiön laatimien talousennusteiden perusteella yhtiön toiminta tulee olemaan tappiollista myös tulevina vuosina, vaikka rahoitusjärjestely toteutuisikin. Yhtiö käynnistää keväällä 2023 asiakkaan tarpeisiin toimitilamuutosinvestoinnin, jonka alustava kustannusarvio on 250 000 euroa. Yhtiö solmi asiakkaan kanssa esisopimuksen investoinnin toteuttamisesta tammikuussa 2023. Yhtiö tulee hakemaan Nurmeksen kaupungilta rahoitusta investoinnin toteuttamiseen. Vuonna 2023 yhtiö tulee jatkamaan pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaisia kunnossapitokorjauksia kahdessa rakennuksessa, tähän on vuodelle 2023 budjetoitu yhteensä 100 000 euroa. Yhtiön tavoitteena on laatia vuoden 2023 aikana PTS-ohjelma seuraavalle kymmenelle vuodelle Mottikadun ja Ent. Valion toimitilojen osalta. Tätä varten tehdään toimitilojen kuntokartoitukset, kymmenen vuoden toimenpidesuunnitelma ja kustannusarvio.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymiä ovat Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sote ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria. Kuntayhtymien tulevaisuuden linjauksista ja mm. maksuista päätetään jäsenkuntien omistajaohjauksessa, johon kaupunki on valinnut kuntayhtymäkohtaiset edustajansa. Siun sote kuntayhtymä ei jatka enää vuonna 2023, koska hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Konsernikokonaisuuteen kuuluu aluekehitysviranomaisena toimiva Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan osalta on arvioitu konserniohjausta, ohjeiden antoa kaupungin edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisen arviointia, tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman raportointia, keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palveluiden käyttöä sekä riskien hallinnan toimivuutta.

Valtuusto asettaa konserniyhtiöille tavoitteet talousarviossa. Konserniyhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumista puolivuotisraportissa, joka esitetään toisen osavuosisiraportin yhteydessä, sekä tilinpäätöksessä. Konserniyhteisöjen riskienhallinta on järjestetty kullekin toimialalle tyypillisesti.

Konserniohjausta on tehty talousarvion laadintavaiheessa kaupunginjohtajan, talousjohtajan sekä konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallituksen puheenjohtajien yhtiökohtaisissa palaverissa.

Vuonna 2017 uudistettiin Nurmeksen konserniohje. Konserniohjetta valmisteltiin yhteistyössä kaupunginhallituksen ja konserniyhtiöiden edustajien kanssa. Konserniohjeesta pidettiin kaupunginhallituksen ja yhtiöiden toimivan johdon välinen iltakoulu ja yhtiöiden omat hallitukset ovat hyväksyneet konserniohjeen. Konserniohjeen mukaisesti Nurmeksen kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja on edelleen nimennyt talousjohtajan, konsernijohtajan, hyvinvointijohtajan ja teknisen johtajan toimimaan edustajinaan kaupungin tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Vuonna 2018 hyväksytty hankintaohje koskee koko konsernia julkisten hankintojen osalta. Konserniyhtiöiden työntekijöille on järjestetty koulutusta hankintaohjeistuksesta ja hankintalaista. Uuden kunnan valtuutetuille, konsernijohtolle sekä yhtiöiden johdoille on järjestetty koulutusta konserniohjauksen lakisääteisestä perustasta.

Kaupunginhallitus arvioi konsernivalvonnan tilan tyydyttäväksi. Hyväksytyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet luovat pohjan valvonnan tehostamiselle. Uudessa strategiassa on tavoitteena konserniohjauksen edelleen kehittäminen.

1.6 Tuloksen käsittely

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden tulos on -255 647 euroa.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2022 tuloksen käsittelyä siten, että

- tehdään 1 000 000,00 euron investointivarausten purku paloasemasta
- tehdään poistoeron lisäystä suunnitelman mukaan 641 417,33 euroa
- tilikauden alijäämä 255 647 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

2 Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Nurmes

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2022	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 956 873	0	5 956 873	6 150 205	193 332	103,2 %
Maksutuotot	668 200	0	668 200	715 919	47 719	107,1 %
Tuet ja avustukset	331 250	0	331 250	659 422	328 172	199,1 %
Muut toimintatuotot	7 846 220	0	7 846 220	7 890 023	43 803	100,6 %
Toimintatuotot	14 802 543	0	14 802 543	15 415 570	613 027	104,1 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-19 524 200	0	-19 524 200	-19 511 953	12 246	99,9 %
Palkat ja palkkiot	-15 430 147	0	-15 430 147	-15 462 055	-31 908	100,2 %
Henkilösivukulut	-4 094 053	0	-4 094 053	-4 049 898	44 154	98,9 %
Eläkekulut	-3 497 220	0	-3 497 220	-3 478 754	18 466	99,5 %
Muut henkilösivukulut	-596 833	0	-596 833	-571 144	25 689	95,7 %
Palvelujen ostot	-56 098 718	0	-56 098 718	-59 634 422	-3 535 704	106,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 850 536	0	-3 850 536	-3 980 766	-130 230	103,4 %
Avustukset	-1 604 500	0	-1 604 500	-1 577 632	26 868	98,3 %
Muut toimintakulut	-4 543 752	0	-4 543 752	-4 824 249	-280 497	106,2 %
Toimintakulut	-85 621 706	0	-85 621 706	-89 529 022	-3 907 316	104,6 %
Toimintakate	-70 809 163	0	-70 809 163	-74 071 709	-3 262 546	104,6 %
Verotulot	32 084 000	0	32 084 000	33 595 705	1 511 705	104,7 %
Valtionosuudet	43 543 954	0	43 543 954	43 650 480	106 526	100,2 %
Korkotuotot	225 000	0	225 000	327 271	102 271	145,5 %
Muut rahoitustuotot	475 000	0	475 000	525 718	50 718	110,7 %
Korkokulut	-112 000	0	-112 000	-163 476	-51 476	146,0 %
Muut rahoituskulut	-18	0	-18	-15 182	-15 164	84 345,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	587 982	0	587 982	674 331	86 349	114,7 %
Vuosikate	5 406 773	0	5 406 773	3 848 806	-1 557 967	71,2 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-5 398 432	0	-5 398 432	-4 709 668	688 764	87,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 398 432	0	-5 398 432	-4 750 172	648 260	88,0 %
Tilikauden tulos	8 341	0	8 341	-901 366	-909 707	-10 806,2 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	8 341	0	8 341	-255 647	-263 988	-3 064,9 %

2.1 Kaupunginhallituksen toimiala

2.1.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunginhallituksen toimiala vastaa kunnan yleisistä hallinnollisista toimintaedellytyksistä, asioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle, ruokapalveluista, maatalousyrittäjien lomituspalveluista ja maaseutuhallinnon järjestämisestä. Kaupunginhallituksen toimialan tulosalueet ovat hallintopalvelut, ruokapalvelut ja Pielisen Karjalan lomituspalvelut.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Toimialan henkilöstömäärältään suurin tulosalue on Pielisen Karjalan lomituspalvelut, jossa työskentelee 49 vakinaista lomittajaa, kaksi lomatoimen ohjaajaa ja lomituspalvelupäällikkö. Ruokapalveluissa työskentelee 23 vakinaista ruokapalvelutyöntekijää, ruokapalveluesimies Valtimolla ja ruokapalvelupäällikkö Nurmeksessa. Hallintopalvelut tulosalueella työskentelevät kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernijohtaja, talousjohtaja, johdon sihteeri, työsuojelupäällikkö, asianhallintapäällikkö, työllisyysohjaaja, työllisyyskoordinaattori ja viisi toimistosihiteeriä. Lomituspalveluiden toimipiste ovat Kuntalaisten Talolla Valtimolla. Asiakaspalvelupäiviä järjestetään muissa yhteistoiminta-alueiden kunnissa. Hallintopalvelulla on asiakaspalvelupisteet sekä Kuntalaisten Talolla että kaupungintalolla, hallintopalvelujen toimipiste on kaupungintalolla. Ruokapalveluilla on valmistuskeittiöt Kyrölässä ja koulukeskuksessa Valtimolla, sekä 3 jakelukeittiötä Nurmeksens taajamassa.

Nurmeksens maaseutuhallinnon toiminnot siirtyivät ostopalveluina 1.1.2021 osaksi Liperin kunnan järjestämiä Joensuun seudun maaseutupalveluita, eikä maaseutuhallinto kuulu enää kaupungin toimintaorganisaatioon. Hallintosäännön mukaisesti maaseutuhallinto on kuitenkin oma tulosalueensa, jonka taloutta seurataan toimintakattetasolla valtuuston nähten sitovasti. Vuoden 2022 talousarviossa maaseutuhallinnon toimintakatteens sitovuus on -75.751 euroa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) irtisanoi Nurmeksens kaupungin kanssa voimassa olevan lomituspalvelujen järjestämisen toimeksiantosopimuksen päättymään vuoden 2022 loppuun. Mela valitsi Tohmajärven kunnan koko Pohjois-Karjalan lomituspalvelujen järjestäjäkunnaksi, johon muut paikallisyksiköt yhdistyvät ja henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella 1.1.2023.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valmistelu etenee siten, että tukipalveluja sosiaali- ja terveystalveluille yli 50 %:a työajasta tekevät työntekijät siirtyvät hyvinvointialueen työntekijöiksi liikkeen luovutuksella. Kaupunginhallituksen toimiala muutos koskee ruokapalvelujen tulosaluetta. Muutos ruokapalveluihin toimintaan on iso, muutoksen valmistelu on aloitettu.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus vastaa kaupunginhallituksen toimialan omien tehtäväalueiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallintosäännön ja hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Syksyn 2022 aikana päivitettiin hallintosääntöä, joka astui voimaan 1.1.2023. Hallintosääntöön tehtiin vain välttämättömiä muutoksia, kuten poistettiin Siun soten neuvottelukunta ja lomitustoiminta, jotka eivät ole voimassa 1.1.2023 alkaen.

Toimialan riskienhallinta

Toimialan tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimialan toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä

laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit, sekä vahinkoriskit.

Koronaepidemian aiheuttamat riskit koskevat edelleen jokaista toimialan työyksikköä ja tulosaluetta. Koronaepidemiariskit voivat kuulua kaikkiin neljään riskien pääryhmään. Koronariskien hallitsemiseksi tehdään työyksiköissä tartuntatautien riskiarviointia säännöllisesti koronatilanteen muuttuessa paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti. Fyysisten tapaamisten riskiä arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja noudatetaan suojautumisesta, turvaväleistä, käsihygieniasta annettuja ohjeita. Etätöitä toteutetaan voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Erityisen suuret taloudelliset ja toiminnalliset koronaepidemian riskit ovat ruokapalvelussa, jossa toiminta voidaan joutua hyvin nopeasti muuttamaan asiakasorganisaatioiden toiminnan muuttuessa. Koronaepidemiasta on seurannut henkilöstön psykofyysisen kuormituksen kasvu. Kuormitukseen pyritään vaikuttamaan tilanteen mukaisilla toimintaohjeilla, työvuorosuunnittelussa, työtehtävien ja lomien uudelleen järjestelyissä mahdollisuuksien mukaan.

Lomituspalvelut tulosalueella toimintaympäristön maakunnallinen muutos on riski. Siihen liittyviä riskejä ovat mm työvoiman riittävyys, haasteena lakisääteisten palvelujen hoitaminen niukkenevilla resursseilla ja uusien, nykyaikaisten navetoiden vaatima ammattitaitoisen henkilöstön saaminen paikallisyksikköön. Hallintohenkilöstön riittävyys ja jaksaminen muutoksessa.

Ruokapalvelut tulosalueella toimintaympäristön muutos hyvinvointialueen tukipalvelujen tuottamisen osalta on vaikutuksiltaan erittäin suuri. Toiminnan uudelleen organisointivaihtoehtojen valmistelu, päätöksenteko ja toimeenpano kireällä aikataululla sisältää merkittäviä riskejä. Riskeihin valmistaudutaan varaamalla riittävästi resursseja valmisteluun, tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen valmisteluhenkilöstön kanssa ja käymällä säännöllistä yhteistoimintaa prosessin eri vaiheissa henkilöstön kanssa. Elintarveturvallisuuden riskit ovat edelleen merkittäviä, niihin varaudutaan tehostamalla omavalvontaa ja ottamalla käyttöön uuden sähköisen omavalvontajärjestelmän.

Henkilöstöriski on kohonnut lomituspalveluissa henkilöstön vaihtumisen takia. Toimenpiteet riskien pienentämiseksi tulosalueella on rekrytointi, uusien sijaisten nimeäminen ja heidän perehdyttämisensä.

Kaupunginhallituksen toimiala

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2022	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 603 629	0	4 603 629	4 247 996	-355 633	92,3 %
Maksutuotot	331 700	0	331 700	309 830	-21 870	93,4 %
Tuet ja avustukset	238 900	0	238 900	351 929	113 029	147,3 %
Muut toimintatuotot	6 000	0	6 000	29 497	23 497	491,6 %
Toimintatuotot	5 180 229	0	5 180 229	4 939 253	-240 976	95,3 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 724 075	0	-4 724 075	-4 595 505	128 570	97,3 %
Palkat ja palkkiot	-3 613 966	0	-3 613 966	-3 456 289	157 677	95,6 %
Henkilösivukulut	-1 110 109	0	-1 110 109	-1 139 216	-29 107	102,6 %
Eläkekulut	-969 060	0	-969 060	-1 005 854	-36 794	103,8 %
Muut henkilösivukulut	-141 049	0	-141 049	-133 363	7 686	94,6 %
Palvelujen ostot	-49 062 378	0	-49 062 378	-52 660 000	-3 597 622	107,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007 626	0	-1 007 626	-912 293	95 333	90,5 %
Avustukset	-800 000	0	-800 000	-846 545	-46 545	105,8 %
Muut toimintakulut	-737 928	0	-737 928	-911 321	-173 393	123,5 %
Toimintakulut	-56 332 007	0	-56 332 007	-59 925 664	-3 593 657	106,4 %
Toimintakate	-51 151 778	0	-51 151 778	-54 986 411	-3 834 633	107,5 %
Verotulot						
Valtionosuudet						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	0	0	0	475	475	#ARVO!
Korkokulut						
Muut rahoituskulut	-18	0	-18	-40	-22	223,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-18	0	-18	435	453	-2 414,2 %
Vuosikate	-51 151 796	0	-51 151 796	-54 985 977	-3 834 181	107,5 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-64 835	0	-64 835	-76 136	-11 301	117,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-64 835	0	-64 835	-116 640	-51 805	179,9 %
Tilikauden tulos	-51 216 631	0	-51 216 631	-55 102 617	-3 885 986	107,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-51 216 631	0	-51 216 631	-55 102 617	-3 885 986	107,6 %

2.1.2 Hallintopalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

"Hallintopalvelut huolehtii valtuuston, kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja vaikuttamistoimielinten toimintaan liittyvistä hallinnollisista tehtävistä ja muista yleisistä toimintaedellytyksistä. Talouden ja konserniohjauksen yhteensovittamisesta, työllisyyden edistämisestä, sekä strategisesta maankäytöstä. Se vastaa organisaation hallinnon, henkilöstön, työsuojelun, yhteistoiminnan, viestinnän ja työllisyyden yhteensovittamisesta ja rajapinnoista.

Tulosalueella kaupunginhallitus jakaa 30 000 euroa avustuksia yhdistyksille ja muille toimijoille sekä 400 euroa vaipparahaa jokaisen uuden syntyneen nurmeslaisen perheille. Nurmeksien kaupunki korvaa nurmeslaisten synnyttäjien synnytyksestä aiheutuvat välittömät kustannukset."

Hallintopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	242 800	0	242 800	548 323	305 523	225,8 %
Toimintakulut	-51 374 364	0	-51 374 364	-55 408 209	-4 033 845	107,9 %
Toimintakate	-51 131 564	0	-51 131 564	-54 859 886	-3 728 322	107,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-50 384	0	-50 384	-50 384	-0	100,0 %
Tilikauden tulos	-51 181 948	0	-51 181 948	-54 950 340	-3 768 392	107,4 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu-yksikkö	Tila
ELIN-VOIMA	Laadintaan Tiedonhallintalain (906/2019) mukainen tiedonhallintamalli. Tiedonhallintamallilla määritellään ja kuvataan Nurmeksien kaupungin tiedonhallinta.	Tiedonhallintamallin laatiminen on aloitettu.	Tiedonhallintamallin laatimista viedään eteenpäin.	Tiedonhallintamallin laatimisen työ on aloitettu yhteistyössä kaikkien tulosalueiden kanssa.	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
ELIN-VOIMA	Järjestetään Viranomaisviikko Kuntalaisten Talolla. Kuntalaisten Talon asiakaspalvelupisteestä varattavat tilat ovat asiakkaiden varattavissa tilavarausjärjestelmästä.	Suunnitelmissa on järjestää viranomaisviikko Kuntalaisten Talolla syys-lokakuussa. Kuntalaisten Talon tilavarausjärjestelmä on käytössä.	Viranomaisviikkojen toteuttaminen siirtyy resurssien vähäisyyden vuoksi vuodelle 2023.	Viranomaisviikot siirtyvät vuodelle 2023	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
ELIN-VOIMA	Otetaan käyttöön sähköiset äänestysluettelot aluevaaleissa molemmissa äänestysalueilla.	Sähköiset äänestysluettelot olivat käytössä aluevaaleissa molemmilla äänestysalueilla.	On otettu käyttöön.	Otettu käyttöön.	Koko tulosalue	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Käytetään palkkatukityöpaikkojen palkkoihin ja työnjohdon järjestämiseen 380 000 euroa. Palkkatukijaksoja jatketaan tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella, kunnes työssäoloehdot täyttyvät. Palkkatukipaikkoja kohdennetaan ensisijaisesti alle 35-	30.4.2022 tilanne: palkkatuella on työllistetty 22 henkilöä. Palkkoihin on käytetty ajalla 1-4/2022 yhteensä 137887 euroa.	Palkkatuella on työllistetty 25 henkilöä. Palkkoihin on käytetty ajalla 1 – 9/2022 yhteensä 333 588 euroa. Palkkatukea on kohdennettu alle 35-vuotiaille ja yli 300 päivää työttöminä olleille.	Palkkatuella on työllistetty 46 henkilöä. Palkkoihin on käytetty vuonna 2022 yhteensä 511 661 euroa. Palkkatukea on kohdennettu alle 35-vuotiaille ja yli 300 päivää työttöminä olleille.	Koko tulosalue	Toteutunut

	vuotiaille ja yli 300 päivää työttömänä olleille. Palkkatukityötä tehostetaan kaupungin omissa työyksiköissä ja järjestöyhteistyöllä.	Palkkatukea on kohdennettu alle 35-vuotiaille.				
ELIN-VOIMA	Laaditaan viestintäohjeet.	Viestintäohjeiden teko on aloitettu. Jäätiin kuitenkin odottamaan uutta strategiaa. Ohjeet pitää saada kesä-syksyn aikana kh:n hyväksyttäväksi.	Viestintäohjeiden laadinta syksy 2022.	Viestintäohjeiden laadinta on kesken. Valmistuu kevään 2023 aikana.	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
HYVIN-VOINTI	Laaditaan kriisiviestintäohjeet.	Vanhat ohjeet tulee päivittää. Uusien ohjeiden tekeminen aloitetaan kesän aikana.	Kriisiviestintäohjeen päivitys syksyllä 2022	Kriisiviestintä ohje on valmis.	Koko tulosalue	Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Asiakaspalvelutilanteisiin sovitaan turvallisuustoimenpiteet ja niitä noudatetaan.	Työsuojelu on laatinut mm. yksityöskentelyn ohjeen.	Työsuojelu on laatinut sekä turvallisuusohjeen haastaviin asiakaspalvelutilanteisiin että yksityöskentelyn ohjeen ja riskienarviointilomakkeen työpaikoille. Lisäksi selvityksessä on hälytysjärjestelmän selvittäminen yksiköihin, joissa asiakaspalvelussa mahdollinen riski uhkai tai väkivaltilanteille.	Yksityöskentely ohje ja riskienarviointilomake on laadittu. Hälytysjärjestelmän selvittäminen yksiköihin on selvityksessä.	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
IMAGO	Lisätään sähköisiä markkinointitoimenpiteitä. Esimerkiksi selvittämällä sähköisen uutiskirjeen, kaupungin Youtube kanavan, livelähetysten ja LinkedIn sopivuus kuntamarkkinointiin esimerkiksi toteuttamalla positiivisuuskampanja.	Sähköinen uutiskirje on otettu käyttöön. Lisäksi meillä oli ystävänpäiväkortti-kampanja, jossa postitettiin 5467 korttia yhteistyössä Postin kanssa.	LinkedIn on otettu käyttöön.	On lisätty sähköisiä markkinointitoimenpiteitä kuten esimerkiksi sähköisen uutiskirjeen, kaupungin Youtube kanavan ja LinkedIn käyttöä.	Koko tulosalue	Toteutunut
IMAGO	Rekrytointia kohdennetaan monikanavaisesti. Työnantajamielikuvaa kehitetään.	Rekrytoinnissa on käytetty laajasti some-kanavia, perinteisiä lehti-ilmoituksia. Alkuvuonna on otettu käyttöön maksettu ja kohdennettu Facebook-mainonta. Lisäksi meillä on käytössä Display-mainoskampanja, Jättiboksipaketti Savon Sanomissa kaksi kertaa.	Rekrytoinnissa on käytetty monipuolisesti eri some-kanavia, lehti-ilmoittelua ja tehty rekrytointi-mainosvideoita sekä käytetty Oikotie työpaikat rekrytointipalvelua.	Rekrytoinnissa on käytetty monipuolisesti eri some-kanavia, lehti-ilmoittelua ja tehty rekrytointi-mainosvideoita sekä käytetty Oikotie työpaikat rekrytointipalvelua.	Koko tulosalue	Toteutunut

2.1.3 Ruokahuoltopalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Ruokapalvelussa on 24 vakituista työntekijää viidessä eri toimipisteessä. Ruokapalvelun kaksi tuotantokeittiötä valmistaa arkipäivisin noin 1300 ateriala ja viikonloppuisin noin 500 ateriala päivässä. Lisäksi ruokapalvelun henkilökunta palvelee asiakkaita kolmessa jakelualueella, terveyskeskuksessa, Kirkkokadun ja Porokylän koululla.

Valtimon koulukeskuksen tuotantokeittiö valmistaa ateriat Niksulan päiväkotiin, Valtimon koululle, Kotorannan ja Välskärin asumisyksiköihin sekä pakkaa kotiin kuljetettavat ateriat Valtimon alueelle.

Kyrölän tuotantokeittiöstä ruokaa valmistetaan, pakataan ja lähetetään Nurmeksens viiteen päiväkotiin, kahdelle koululle, terveyskeskukseen, toimintakeskukseen sekä Kuusikummun ja Kyrölän asumisyksiköihin. Lisäksi pakataan kotiin kuljetettavat ateriat Nurmeksens alueelle.

Suurimmat toimintakulut ruokapalveluilla ovat henkilöstökulut ja elintarvikkeiden hankintakulut. Suuret kustannukset aiheutuvat myös aterioiden kuljetuksista, ICT-palveluista sekä muista materiaali hankinnoista, joihin mm. pakkausmateriaalien hankinnat kuuluvat.

Ruokapalvelun toimintatuotoista noin 60 %:a tulee Siun sotelta. Vuoden 2021 alussa laadittiin ruokapalvelun ja Siun soten välinen palvelusopimus. Palvelusopimuksessa on kunkin asumisyksikön tarkat palvelukuvaukset, joissa sovitaan ruokapalvelun toimittaman ruoan ja palvelun laatutasosta. Ruokapalvelupäällikkö osallistuu Siun soten ravitsemuspalvelujen tapaamisiin vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ruokapalvelu järjestää 1–2 kertaa vuodessa tapaamisia asumisyksiköiden toimijoiden kanssa, näissä tapaamisissa keskustellaan ajankohtaisista ruokapalveluun liittyvistä asioista. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valmistelu etenee siten, että tukipalveluja sosiaali- ja terveystalvikuille yli 50 %a työajasta tekevät työntekijät siirtyvät hyvinvointialueen työntekijöiksi liikkeen luovutuksella vuoden 2023 alusta alkaen. Muutos ruokapalveluihin toimintaan on erittäin suuri. Muutoksen valmistelu on aloitettu.

Nurmeksens kaupungin sisäisten asiakkaiden ajankohtaisia ruokapalveluun liittyviä asioita käsitellään vähintäänkin kaksi kertaa vuodessa kokoontuvassa ravitsemistyöryhmässä. Lisäksi ruokapalvelupäällikkö ja -esimies tapaavat eri asiakasryhmiä, esim. päiväkotiapulaisia vähintään kaksi kertaa vuodessa ruokapalveluun liittyvissä asioissa.

Ruokapalvelu hyväksyttiin Portaatt luomuun -ohjelmaan 9.3.2020. Ohjelmassa ruokapalvelut on jaettu kolmeen eri ryhmään asiakaskunnan ja ruokalistat mukaan, vanhuspalveluun, kouluruokailuun ja päiväkotiruokailuun. Viimeksi luomusuunnitelma päivitettiin 8.10.2021. Vanhuspalvelu on tällä hetkellä ohjelman kolmannella portaalla, käytössä on 5 porrastuotetta ja luomuprosentti tarjottujen aterioiden määrästä on 3 prosenttia. Kouluruokailu on myös kolmannella portaalla ohjelmassa, kahdeksalla porrastuotteella ja luomuprosentti on 14. Päiväkotiruokailu on saavuttanut ohjelman neljännen portaatan, kahdeksalla porrastuotteella ja tarjottujen aterioiden määrästä luomuprosentti on peräti 21. Päiväkotien osalta on mahdollista saavuttaa Maa- ja metsätaloustalvisteriön Luomu 2.0 -ohjelman yksi päätavoite. Tavoitteena on vuoteen 2030 mennessä Luomun käytön lisääminen 25 prosenttiin julkisissa ammatteittöissä kuten päiväkotien ja koulujen keittöissä.

Ruokahuoltopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	2 479 672	0	2 479 672	2 208 440	-271 232	89,1 %
Toimintakulut	-2 434 153	0	-2 434 153	-2 159 229	274 924	88,7 %
Toimintakate	45 519	0	45 519	49 211	3 692	108,1 %
Suunnitelman muk. poistot	-14 451	0	-14 451	-25 752	-11 301	178,2 %
Tilikauden tulos	31 068	0	31 068	23 459	-7 609	75,5 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Ruokahuoltopalvelun toiminnan keskeinen painopiste vuonna 2022 on valmistautuminen tällä hetkellä Siun sotelle tuotettavan ruokahuoltopalvelun muutoksiin hyvinvointialueiden toiminnan alkaessa vuoden 2023 alusta. Päätökset uudesta toimintamallista tehdään keväällä 2022, minkä jälkeen toimintamallin mukaiset toimenpiteet toteutetaan ruokahuoltopalveluissa vuoden 2022 aikana. Muutoksen vaikutukset tulosalueen tuottoihin ja kuluihin riippuvat valitusta toimintamallista.

Sektor i	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu-yksikkö	Tila
KON-SERNI	Ruokahuoltopalvelun uudelleen järjestely hyvinvointialueiden aloittaessa 2023 alussa Uuden toimintamallin valinta Tarvittavien sopimusten laadinta Toiminnan ja henkilöstön uudelleen organisointi	Toimintamalli on valittu, ruokahuollon osalta toiminta jaetaan kahtia ja toteutetaan osittainen liikkeenluovutus Polkka Oy:lle. Henkilöstöstä noin puolet siirtyy Polkalle ja puolet jää kaupungille. Tarvittavien sopimusten suunnittelu on aloitettu. Henkilöstölle on pidetty infoja ja heitä on tiedotettu asiasta. Keittiömuutosten suunnittelu on tehty ja ruokahuollon uudelleenorganisointi on käynnistetty.	Toiminnan ja henkilöstön organisointi on meneillään. Henkilöstösiirtosopimuksen ja vuokraussopimuksen käsittely on syksyllä 2022.	Ruokapalvelun uusi toimintamalli valittu ja otettu käyttöön. Toiminta ja henkilöstö uudelleen organisoitu.	Koko tulosalue	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Ruokapalvelun toiminnan järjestyksen ja keskittämisen tuotantokeittöiden kesken Valtimon koulukeskuksen tuotantokeittiössä valmistetaan kaikki yksittäispakatut kotiin kuljetettavat ateriat (kotipalvelu) ja Valtimon koulun ruoka. Kyrölän tuotantokeittiössä valmistetaan kaikki muut pakattavat ja kuljetettavat päiväkotien, koulujen ja Siun sotien asumisyksiköiden ateriat.	Hyvinvointialueen tulo on muuttanut suunnitelmat. Tarkoituksena on siirtää Hyvinvointialueen kaikki ruoanvalmistus Nurmekseen Kyrölän keittiöön ja Nurmeksen kaupungin koulujen ja päiväkotien ruoanvalmistus Valtimon koulukeskuksen keittiöön. Suunnittelu aloitettu.	Kaikki Siun sotien (tulevan hyvinvointialueen) ruoka siirretty valmistettavaksi Kyrölän tuotantokeittiöön. Kaikkien päiväkotien ruoka siirretty valmistettavaksi Valtimon koulukeskuksen keittiöön. Nurmeksen koulujen ruoanvalmistus siirretty Valtimolle 19.9.2022.	Hyvinvointialueen aiheuttamat muutokset tehty. Ruoanvalmistus Valtimon koulun keittiöllä täysimittaisesti aloitettu 1.11.2022.	1470 Ruokahuolto -palvelut	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Ruokapalvelun ja sisäisten asiakkaiden välisten palvelusopimusten laatiminen Palvelusopimuksissa sovitaan palvelun ja ruoan laatutasosta koulu- ja päiväkotikohtaisesti.	Palvelusopimukset tehdään syksyllä, kun uusi ruokapalvelun toimintamalli on otettu käyttöön.	Palvelusopimusten tekoa siirretty ruokapalveluissa jaa niiden toteutuksessa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Sopimusten laadinta aloitetaan, kun uudet toimintatavat on omaksuttu. Tarvittaessa jatketaan ensi vuoden puolella.	Palvelusopimusten teko aloitettu. Työtä jatketaan vuonna 2023, kun uudet käytännöt koulujen ja päiväkotien kanssa on saatu testattua ja toimimaan.	1470 Ruokahuolto -palvelut	Toteutunut osittain

IMAGO	Portaat Luomuun ohjelmassa jatkaminen ja luomutuotteiden käytön lisääminen Luomusuunnitelmien päivittäminen Portaat Luomuun ohjelmaan. Lisätään luomutuotevalikoimaan vähintään yksi uusi luomutuote. Luomuprosentin nostaminen yhdellä prosenttiyksiköllä. Luomuruokapäivä järjestetään kerran vuodessa.	Luomutuote valikoimaa tarkastellaan. Muutoksia luomutuotteisiin tehdään ruokalistasuunnittelun yhteydessä.	Luomutuotteiden käyttöä on jatkettu entiseen malliin. Uusi luomutuote maustamaton jogurtti saatu käyttöön koulujen ja päiväkotien jälkiruokana. Luomusuunnitelmat päivitetään loka-marraskuussa, jolloin myös luomuprosentti selviää.	Luomun käyttöä jatkettu entiseen malliin. Vuoden aikana luomutuotevalikoima on muuttunut, ja määrällisesti lisääntynyt yhdellä luomutuotteella. Luomutuotteiden käyttö on noussut yhdellä prosentilla 22 prosenttiin.	1470 Ruokahuolto-palvelut	Toteutunut
-------	---	---	--	--	----------------------------------	---

2.1.4 Lomituspalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Pielisen Karjalan lomituksen paikallisyksikkö järjestää lomituspalveluja kotieläintiloille Juuan, Lieksan ja Nurmeksien alueella. Vuosilomien haussa on siirrytty sähköiseen hakumenettelyyn. Lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän on haettava lomituspalveluja kirjallisesti paikallisyksiköltä vuosittain.

Maatalousyrittäjää kohden vuosilomaoikeus on 26 pv ja tuettua maksullista 120 h vuodessa. Lisäksi maatalousyrittäjällä on oikeus saada sijaisapulomitusta esim. sairauden, tapaturman, äitiysloman ja alle 3-vuotiaan hoitovapaa ajalle.

Lomituspalvelut tukevat maatalousyrittäjän työssä jaksamista antamalla hänelle mahdollisuuden irrottautua sitovasta kotieläinten hoitotyöstä.

Turkistuottajan lomituspalvelut on tarkoitettu niille turkistuottajille, jotka kasvattavat turkiseläimiä siitostarkoituksessa. Heidän vuosilomaoikeutensa on 18 pv vuodessa ja tarvittaessa voi ostaa lisävapaata.

Lomituspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	2 457 757	0	2 457 757	2 182 490	-275 267	88,8 %
Toimintakulut	-2 447 739	0	-2 447 739	-2 284 276	163 462	93,3 %
Toimintakate	10 018	0	10 018	-101 786	-111 804	-1 016,0 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos						

Talousarviovuoden tavoitteet

Talousarviovuosi 2022 on maatalouslomituspalveluiden viimeinen vuosi Nurmeksien kaupungin organisaatiossa, kun lomituspalvelut siirtyvät Tohmajärven hoidettaviksi vuoden 2023 alusta. Keskeinen painopiste on muutoksen onnistunut läpivienti niin, että lomituspalvelut voidaan jatkossakin turvata Nurmeksien alueella laadukkaina. Muutoksen seurauksena Nurmeksien kaupungin toimintatuotot ja -kulut pienenevät noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Muutoksella ei ole vaikutusta kaupungin tulokseen, koska Mela on korvannut maatalouslomituksesta aiheutuneet kustannukset.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
ELIN-VOIMA	Sähköiset hakemukset Asiakkaita opastetaan ja neuvotaan käyttämään sähköisiä viestintävälineitä Tavoitteena sähköisten hakemusten määrä 95 %	Vuosilomahakemukset saapuivat sähköisesti 98%, hyvä tulos. Myös tänä vuonna päätökset lähetetään asiakkaille suojatussa sähköpostissa, kuka antanut luvan.	Sijaisapupäätökset lähetetty sähköisesti 99 %. Erittäin hyvä tulos	Sijaisapupäätökset lähetetty sähköisesti 99,9, erittäin hyvä tulos.	1490 Lomatoimi	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Asiakaspalvelujen järjestäminen ja toteuttaminen	Valtimon pitäjässä aloitettu 7.2.2022 yhdellä tiimillä. Tiimissä on 5 työntekijää ja 18 tilaa. Yrittäjät varasivat	Toisen tiimin oli tarkoitus aloittaa Lieksan alueella 22.8.22, mutta työntekijöiden sairastuminen	Toteutuneissa sijaisavuuissa jäätin 91 prosenttiin. Lomittajien	1490 Lomatoimi	Toteutunut osittain

	Toteutuneiden sijaisapujen seuranta, tavoitteena 95 % Pilottihanke vuoden 2022 alusta: Tiimilomitus Lomitustyön suunnittelun tehostaminen Sijaisapuhakemukset tulee yrittäjiltä sähköisesti, ihan muutama tekstiviestillä.	lomanettiin 4 kuukauden lomituspyynnöt. Työntekijöille vahvistettiin työvuorotaulukot 1.5.2022 asti. Hallinnosta jää työaikaa enemmän tilakäynteihin, kun lomitussuunnitelmat tehdään pitemmäksi aikaa.	myöhästyttää tiimin aloitusta. Ensimmäisen tiimin lomittajat joutuivat myös sijaisaputilanteen takia myös työskentelemään tiimin ulkopuolella. Työolosuhdekartoitukset saatiin tehtyä ja myös työnjohtokäynnit ovat hyvällä mallilla.	määrässä vajausta, haettiin useaan otteeseen työntekijöitä, muttei saatu kuin yksi henkilö. Toista tiimiä ei saatu aloitettua, työvoiman vähyyden takia. Lomitustyön suunnitellun tehostaminen aloitettu.		
ELIN-VOIMA	Asiakastyytyväisyys Asiakaspalvelun tyytyväisyyskysely paikallisyksikön alueella, Webropol Melan tulokortti, tavoitteena 4/5	Kysely suoritetaan toukokuulla	Asiakaspalvelu kysely suoritettiin kesällä ja vastausprosentti oli 10,50. Toinen kysely suoritetaan syksyllä.	Asiakaspalvelun toinen kysely suoritettiin lokakuulla ja vastausprosentti oli 21,14 %. Lomittajien ammattitaito oli noussut 4,55 % (arvo asteikko oli 1-5)	1490 Lomatoimi	Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Maatalouslomittajien työkyvyn tukeminen Järjestetään ennaltaehkäisevää Tules-kuntoutus ryhmäliikuntaa, tavoitteena 5 lomittajaa Edistetään työssä jaksamista koulutuksen avulla	Koulutus tulossa kesäkuulla. Tules-kuntoutus selvitysvaiheessa.	Maatalouslomittajia kehoitettu hakemaan Kiila-kuntoutukseen ja on hakenut, mutta ei tietoa, moniko hyväksyttiin. Koulutusta oli 9.6.2022 ja tulossa vielä 6-7.10.22.	Lomittajia pääsi kiila-kuntoukseen, jotka alkavat tammikuussa -23 Lomittajien työhyvinvointiin kiinnitetty huomioita, ei liian pitkiä työpäiviä ja lomittajien matkoihin kiinnitetty huomioita.	1490 Lomatoimi	Toteutunut
IMAGO	Rekrytointi Yhteistyötä alan oppilaitoksen kanssa Lisätään rekrytointia monikanavaisesti Maatalouslomittajan työn imagon kehittäminen	Yhteistyötä lisätty oppilaitoksen kanssa, 2 oppilasta palkattu joustavaan oppisopimukseen.	Hankala saada uusia työntekijöitä, on ollut paikkoja auki ja houkuttimena ollut myös rekrytointilisä. TE-toimistoon oltu yhteydessä elokuussa, oli puhetta, jos saisivat maatalousalalle koulutusta syksyllä.	TE-toimistolta saatiin myönteinen puhelu, alkaa vuoden 2023 alussa maatalouslomittajien koulutus Rivieralla ja haku tulee Pohjois-Karjalan alueelle.	1490 Lomatoimi	Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Riskien hallinta pyritään varautumaan työvoiman riittävyyteen, reservilomittajien määrän lisääminen ostopalveluyrittäjien rekrytointin lisääminen	Ostopalvelulomittajan kilpailutus oli Pohjois-Karjalan alueella. Pielisen Karjalan alueella vain yksi jätti tarjouksen, joka myös hyväksyttiin. Koronaa oli jonkin verran yrittäjillä ja työntekijöillä, josta selvittiin.	Ostopalveluyrittäjiä ilmaantui yksi lisää.	Ostopalveluyrittäjiä 5 kpl, jotka lomittivat, minkä pystyivät. Tuntilomittajia oli reippaasti käytössä. Koronasta selvittiin suhteellisen hyvin, saatiin järjestettyä yrittäjille koronan ajaksi työntekijät.	1490 Lomatoimi	Toteutunut

2.2 Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

2.2.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunkirakennepalveluiden toimiala vastaa erityisesti toimivan ja viihtyisän elinympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Tavoitteena on elinvoimainen ja toimiva kaupunki, joka vastaa asukkaiden ja elinkeinoelämän muuttuvia tarpeita.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Kaupunkirakennetoimiala jakaantuu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat maankäyttö- ja lupapalvelut, tilapalvelut ja kuntatekniikan palvelut. Maankäyttö ja lupapalveluiden tulosalue jakaantuu lupa-asioiden ja maankäytön tulosyksiköihin. Tilapalvelujen tulosalue jakaantuu rakennuttamisen ja isännöinnin tulosyksiköihin. Kuntatekniikan palvelujen tulosyksikkö on kadunrakennus. Talousarviossa kaupunkirakennehallinnon hallinto on omana laskennallisena tulosalueena.

Kaupunkirakennepalvelujen toimihenkilöiden toimipiste sijaitsee Kirkkokatu 14:ssä.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunkirakennelautakunta vastaa omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallintosäännön ja hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Riskienhallinta

Kaupunkirakennelautakunnan tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Strategiset riskit

Nykyisin kunnat järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen. Pohjois-Karjalassa palvelut tuottaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun Sote. Tulevaisuudessa palveluista vastaavat kuntaa suuremmat itsehallinnolliset alueet ja alustavan aikataulun mukaan tehtävät siirtyvä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Nurmeksen kaupungin omistamat Sote -kiinteistöt on vuokrattu Siun Sotelle. Kaupunki vastaa myös osittain tilojen kiinteistönhoito- ja puhtauspalveluista, sekä kunnossapitotoista. Sote -uudistus tulee vaikuttamaan olennaisesti Tilapalvelut -tulosalueen talouteen ja henkilöstöresursseihin. Riskejä pyritään minimoimaan tehokkaalla tilankäytöllä (toimitilaohjelma), pitkäkestoisilla vuokrasopimuksilla, sekä kiinteistönhoito- ja puhtauspalveluiden ajantasaisella työmäärän mitoituksella.

Taloudelliset riskit

Ääri-ilmiöt ja poikkeukselliset olosuhteet etenkin talviaikaan voivat aiheuttaa ennakoimattomia kustannuksia tilapalveluissa ja kuntatekniikassa. Vuosivaihtelu on suurta esim. auras-, hiekoitus-, kattolumentyö- lumen ajo-, rakennusten lämmityskustannusten kohdalla.

Työkustannuksia hillitään usean vuoden mittaisilla puitesopimuksilla ja selkeillä sopimusehdoilla. Hintoja on sidottu indeksiin, jolloin molempien sopimusosapuolten riskiä voidaan hallita yleisen kustannuskehityksen mukaisesti. Rakennusten käyttökustannukset saadaan pidettyä kohtuullisina niiden energiatehokkuutta parantamalla ja minimoimalla purkukuntoisten rakennusten käyttökustannukset.

Toimintavuoden aikana tullut Ukrainassa tapahtuvan sodan sivuvaikutuksena erityisen suurena riskinä energian hinnan nouseminen, joka on jo vaikuttanut merkittävästi kustannuksiin. Kaupunkirakennepalvelujen osalta pyritään tekemään energiakustannuksia leikkaavia toimenpiteitä (valaistusajat ja valojen vähentäminen, katuvalaistuksen LED-muutokset älyvalaistukseen, ulkokennettien valaistuksen ohjaus, sisälämpötilojen pudottaminen), joilla haetaan säästöjä erityisesti energiankulutukseen liittyen.

Energiansäästötoimenpiteistä huolimatta sähköenergian kustannukset ylittyivät toimintakaudella 2022. Nopea kustannusten nousu näkyi myös polttoainekustannuksissa ja ostetuissa palveluissa.

Toiminnalliset riskit

Avainhenkilöiden osaamisen ja työpanoksen pysyvyys sekä resurssien voimavarojen rajallisuus on luettava riskiksi kaupunkirakennepalveluissa.

Budjetissa varaudutaan seuraavasti käytettäviin resursseihin (ero verrattuna vuoden 2021 budjettiin): Maankäyttöpäällikkö 100%, kaupunkirakennepalveluiden toimistoinsinööri 100%, toimistosihteeri 70 %, kuntatekniikan päällikkö (100%), kuntatekniikan kesämestari (6kk) ja tilapalveluiden kesätyöntekijä (6kk), maankäytön kesätyöntekijä (5kk), kuntatekniikan työntekijä 100%, kuntatekniikan työntekijä (6kk), puhtauspalvelutyöntekijät 2*100%. Lisäksi varaudutaan puhtauspalvelun työnjohtajan eläköitymisen vuoksi 4kk tuplamiehitykseen uuden työnjohtajan perehdyttämisen osalta. Edellä mainitut henkilöstölisäykset aiheuttavat toimialan palkkakustannusten nousua, mutta ne ovat tarpeellisia parantamaan toimialan työvoiman pysyvyyttä ja voimavarojen riittävyyttä.

Monet tehtävistä ovat asiantuntijatehtäviä, ja avainhenkilöiden takana on paljon tietoa, jota ei välttämättä ole taltioitu minnekään. Myös osaavan henkilöstön saatavuudessa on viime vuosina ilmennyt vaikeuksia.

Sitoutuneisuutta pyritään lisäämään selkeyttämällä työnkuvia ja kehittämällä palkitsemisjärjestelmiä.

Varamiesjärjestelmää kehittämällä tietoa saadaan jaettua useammalle henkilölle ja ennakoivalla rekrytoinnilla edistetään tiedon siirtoa uusille työntekijöille.

Ulkopuolinen uhka henkilöihin tai lähistöllä tapahtuneen suuronnettomuuden johdosta.

Koronaepidemian tai muun pandemian laajeneminen ja leviäminen Nurmeksessa ja sen kautta muodostuva henkinen kuormittavuus sekä mahdolliset tilojen sulkemiset, henkilökunnan sairauspoissaolot ja sijaistarpeen huomattava kasvu. Koronan vaikutukset ovat jääneet kaupunkirakennepalveluissa vähäisiksi ja koronan aiheuttamista poissaoloista on selvitty sijaisuusjärjestelyin.

Kaupunkirakennepalvelujen osalta työvoima on pysynyt kaupungin palveluksessa hyvin ja rekrytointeihin on saatu hakijoita maankäyttöpäällikön tehtävää lukuun ottamatta. Riski on osin realisoitunut. Palkka- ja palkitsemisjärjestelmää kehittämällä saataisiin parannettua työnantajan vetovoimaa, mutta myös pitovoimaa.

Ma. maankäyttösuunnittelijan irtisanoutuminen loppuvuodesta 2022 keskeytti hyvin alkaneen kaavoitustyön.

Vahinkoriskit

Lisääntyvät tykkylumituhot ja myrskyt ovat nykyisin lisääntyneet ja aiheuttavat usein taloudellisesti merkittäviä menetyksiä, mutta myös henkilövahingot ovat mahdollisia.

Ennakoivilla metsänhoitotöillä voidaan merkittäväällä tavalla ennalta ehkäistä tykkylumi- ja myrskytuhoja. Varavoimakoneilla turvataan sähkön saanti strategisesti tärkeissä kohteissa. Ajantasainen varautumissuunnitelma mahdollistaa nopean toiminnan ja sitä kautta voidaan myös vahinkojen laajuutta pienentää.

Ennakoivaa metsänhoitotyötä tehdään metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Kaupunkialueiden osalta työn alla oleva taajama-alueiden puistojen ja metsien hoitosuunnitelma on osaltaan ennakoivaa suunnittelua metsätuhojen välttämiseksi ja erityisesti turvallisuusperuste huomioon ottaen.

Valmiuden osalta kaupunkirakennepalvelut ovat osana kaupungin valmiussuunnittelua ja sen operatiivista toimintaa. Nurmeksien kaupungin valmiussuunnitelman päivittäminen on parhaillaan käynnissä.

Rakennuksiin ja kiinteistöön kohdistuvat uhkat, jotka saattavat johtaa rakennusten tai sen osien sulkemiseen mm. tulipalon, vesivahingon tai ilkeiden seuroksena. Talotekniikkaa, lukitusjärjestelmiä ja kameravalvontaa kehittämällä poikkeamiin voidaan puuttua entistä tehokkaammin ja nopeammin ja mahdolliset ilkeiden tekijät voidaan luotettavammin tunnistaa.

Kaupunkirakennepalvelujen
toimiala

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
				1-12/2022		
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 227 514	0	1 227 514	1 753 022	525 508	142,8 %
Maksutuotot	80 000	0	80 000	105 570	25 570	132,0 %
Tuet ja avustukset	3 000	0	3 000	48 949	45 949	1 631,6 %
Muut toimintatuotot	7 798 620	0	7 798 620	7 772 207	-26 413	99,7 %
Toimintatuotot	9 109 134	0	9 109 134	9 679 749	570 615	106,3 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-3 377 204	0	-3 377 204	-3 224 151	153 053	95,5 %
Palkat ja palkkiot	-2 595 483	0	-2 595 483	-2 510 508	84 975	96,7 %
Henkilösivukulut	-781 721	0	-781 721	-713 644	68 077	91,3 %
Eläkekulut	-682 095	0	-682 095	-622 834	59 261	91,3 %
Muut henkilösivukulut	-99 626	0	-99 626	-90 810	8 816	91,2 %
Palvelujen ostot	-2 475 340	0	-2 475 340	-2 642 016	-166 676	106,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 241 090	0	-2 241 090	-2 463 275	-222 185	109,9 %
Avustukset	-302 000	0	-302 000	-239 870	62 130	79,4 %
Muut toimintakulut	-618 990	0	-618 990	-641 876	-22 886	103,7 %
Toimintakulut	-9 014 624	0	-9 014 624	-9 211 188	-196 564	102,2 %
Toimintakate	104 510	0	104 510	510 304	405 794	488,3 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-5 152 205	0	-5 152 205	-4 456 500	695 705	86,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 152 205	0	-5 152 205	-4 456 500	695 705	86,5 %
Tilikauden tulos	-5 047 695	0	-5 047 695	-3 946 216	1 101 479	78,2 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 047 695	0	-5 047 695	-4 304 798	742 897	85,3 %

2.2.2 Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Maankäyttö- ja lupapalvelut jakaantuu maankäytön ja lupa-asioiden (rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun) tulosityksiköihin.

Maankäyttö vastaa kaupungin maapolitiikasta, kaavoituksesta, tonttijaoista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ympäristönsuojelun edistäminen ja valvominen kunnassa.

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön syntymistä ja säilymistä ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamista.

Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	790 000	0	790 000	1 108 378	318 378	140,3 %
Toimintakulut	-836 593	0	-836 593	-757 950	78 642	90,6 %
Toimintakate	-46 593	0	-46 593	350 428	397 021	-752,1 %
Suunnitelman muk. poistot	-1 964	0	-1 964	-1 964	0	100,0 %
Tilikauden tulos	-48 557	0	-48 557	348 464	397 021	-717,6 %

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
SIJAIN-TI	Valtimon asemakaavoituksen käynnistäminen 2021 aikana tehdyn suunnitelman mukaisesti.	Kaavoituskatsaus 2022 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2022 § 22. Valtimon Keskustan asemakaava on jaettu kolmeen alueeseen; Hiekkalahti, Keskusta ja Mäkelä. Valtimon Keskustan asemakaavatyö käynnistyy Hiekkalahden alueesta, joskin varaudutaan myös mahdolliseen narukaavan laatimiseen Valtimon Keskuskadun/-tien osalta. Suunnittelutyö on käynnistynyt ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmisteilla. Työ etenee suunnitellusti.	Hiekkalahden alueelle on sen puutteellisuuden vuoksi tehty pohjakartan täydennysmittauksia. Tästä syystä varsinaista kaavan laadintaa ei ole voitu käynnistää. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen on käynnistynyt, mutta on nyt sovitettu karttatyön etenemiseen. Pohjakartan puutteellisuus hankaloittaa myös muiden alueiden kaavoitusta.	Pohjakartta täyttää asemakaavan vaatimukset Valtimon Hiekkalahden osalta (kiinteistörajat). Kaavoitustyötä ei ole voitu aloittaa ma. maankäyttösuunnitelman irtisanouduttua 31.12.2022.	5125 Maankäyttö	Toteutunut osittain
SIJAIN-TI	Teollisuuden soveltuvan tonttivarannon hankkiminen, selvitystyö	Kaavoituskatsauksen 2022 yhteydessä on tehty tonttitarjonnan tarkastelu.	Keskeiselle kaupunkialueelle on laadittavana Keskustan ja Itäkaupungin yleiskaavat, joissa teollisuuden aluevaraukset ovat	Hyvin edennyt kaavatyö pysähtynyt ma. maankäyttösuunnitelman irtisanouduttua. Työsuhde päättyi 31.12.2022.	5125 Maankäyttö	Toteutunut osittain

			tarkastelussa. Porokylä tulee vuoden 2023 ja Hyvärilä vuoden 2024 kaavoitusohjelmiin. Yleiskaavat luovat pohjan alueiden hankintaan ja tonttivarannon ylläpitotoimenpiteisiin. Meijerin alueelle on laadittavana asemakaava, joka on edennyt luonnosvaiheeseen.			
KON-SERNI	Kiinteistöveroselvityssuunnitelman laatiminen ja sen mukaiset vuoden 2022 tehtävät/tavoitteet.	Osoitetietojärjestelmän (OTJ), väestötietojärjestelmän (VTJ), kiinteistötietojärjestelmän (KTJ) päivittämistä/korjausta tehty ja tehdään osana tulevaa kiinteistöveroselvityksen laadintaa varten.	Päivittämistä/korjausta tehty ja tehdään osana tulevaa kiinteistöveroselvityksen laadintaa varten.	Päivittämis-/korjaustyö keskeytyi resurssipulan vuoksi.	5120 Lupa-asiat	Toteutunut osittain
ELIN-VOIMA	Rakennusjärjestyksen päivittämisen esityö laaditun suunnitelman mukaisesti (uusi MRL on tulossa voimaan vuonna 2023).	Maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuu: Uusi rakennuslaki eduskuntaan syksyllä 2022 ja uusi laki tulisi voimaan 1.1.2024. Rakennusjärjestyksen päivittäminen on aloitettu.	Päivitystyö on aloitettu sovitettuna lain käsittelyyn ja mahdollisiin muutosnäkökohtiin.	Päivitystyö on aloitettu sovitettuna lain käsittelyyn ja mahdollisiin muutosnäkökohtiin.	5125 Maan-käyttö	Toteutunut osittain
SIJAIN-TI	Monipaikkaisuuden vahvistaminen mahdollistamalla vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituiseen asumiseen käyttöön.	Kaupunki on taajamien läheisyydessä yleiskaavoittanut ranta-alueita. Laadittavana on myös rakennusjärjestys. Kaupunki toimii ranta-alueilla ja näiden ulkopuolisilla alueilla siten, että se pyrkii ohjaamaan rakentamista huomioon otettavien lain kriteerien, maanomistajien tasapuolisen kohtelun ja hyvien käytäntöjen mukaisesti. Työ on jatkuvaa.	Asiassa edetään MRL:n mukaan. Työ on jatkuvaa.	Asiassa edetään MRL:n mukaan. Työ on jatkuvaa.	5125 Maan-käyttö	Toteutunut osittain

2.2.3 Tilapalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Tilapalveluihin kuuluu kaksi tulosityksikköä, rakennuttaminen ja isännöinti.

Rakennuttamisen tulosityksikkö vastaa suurista korjaus- ja rakennuttamishankkeista, niiden suunnittelusta, kilpailutuksesta ja toteutuksesta Nurmeksen kaupungin ja urakoitsijoiden voimin.

Isännöinnin tulosityksikkö vastaa kiinteistöjen ja tilojen käytettävyydestä eli kiinteistöjen hoidosta ja puhtauspalveluista.

Tilapalvelut

				Toteuma 1-		
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	12/2022	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	7 883 266	0	7 883 266	8 114 691	231 425	102,9 %
Toimintakulut	-5 266 292	0	-5 266 292	-5 253 100	13 192	99,7 %
Toimintakate	2 616 974	0	2 616 974	2 887 262	270 288	110,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-3 859 438	0	-3 859 438	-3 272 172	587 266	84,8 %
Tilikauden tulos	-1 242 464	0	-1 242 464	-384 910	857 554	31,0 %

Sektorit	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
SIJAINTI	Vaakaikäytöllä olevien rakennusten suunnitelmallinen poistaminen käytöstä (tilaohjelma, myynti- ja purkusuunnitelma)	Purkamisen valmistelu käynnissä (selvitykset ja luvat): Vanha Niksula, Sampola ja omakotitalo Lonttolantiellä Karjalankatu 12 myyntiä valmisteltu. Myös Sampolan hirsikehikko pyritään myymään Kaupunki on ottanut haltuunsa toimitilaohjelman periaatteen vastaisesti purkukuntoisen Maariankatu 4 kerrostalon.	Purkamisluvut haettu ja lainvoimaiset (Vanha Niksula, Sampola ja omakotitalo Lonttolantiellä). Purku-urakoiden kilpailutus loppusyksyllä. Sampolan hirsikehikko myynnissä. Karjalankatu 12 koetettu myydä, mutta ostajia ei ole ollut.	Vanha Niksula ja omakotitalo Lonttolantiellä purettu. Sampolan hirsikehikko myyty (purku 2023 keväällä). Karjalankatu 12, kauppaneuvottelut ostajaehdokkaan kanssa käynnissä.	5215 Rakennuttaminen	Toteutunut
KONSERNI	Sähköisten järjestelmien kehittäminen kiinteistönhoidon tueksi.	Palkataan kesätyöntekijä siirtämään materiaalia sähköiseen BEM-talohuoltokirjaan Lukitusjärjestelmien vaihto sähköiseksi: investointiohjelman mukaisiin kohteisiin kysytty tarjoukset ja vaihtotyötä aikataulutettu.	Palkattu projektityöntekijä on siirtänyt materiaalin sähköiseen BEM-talohuoltokirjaan. Lukitusjärjestelmien vaihtotyö investointiohjelman mukaisiin kohteisiin tehty.	Toteutunut jo 31.8	5225 Isännöinti	Toteutunut
HYVINVOINTI	Haetaan ja osoitetaan uuden palveluasumisen	Toteutustavan selvitystyö käynnistetty. Haettu	Tehty alustava luonnos sijoittaa toiminnot olemassa	Käynnistetty suunnittelu korvaavista tiloista	5215 Rakennuttaminen	Toteutunut

	yksikön ja toimintakeskuksen rakennuspaikka yhdessä maankäytön kanssa. Kartoitetaan ja päätetään hankkeen rahoitus ja rakennuttaminen esim. elinkaariperiaatteella.	ratkaisua sijoittaa toiminnot olemassa oleviin kiinteistöihin tai vaihtoehtoisesti haettu tonttivaihtoehtoja uudisrakentamiselle.	olevaan kiinteistöihin, jonka lisäksi haettu tonttivaihtoehtoja uudisrakentamiselle.	kaupungin omistamaan hoivakotiyksikköön Kotiniemessä		
--	--	--	---	---	--	---

2.2.4 Kuntatekniikan palvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Kuntatekniikan palveluihin kuuluu kadunrakennuksen tulosityksikkö. Tehtäviin kuuluu liikenneväylien, yleisten alueiden, puistojen ja vapaa-ajan alueiden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito. Konevarikko hoitaa kaupungin omat konepalvelut.

Kuntatekniikan palvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	435 868	0	435 868	456 659	20 791	104,8 %
Toimintakulut	-2 634 798	0	-2 634 798	-2 947 844	-313 046	111,9 %
Toimintakate	-2 188 930	0	-2 188 930	-2 475 113	-286 183	113,1 %
Suunnitelman muk. poistot	-1 290 803	0	-1 290 803	-1 182 365	108 438	91,6 %
Tilikauden tulos	-3 479 733	0	-3 479 733	-3 657 497	-177 764	105,1 %

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
KONSERNI	Varikkotoimintojen kehittäminen laadittavan suunnitelman mukaisesti.	Valtimon varikko on siirretty hajautettuihin tiloihin. Nurmeksen varikon siirtoa valmistellaan.	Tiloja on remontoitu, muuttoa on valmisteltu ja osa materiaaleista on siirretty varikolle.	Muutto uudelle varikolle on tehty. Toimitaan uudelta varikolta ja varikkotoimintoja kehitetään uusissa tiloissa.	5240 Kadunrakennus	Toteutunut
SIJAIN-TI	Edunvalvonta Pielisen altaan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä	Altaan kokonaisvaltainen kehittäminen on mukana Pielisen-Karjalan alueen ELY aiesopimuksessa.	Aihetta käsitellään seuraavassa Pielisen-Karjalan liikennejärjestelmätyöryhmän kokouksessa 28.9. Tavoite on saada työ etenemään yhteistyössä Lieksan ja Juuan kanssa ja edelleen tarvitaan ylätasointimija.	Työryhmä laatii Pielisen altaan yleiskarttaa yhteistyössä Lieksan ja Juuan kanssa. Mukaan haetaan myös eteläisen Pielisen kuntia. Kaupungin satamien tiedot päivitetty www.veneilyseima.fi ja Järvisuomen veneilykesään.	5115 Kaupunkirakennepalvelu hallinto	Toteutunut osittain
HYVINVOINTI	Nurmeksen kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelman päivittämisen toimenpiteet ja mukanaolo liikenneturvallisuuden toimijahankkeessa sekä seudullisesti että paikallisesti.	Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys osana ELYn kanssa tehtävää aiesopimusta. Keskustan ja Hyvärilän alueelle on tilattu esteettömyyskartoitus itätoimijalta. Olemme aktiivisesti mukana liikenneturvallisuuden toimijahankkeessa.	Liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen on käynnissä konsultin vetämänä.	Aiesopimus Pielisen Karjalan liikennejärjestelmän kehittämisestä Nurmesta ja Juuka 2023-2026 on luonnosteltu liikennejärjestelmätöiden luottamusmieselinten hyväksyttäväksi 2023 alkuvuodelle. Liikenneturvallisuussuunnitelman laadinta etenee suunnitellun mukaisesti konsulttivetoisena työryhmien ohjaamana.	5240 Kadunrakennus	Toteutunut
SIJAIN-TI	Puistometsien ja rantojen ekologisen puistosuunnitelmien laatiminen.	Suunnitelman laatija valittu tarjouskyselyn perusteella (Arvometsä Oy). Suunnitelma laaditaan kesän/syksyn aikana ja työhön liittyvä kuntalaisosallistuminen liitetään YM rahoittaman Kestävä kaupunki -ohjelman kokeiluhankkeeseen.	Suunnitelman laadinta on meneillään, maastokartoitus on tehty. Työn esittely ja kommentointi 9-11/22. Suunnitelma tuodaan joulukuun kaupunkirakennelautakunnan hyväksyttäväksi.	Suunnitelma on laadittu ja hyväksytty taajamametsien ja puistojen hoidon ohjenuoraksi krltk 5.12.2022.	5240 Kadunrakennus	Toteutunut

2.3 Hyvinvointipalvelut

2.3.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Hyvinvointipalvelujen toimiala vastaa hyvinvointipalvelujen kokonaisuudesta. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmä yhteensovittaa Hyvinvointipalvelut-toimialan toimintaa. Hyvinvointipalvelujen hallinto sijaitsee Nurmestalon osoitteessa Kotsintie 1. Hyvinvointipalvelujen toimiala jakautuu neljään tulosalueeseen, jotka ovat opetus- ja koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aikapalvelut ja kulttuuripalvelut.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Opetus- ja koulutuspalvelut -tulosalueen tulosityksiköitä ovat Kirkkokadun koulu, Porokylän koulu, Valtimon koulu, Nurmeksen lukio ja Ylä-Karjalan kansalaisopisto. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat tulosityksikköinä Rekulan, Porokylän, Niskulan, Hannilan ja Pikku-Kaarlen päiväkodit. Vapaa-aikapalvelujen tulosityksiköt ovat nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuripalveluissa on kolme tulosityksikköä: kulttuuritoimi, kirjastopalvelut ja museo. Museoita on kaksi: Kotsin museo ja Ikkolan museo. Vakinaista henkilöstöä on 186.

Toimialan tuottavuusohjelma

Toimialan tuottavuusohjelma on yhteensä 160 500 €. Tuottavuusohjelman kokonaisuus muodostuu Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymältä vuokratusta kieltenopetusluokan vuokrasopimuksen irtisanomisesta, järjestökoordinaattorin palkkakustannuksista (hankkeen päättymisen), koulunkäynninohjaajien lomautuksista aiheutuvista palkkakustannuksista sekä kotihoidontuen kuntalisään varatun määrärahan vähennyksestä.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus on 17.8.2020 §139 ja 7.9.2020 §156 ja kaupunginvaltuusto 2.9.2020 §56 käsitellyt ja päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksesta. Ohjeistuksessa todetaan mm. seuraavaa: Hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan sekä konsernin tytäryhtiöiden tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Vuotta 2022 koskevia tavoitteita uhkaavia riskejä on lisäksi kirjattu talousarvion valmistelutekstiin. Keskeisenä seikkana sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyen on huomioitava:

1. Tiedon luotettavuus ja täydellisyys: toimialan johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.

2. Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen mm. virheiden ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että lakeja ja asetuksia sekä kaupungin päätöksiä, sääntöjä ja ohjeita noudatetaan.

3. Omaisuuden turvaaminen: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että resurssit turvataan mahdollisilta menetyksiltä, jotka aiheutuvat tuhlauksesta, väärinkäytöksestä, huonosta hoidosta, virheistä tai muusta sääntöjen vastaisesta toiminnasta.

4. Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö: toimialan johto ja esimiehet varmistavat, että kaupungin resursseja käytetään järkevästi ja taloudellisesti

5. Tavoitteiden saavuttaminen ja tuloksellisuus: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että toiminta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Toimialan johto ja esimiehet vastaavat siitä, että toimialan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jokainen esimies vastaa siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuu on asianmukaisesti määritelty. Esimiehen on varmistuttava siitä, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan.

Esimiehen on luotava edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tulostavoitteisiin pääsemiseen. Esimiehen on varmistettava siitä, että alaiset hallitsevat tehtävänsä edellyttämät osa-alueet lainsäädännöstä ja toimintaohjeista.

Esimiesten on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja raportoitava niistä, mikäli havaitaan lainsäädännön, toimintaohjeiden tai toimielinten päätösten vastaista taikka muutoin virheellistä, tehotonta tai epätaloudellista toimintaa.

Toimialan riskienhallinta

Toimielimien ja vastuualueiden esimiehet vastaavat oman alueensa riskienhallinnan käytännön toteutuksesta ja sen ohjeistamisesta. Riskienhallintaprosessi perustuu - riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, - riskin toteutumisen vaikutusarviointiin (merkittävyyteen) ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen, - mahdollisuuteen hallita riskiä eri menetelmillä (valvonta) sekä - riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Hyvinvointipalveluiden tehtävä on turvata toimialan palveluiden tarjonta asukkailleen. Erilaiset häiriöt ja vahingon mahdollisuudet, jotka aiheutuvat monista tekijöistä, saattavat vaarantaa palveluiden tuottamisen. Riskejä sisältyy turvallisuuteen, talouteen, tietoliikenteen toimivuuteen, palvelujen laatuun, henkilöstön osaamiseen, hyvinvointiin, rekrytointiin ja kiinteistöihin.

Tavoitteita uhkaavia riskejä on ensin arvioitu yleisellä tasolla ja jäljempänä tulosalueittain:

Rakennuksiin ja kiinteistöön kohdistuvat uhkat, jotka saattavat johtaa rakennusten tai sen osien sulkemiseen mm. tulipalon, vesivahingon tai ilkeiden seurauksena.

- ei kovin todennäköinen, mutta vaikutukset olisivat merkittävät - ei vaikutusta, sähkökatkot jäivät toteutumatta

Ulkopuolinen uhka henkilön tai lähistöllä tapahtuneen suuronnettomuuden johdosta.

- ulkopuoliseen uhkaan on varauduttava päivittäin
- uhka ei ole kovin todennäköinen, mutta vaikutukset olisivat merkittävät - ei vaikutusta

Koronaepidemian uusia aaltoja ja laajeneminen paikallisella tasolla ja sen kautta muodostuva henkinen kuormittavuus sekä mahdolliset tilojen sulkemiset, henkilökunnan sairauspoissaolot ja sijaistarpeen huomattava kasvu.

- ei kovin todennäköinen - koronaepidemia ei enää vaikuttanut palvelujen tuotantoon

Henkilöstöpula (kelpoisuuden puuttuminen) erityisesti varhaiskasvatus- ja opetus- ja koulutuspalveluissa

- on todennäköinen - sijaisten saaminen on ollut hankalaa erityisesti varhaiskasvatuksessa, kelpoisten hakijoiden määrä on laskenut aiempiin vuosiin verrattuna

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen ja kunnallisen opetushenkilöstön työehtosopimuskauden päätyminen helmikuussa 2022

- talouteen vaikuttava riski, jos uuden sopimuskauden palkkataso nousee merkittävästi - palkkaratkaisu nosti oleellisesti palkkakustannuksia

Perusopetus ja lukiokoulutus:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Perusopetuksen osalta keskeinen opetuksellisia ja pedagogisia tavoitteita uhkaava riski on koronan tai vastaavan pandemian esiintyminen paikallisella tasolla

- riski ei tulevan lukuvuoden aikana ole kovin todennäköinen - koronaepidemia ei vaikuttanut merkittävästi opetuksen järjestämiseen
- seurauksena on mahdollinen etäopetukseen siirtyminen, mahdollinen tilojen ja opetushenkilöstön määräaikainen eristäminen, opetushenkilöstön altistumisen ja mahdollisen sairauden aiheuttamat poissaolot ja sen myötä sijaistarpeen kasvaminen - etäopetukseen ei tarvinnut siirtyä, koulutilat normaalissa käytössä
- oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävien tuntien merkittävä kasvu - ei vaikutusta
- riskinä on niin ikään erityisen tuen oppilaille laaditun opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman tavoitteellinen toteutuminen erityisolosuhteissa - ei vaikutusta
- riskinä on myös mahdollisista poikkeusjärjestelyistä aiheutuva henkilöstön ja oppilaiden kuormittuvuus ja stressitekijät - ei merkittävää vaikutusta
- riskinä on asetusten mukaisen kelpoisuuden omaavan henkilöstön saatavuus, jolloin myös osaamisen taso laskee - kelpoisten hakijoiden määrä on laskenut
- taloudellisena riskinä on erityisen tuen tarpeiden merkittävä kasvu ja sijoitettujen lasten ja nuorten määrän kasvu - erityisen tuen määrä on kasvanut

Perusopetuksen osalta ei budjettia laadittaessa ole näköpiirissä fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Lukiokoulutuksen osalta Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian Nurmeksen yksikköön suunnitteilla oleva tilojen peruskorjauksen mahdollinen käynnistyminen vuoden 2022 aikana aiheuttaa lukiokoulutuksen opetustoiminnan siirtämisen kiinteistön muihin tiloihin - lukion käytössä olevien tilojen peruskorjaus käynnistyi vuoden 2022 lopussa ja lukio siirtyi väistötiloihin.

Kansalaisopisto:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Kansalaisopiston osalta keskeinen tulevalle lukukaudelle suunnitellun kurssitoiminnan toteutumista ja tavoitteita uhkaava riski on edelleen koronan tai muun pandemian esiintyminen paikallisesti. Fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ei ole näköpiirissä budjettia laadittaessa. Kansalaisopiston käyttämien tilojen osalta on jo vuoden 2021 syyslukukauden käynnistytessä siirrytty pysyviin tilaratkaisuihin mm. Nurmes-talon peruskorjauksen valmistuttua.

- riskinä on kurssien peruuntuminen ja kurssimaksutuottojen pienentyminen mutta riski on vuodelle 2022 epätodennäköinen - kurssit toteutuivat suunnitellusti
- vastaavasti kansalaisopiston sivutoimisten tuntiopettajien palkkakustannukset eivät toteudu budjetin mukaisesti, koska palkat maksetaan pidettyjen tuntien mukaisesti - palkkakustannukset toteutuivat ennakoitua suurempana johtuen mm. vuoden 2022 palkkaratkaisusta
- toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset koskevat ensisijaisesti kielten, liikunnan ja tietotekniikan opetusta syyslukukaudesta 2021 alkaen, jolloin kyseisten kurssien toimintaa keskitetään Nurmes taloon peruskorjauksen valmistuttua - Nurmes-talo normaalissa käytössä kurssien osalta

Varhaiskasvatus:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Varhaiskasvatuksen osalta keskeinen toiminnan tavoitteita sekä esiopetuksen pedagogisia tavoitteita uhkaava riski on koronan tai muun pandemian voimistuminen ja esiintyminen varhaiskasvatusyksiköissä sekä hoitopaikkojen riittävyys:

- pandemian edelleen esiintyminen on riski tulevan toimintakauden aikana ja todennäköinen - ei merkittävää riskiä
- riskin toteutumisen seurauksena voi olla varhaiskasvatuksen henkilöstöön kohdistuvat karanteenit, mahdollinen tilojen määräaikainen sulkeminen, sairauden aiheuttamat poissaolot ja sen myötä suuri sijaistarpeen kasvaminen - varhaiskasvatusyksiköt normaalissa käytössä, sijaisten käyttö ollut merkittävä
- sijaisten saaminen erityisesti tilanteissa, jossa varhaiskasvatus joudutaan järjestämään poikkeustilanteissa ja poikkeusoloissa, on erittäin haasteellinen, epäpäteviä sijaisia on saatu kohtuullisesti
- oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävien töiden merkittävä kasvu - tilanne normaali

- riskinä on myös mahdollisista poikkeusjärjestelyistä aiheutuva henkilöstön ja lasten vanhempien kuormittuvuus ja stressitekijät - tilanne normaali
- varhaiskasvatuksen maksutuottojen toteutumiseen kohdistuu toimintakaudella epävarmuustekijöitä johtuen valtakunnallisesta linjauksesta, jolla nostettiin tuloarvoja, jonka pohjalta päivähoitomaksut määräytyvät (maksutuotot pienenevät) - kasvaneesta päivähoitotarpeesta johtuen maksutuotot toteutuivat ennakoitua suurempana
- varhaiskasvatustarpeen ennakointi koko toimintakaudelle - lapsiryhmät lähes täynnä, yksittäisiä vapaita hoitopaikkoja on ollut saatavilla
- kelpoisuuden omaavaa henkilöstöä ei saada erityisesti tilanteissa, jossa hoitopaikkojen kysyntä ylittää vapaana olevien hoitopaikkojen määrän - kelpoisuuden omaavien tekijöiden saatavuus vaikeutunut merkittävästi
- pysyvä henkilöstöpula - on saatu korvattua epäpätevällä henkilöstöllä

Varhaiskasvatuksen osalta ei budjettia laadittaessa ole näköpiirissä fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia - keskeisenä muutoksena on ollut, että perhepäivähoitajien saatavuus on heikentynyt

Kulttuuripalvelut:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Kulttuuripalvelujen osalta keskeiset vuotta 2022 koskevat toimintaa uhkaavat riskit, on koronapandemian esiintyminen paikallisesti. Kulttuuripalvelujen fyysisessä toimintaympäristössä on palattu pysyviin tiloihin Nurmes-talon peruskorjauksen valmistuttua ja ulkopuolisista vuokratiloista on luovuttu suunnitellun mukaisesti

- pandemian esiintyminen paikallisesti voi johtaa eri kulttuuritapahtumien perumiseen – toiminta toteutunut suunnitellusti

Vapaa-aikapalvelut:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Vapaa-aikapalveluiden osalta keskeiset vuotta 2022 koskevat toimintaa uhkaavat riskit, on koronapandemian esiintyminen paikallisesti ja sen myötä erityisesti riskiryhmille suunnattujen ennaltaehkäisevien liikuntapalvelujen tilapäinen keskeytyminen. Lisäksi riskinä on yleisten liikuntapaikkojen, erityisesti sisäliikuntatilojen tilapäiset käyttörajoitukset ja mahdolliset sulkemiset. Riskin toteutuminen on vuoteen 2021 verrattuna pienentynyt:

- suunnitellut soveltavan liikunnan ryhmät eivät toteudu - ryhmät toteutuneet suunnitellusti
- ikäihmisten ennaltaehkäisevää päiväkontoutusta ei voida järjestää - toteutunut suunnitellusti
- yhdistys-, seura- ja harrastustoiminta ei pysty toimimaan täysipainoisesti, jolloin vaikutus kohdistuu juniorikorttien käyttöön - harrastustoiminta pyörinyt normaalisti
- vuonna 2022 jatkuvalle vapaa-aikareitistöjen perusparannus hankkeelle ei saada jatkossa Leader-rahoitusta uudella ohjelmakaudella - uuden ohjelmakauden rahoitushaku ei vielä käynnistynyt.

Hyvinvointipalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2022	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	125 730	0	125 730	149 187	23 457	118,7 %
Maksutuotot	256 500	0	256 500	300 519	44 019	117,2 %
Tuet ja avustukset	89 350	0	89 350	258 544	169 194	289,4 %
Muut toimintatuotot	41 600	0	41 600	88 318	46 718	212,3 %
Toimintatuotot	513 180	0	513 180	796 568	283 388	155,2 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-11 422 921	0	-11 422 921	-11 692 297	-269 376	102,4 %
Palkat ja palkkiot	-9 220 698	0	-9 220 698	-9 495 259	-274 561	103,0 %
Henkilösivukulut	-2 202 223	0	-2 202 223	-2 197 039	5 184	99,8 %
Eläkekulut	-1 846 065	0	-1 846 065	-1 850 067	-4 002	100,2 %
Muut henkilösivukulut	-356 158	0	-356 158	-346 972	9 186	97,4 %
Palvelujen ostot	-4 561 000	0	-4 561 000	-4 332 396	228 604	95,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-601 820	0	-601 820	-605 197	-3 377	100,6 %
Avustukset	-502 500	0	-502 500	-491 217	11 283	97,8 %
Muut toimintakulut	-3 186 834	0	-3 186 834	-3 271 188	-84 354	102,6 %
Toimintakulut	-20 275 075	0	-20 275 075	-20 392 296	-117 221	100,6 %
Toimintakate	-19 761 895	0	-19 761 895	-19 595 728	166 167	99,2 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-181 392	0	-181 392	-177 032	4 360	97,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-181 392	0	-181 392	-177 032	4 360	97,6 %
Tilikauden tulos	-19 943 287	0	-19 943 287	-19 772 766	170 521	99,1 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-19 943 287	0	-19 943 287	-19 772 766	170 521	99,1 %

2.3.2 Kulttuuripalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Kulttuuri-, kirjasto- ja museopalvelut muodostavat kulttuuripalvelujen tulosalueen. Kulttuuripalvelut luovat mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiseen sekä järjestävät tapahtumia, näyttelyitä ja muita kulttuuritilaisuuksia.

Nurmeksen kaupunginkirjasto palvelee Nurmeksen-talossa, Valtimon lähikirjastossa ja kirjastoautossa. Henkilöstöön kuuluvat kirjastotoimenjohtaja, kaksi kirjastonhoitajaa, neljä kirjastovirkailijaa ja yksi kirjastovirkailija-autonkuljettaja.

Kulttuurityön henkilökuntaan kuuluvat kulttuurisihteeri, kaksi esitysteknikkoa ja yhteisökoordinaattori, joka vastaa yhdistysyhteistyöstä, perhekeskustoiminnasta ja digitaalisten palvelujen käytön ohjauksesta. Kulttuurityö keskittyy erityisesti Nurmeksen-talon Hannikaisen salin ja galleria Tykon toimintaan.

Nurmeksen museo palvelee kahdessa toimipaikassa. Kötsin museo toimii Nurmeksen-talossa. Ikolassa toimivat ulkomuseoalue, toimisto, konservointi- ja säilytystilat sekä pirtti, joka toimii myös kokous- ja juhlatilana. Henkilökuntaan kuuluvat museonjohtaja, museoamanuenssi, museoassistentti ja määräaikainen museomestari.

Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	18 430	0	18 430	39 374	20 944	213,6 %
Toimintakulut	-1 611 236	0	-1 611 236	-1 543 954	67 282	95,8 %
Toimintakate	-1 592 806	0	-1 592 806	-1 504 580	88 226	94,5 %
Suunnitelman muk. poistot	-146 259	0	-146 259	-141 898	4 361	97,0 %
Tilikauden tulos	-1 739 065	0	-1 739 065	-1 646 478	92 587	94,7 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Vuosi 2022 on ensimmäinen kokonainen toimintavuosi uudistetussa Nurmeksen-talossa. Kulttuuripalveluiden tulosalueen keskeiset tavoitteet liittyvät Nurmeksen kulttuuristen vetovoimatekijöiden tunnettavuuteen ja kulttuuripalvelujen saavutettavuuteen.

Nurmeksen Joulumusiikki ja Nurmeksen Kesämusiikki ovat paikkakunnan kulttuuritoiminnan vetovoimaiset talvi- ja kesäkokonaisuudet. Vanhan Kauppalan alueen matkailullisen vetovoiman varmistamiseen pyritään eri toimenpitein yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kulttuuripalvelujen saavutettavuuden varmistamiseen pyritään Nurmeksen-talon toiminnassa. Uusi kirjastoauto lisää saavutettavuutta omalta osaltaan.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
HYVINVOINTI	Uudistetut ja ajanmukaiset kirjastotilat lisäävät kirjastopalveluiden käyttöä suhteessa asukasluvuun. Nurmeksen-talossa järjestettävien kulttuuritilaisuuksien ja näyttelyiden sekä Kötsin museon kävijämäärät ylittävät	Lainauksia kertyi Nurmeksen ja Valtimon kirjastoissa sekä kirjastoautossa yhteensä 55 770 kpl. Nurmeksen kaupunginkirjastossa vieraili 16 682 kävijää. Hannikaisen salin toiminta käynnistyi koronapandemian aiheuttaman tauon jälkeen vasta	Lainauksia kertyi Nurmeksen ja Valtimon kirjastoissa sekä kirjastoautossa yhteensä 43 278 kpl, koko vuonna yhteensä 99 048 kpl. Nurmeksen kaupunginkirjastossa vieraili 12 001 kävijää, koko vuonna tähän mennessä 28 683.	Nurmeksen ja Valtimon kirjastojen sekä kirjastoauton lainaukset olivat yhteensä 158 788 kappaletta koko vuoden aikana. Nurmeksen pääkirjaston kävijämäärä oli koko vuoden aikana 47 257. Nurmeksen-talossa järjestetyssä 42 kulttuuritilaisuudessa oli vuoden aikana yhteensä	Koko tulosalue	Toteutunut osittain

	määrät ennen talon peruskorjausta.	maaliskuussa, ja yleisöä oli yht. 216 hlöä. Galleria Tykon näyttelyissä oli yhteensä 5 180 kävijää. Kötsin museossa on vieraillut 2 260 kävijää. Vaihtuvia näyttelyitä oli tarkastellulla ajanjaksolla yksi kappale.	Nurmes-talossa järjestetyissä kulttuuritilaisuuksissa oli 574 kävijää. Galleria Tykon näyttelyissä, joita oli kolme kappaletta, oli tarkastelujaksolla 10 960 kävijää (koko vuonna 16 140). Museossa on vieraillut tarkastelujaksolla touko-elokuu 5 793 kävijää, koko vuonna tähän mennessä 9 114 kävijää. Tapahtumia museossa on järjestetty touko-elokuussa yhteensä 13 kappaletta.	2 254 kävijää. Galleria Tykon näyttelyissä, joita oli vuoden aikana kymmenen kappaletta, oli kaiken kaikkiaan 28 050 kävijää. Nurmeksen museossa kävi koko vuonna yhteensä 11 070 kävijää. Tapahtumia järjestettiin museossa koko vuonna yhteensä 19.		
HYVIN-VOINTI	Kuntalaisten osallistumisen ja osallisuuden edistäminen avaamalla kirjastotilat kohtaamispaikan ja kolmannen sektorin käyttöön.	Koronapandemia vaikutti alkuvuoden ajan ryhmien kokoontumisiin, mutta kevään edetessä kirjaston monitoimitilan käyttö vilkastui.	Lapsiperheiden kohtaamispaikka toimi kirjastossa toukokuun loppuun asti. Kirjaston monitoimitila on ollut järjestöjen käytettävissä.	Yhdistykset ja yhteisöt hyödynsivät kirjaston monitoimitilaa aktiivisesti.	4160 Kirjastopalvelut	Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Uusi kirjastoauto mahdollistaa reittien laajentamisen ja toiminnan ilman korjaustaukoja.	Uudet reittiaikataulut astuivat voimaan 1.2.2022. Kirjastoautopalvelua tarjotaan yhden kirjastoautokuljettajan työpanoksella kahdessa vuorossa: vuoroviikoin ajetaan aamu- ja iltareitit. Aamuviikoilla palvellaan kaupungin koulut, päiväkodit, perhepäivähoitajat, erilaiset asumisyksiköt ja hoitokodit. Iltaviikolla ajetaan Valtimon ja Nurmeksen haja-asutusalueilla. Haja-asutusalueen pysäkkejä on suunniteltu aktiivisesti yhteistyössä kyläyhdistysten puheenjohtajien ja muiden kyläaktiivien kanssa.	Tarkastellulla ajanjaksolla ei raportoitavaa.	Helmikuun alussa käyttöön otettujen reittiaikataulujen mukaan ajettiin vuoroviikoin aamu- ja iltareitit. Aamuviikoilla palveltiin kaupungin koulut, päiväkodit, perhepäivähoitajat, erilaiset asumisyksiköt ja hoitokodit. Iltaviikolla ajettiin Valtimon ja Nurmeksen haja-asutusalueilla. Pysäkkejä oli kaiken 73 kappaletta.	4160 Kirjastopalvelut	Toteutunut
IMAGO	Kulttuurin kesäviikot ja talviviikot: Nurmeksen kesäkonsertit ja Nurmeksen Joulumusiikki lisäävät matkailullista vetovoimaa.	Nurmeksen Kesämusiikin ohjelma valmistui tarkastelujaksolla. Tapahtumaa järjestävää yhdistystä tuetaan taloudellisesti ja kulttuurityön henkilökunnan työpanos on erikseen sovittavin osin tapahtuman käytettävissä. Nurmeksen Joulumusiikin	Nurmeksen Kesämusiikki järjestettiin 2. - 10.7.2022 ja tapahtuman lipunmyyntitavoitteet saavutettiin. Nurmeksen Joulumusiikin 2022 ohjelma valmistuu elokuun loppuun mennessä.	Nurmeksen Joulumusiikki teki yhteistyötä Break Sokos Hotel Bomban kanssa loppunmyydyin konsertin merkeissä. Tapahtuman tiivistäminen lisäsi matkailullista vetovoimaa.	4150 Kulttuuripalvelut	Toteutunut

		ohjelman pääelementit ovat koossa.				
IMAGO	Vanhan Kauppalan alueen imagon kirkastaminen. Keinoina tapahtumayhteistyö, asiantuntijalausunnat, laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa.	Museo on ollut mukana kuudessa eri suunnittelupalaverissa, joiden tavoite on liittynyt vanhan kauppalan kulttuuriympäristöön tai alueella pidettävien tapahtumien järjestämiseen.	Vanhan kauppalan avoimet ovet - tapahtuma järjestettiin 13.8.2022. Tapahtumassa vieraili yli 1 200 kävijää, joista suuri osa oli matkailijoita. Tapahtumaan liittyvät kolme luentoa järjestettiin Kötsin museossa, ja ne striimattiin kaupungin YouTube-kanavalle. Museo on aktiivinen yhteistyötaho maankäytössä meneillään olevassa keskustaajamien kaavasuunnittelussa. Keskusta-alueen kaavasuunnitelmaan liittyvä yleisötilaisuus pidettiin Kötsin museossa 17.8. Museonjohtaja on lisäksi antanut rakennustarkastajan pyynnöstä lausuntoja vanhan kauppalan rakennuksista ja muualla Nurmeksen alueella sijaitsevista suojelluista rakennuksista.	Museo oli aktiivinen yhteistyökumppani maankäytössä meneillään olleessa keskustaajamien yleiskaavasuunnittelussa ja suunnitteluun liittyneissä viranomaisneuvotteluissa ja yleisötilaisuuksien järjestämisessä. Kaavoitukseen ja muuhun maankäyttöön liittyviä yleisötilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 3. Lisäksi museo on antanut rakennustarkastajan pyynnöstä lausuntoja vanhan kauppalan rakennuksista ja muualla Nurmeksen alueella sijaitsevista suojelluista rakennuksista. Vanhan kauppalan avoimet ovet - tapahtuman suunnittelu kesälle 2023 aloitettiin 1.11.2022.	4170 Museo	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Kulttuuripalveluille laaditaan erillisohjelma vuonna 2022.	Nurmeksen kaupungin uusi strategia Uudistuva Nurmeksen - askeleen edellä vuosille 2022-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 28.3.2022. Kulttuuripalvelujen erillisohjelman laatimista ei ole vielä aloitettu.	Kulttuuripalvelujen erillisohjelman laatiminen käynnistyy lokakuussa.	Kulttuuripalvelujen toimenpideohjelma 2022 - 2025 valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa marraskuussa.	Koko tulosalue	Toteutunut
ELIN-VOIMA	Nurmeksen talolle ja Kuntalaisten Talolle avataan valtion palvelujen kanssa yhteinen sähköinen palvelupiste.	Sähköisten asiointipisteiden perustamisesta on käyty neuvottelu suurimpien valtuustoryhmien edustajien kanssa 26.4.2022. Asiointipisteet pyritään sisällyttämään Nurmeksen kaupungin uuden strategian mukaisesti digiohjelmaan, joka on elinvoimapaalvelujen vastuulla. Asiointipisteiden sijoituspaikkana on kaupungin talo sekä Kuntalaisten talo.	Tarkastellulla ajanjaksolla ei raportoitavaa.	Tarkastellulla ajanjaksolla ei raportoitavaa.	Koko tulosalue	Ei aloitettu

2.3.3 Opetus- ja koulutuspalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Opetus- ja koulutuspalvelujen tavoitteet määritellään valtakunnallisissa opetussuunnitelmien perusteissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Lisäksi toimintaa ohjaa keskeisesti valtakunnallinen laatukriteeristö. Paikallistasolla koulujen toimintaa ohjaa tavoitteinen kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset lukuvuosisuunnitelmat. Lisäksi toiminnan perustana on perusopetus - ja lukiolait.

Opetus - ja koulutuspalvelut muodostuvat perus- ja lukio-opetuksen sekä kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä. Perusopetuksen oppilasmäärä on budjettia laadittaessa 753 oppilasta. Perusopetusta annetaan Porokylän (vuosiluokat 1-6), Kirkkokadun (vuosiluokat 1-9) ja Valtimon (vuosiluokat 1-9) kouluissa sekä lukio-opetusta Nurmeksens lukiossa. Lukio sijaitsee yhteisellä campus-alueella Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän omistaman Nurmeksens ammattiopiston kanssa. Nurmeksens lukiossa opiskelee 109 opiskelijaa. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään useissa eri toimipisteissä eri puolilla Nurmesta keskimäärin 5100 tuntia lukuvuodessa.

Opetus- ja koulutuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	260 250	0	260 250	367 685	107 435	141,3 %
Toimintakulut	-11 587 347	0	-11 587 347	-11 641 357	-54 009	100,5 %
Toimintakate	-11 327 097	0	-11 327 097	-11 273 672	53 426	99,5 %
Suunnitelman muk. poistot	-35 105	0	-35 105	-35 105	0	100,0 %
Tilikauden tulos	-11 362 202	0	-11 362 202	-11 308 782	53 420	99,5 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Opetuksen ja koulutuksen pitkäaikaisena tavoitteena on tukea oppilaiden ja opiskelijoiden kasvua tasapainoisiksi, terveen itsetunnon omaaviksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Lisäksi tavoitteena on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden ja hyvinvoinnin vaaliminen, kasvu hyviin tapoihin, vastuullisuus ja yhteistyökyky, suvaitsevaisuus ja luottamus sekä kestävä kehityksen edistäminen. Toiminnan tavoitteita ohjaa opetussuunnitelman perusteet.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
HYVINVOINTI	Kolmiportaisen oppimisen tuen vahvistaminen ja uusien toimivien käytänteiden luominen eri kouluyksiköiden välillä.	Perusopetus haki ja sai 129 000 e valtionavustusta resurssiopettajan ja koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen kullekin koululle lukuvuodeksi 22-23. Koulunvalmentaja toiminut lukuvuoden aikana Kirkkokadun ja Valtimon kouluilla. Lukio: oppilaitoksessa toimii koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä, joka kokoontuu 4 kertaa lukuvuodessa. Lisäksi säännöllisesti kokoontuu opiskelun tuen ryhmä opinto-ohjaajan johdolla.	Lukio: ei muutoksia edelliseen toteumaan. Perusopetus: Perusopetuksen yhteinen koulunvalmentaja on aloittanut tehtävässään 1.8.2022. Toimenkuva on aloitettu rakentamaan. Hankkeen rahoituksella on perusopetuksen kouluille palkattu resurssiopettajat sekä koulunkäynninohjaajat.	Perusopetus: Perusopetuksen yhteinen koulunvalmentaja on palkattu 1.8.2022 alkaen. 1.8.2022 aloittaneen koulunvalmentajan siirryttyä toisen työnantajan palvelukseen tehtävässä aloitti 9.1.2023 uusi valittu koulunvalmentaja. Toimenkuva on aloitettu rakentamaan. Hankkeen rahoituksella on perusopetuksen kouluille palkattu resurssiopettajat sekä koulunkäynninohjaajat. Lukio: kuten toteuma 30.4.	Koko tulosalue	Toteutunut

HYVIN- VOINTI	Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen alueen eri toimijoiden kanssa sekä Yrityskylä yhteistyön vakiinnuttaminen osaksi opetustoimintaa.	Kaikkien koulujen 6.-luokat osallistuivat Yrityskylä-tapahtumaan Kuopiossa 15.3. Kirkkokadun koulu, Valtimon koulu: 9. luokkien oppilaat osallistuivat yrityskylä-tapahtumaan Joensuussa 30.3. ja 31.3. Luokkien 7. oppilaat osallistuivat yhden päivän mittaiselle TET-jaksolle lukukauden aikana koulun ruokalassa. Luokkien 8. oppilaat osallistuivat viikon mittaiselle TET-jaksolle 25.4.-6.5. välisenä aikana. Luokkien 9. oppilaat osallistuivat viikon mittaiselle TET-jaksolle 21.-25.3. tai 4.4.-8.4. välisenä aikana. Yritysteemapäivä järjestettiin 4.3. Lukio: 2. vuoden opiskelijoilla on kahden päivän mittainen TET-jakso. Opinto-ohjauksen työpajoissa on mukana yritysvieraita.	Lukio: 2. vuosiluokan TET päivät 31.10.-1.11.2022. Perusopetus: Ilmoitauduttu lukuvuoden yrityskylä-tapahtumiin. Valtimon koulu: TET-jaksot suunniteltu toteutettavan seuraavasti: 9.lk syksyllä 26.-30.9. (vk 39) & keväällä 23.-27.1. (vk 4) 8.lk keväällä 17.-21.4. (vk 16) 7.lk syksyllä 24.10. alkaen Valtimon koulun ruokalassa porrastetusti 1 oppilas/päivä. Kirkkokadun koulun TET-jaksot: 9A - ja 9B- luokat 12.-16.9.2022 sekä 30.1.-3.2.2023 9C-, 9D- ja 9E- luokat 19.-23.9.2022 sekä 6.-10.2.2023 8A- luokka 13.-17.2.2023 8B- luokka 20.2.-24.2.2023 8C- luokka 27.2.-3.3.2022 7, luokat koulun ruokalassa 1 päivä/oppilas Yrittäjyys-teemapäivän suunnittelu on aloitettu.	Perusopetus: Ilmoitauduttu lukuvuoden Yrityskylä-tapahtumiin, jotka järjestetään kevätlukukaudella 2023. Yläkoulun TET-jaksot toteutuneet suunnitellusti. Lukio: kuten toteuma 30.4.	Koko tulosalue	Toteutunut
HYVIN- VOINTI	Opetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen uhka- ja väkivaltatilanteiden varalle. Yhteisen toimintaohjeen laadinta ja täydennyskoulutuksen järjestäminen.	Perusopetus: AVEKKI-aiheinen koulutuspäivä järjestettiin veso-koulutuksena kaikille opettajille 26.3. ja 9.4. (vaihtoehtoiset päivät). AVEKKI on toimintatapa malli uhka- ja väkivaltatilanteisiin ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyyn. Jatkokoulutustarpeita teeman osalta	Perusopetus: Uhka- ja vaaratilanneohjeistus (laaja) ja toimintaohjekortti (A4) laadittu koulujen henkilöstön käyttöön. Ohjeistukset käyty läpi virkaehtosopimuksen mukaisissa koulutuspäivissä elokuussa.	Perusopetus: Ei lisättävää edelliseen raporttiin.	Koko tulosalue	Toteutunut

		käsitellään vielä kesäkuun aikana.				
HYVIN-VOINTI	Kestävän kehityksen ja ympäristötietoisuuden lisääminen ja hyvien käytänteiden luominen kouluissa.	Lukio: kestävä kehitys on huomioitu vahvasti lukion uudessa opetussuunnitelmassa yhtenä laaja-alaisen osaamisen osa-alueena. Perusopetus: Koululla on jatkettu yhteistyötä alueella toimivien ympäristöhankkeiden kanssa. Kouluissa jätteiden lajittelua ja kierrätystä on tehostettu ja oppilaat osallistuvat jätteiden lajitteluun. Kirkkokadun koulun ruokalassa on toiminnassa ruokahävikkiä osoittava vaaka.		Perusopetus: Edellä mainitut toimenpiteet jatkuvat. Myös Porokylän ja Valtimon kouluilla on ruokahävikkiä mittaava vaaka. Syyslukukaudella kouluilla osallistuttiin myös kaupungin energiansäästötalkoisiin vähentämällä tarpeetonta energiankulutusta kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Lukio: kuten toteuma 30.4.	Koko tulosalue	Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Koulujen yhteiset tieto- ja viestintäteknologian opetustavoitteet ovat käytössä kaikilla kouluilla ja toteutumisen seurantaan laaditaan ja otetaan käyttöön digitaalinen työkalu (tv-passi).	Lukio: tieto- ja viestintäteknologian käyttö on jokapäiväinen, luonnollinen osa lukiolaisen opiskelua. Ensimmäisenä syksynä on kaikilla opiskelijoilla koulukohtainen opintojakso tv:n käytöstä ja lukiossa käytettävistä sovelluksista. Perusopetus: TVT-passi on perusopetuksessa alakouluilla käyttöön otettu. Yläkoulun osalta TVT-passi on käytössä ja digi-tutor toiminta on jatkunut. Kirkkokadun koululla on toimintaan osallistunut neljä opettajaa.	Lukio: ei muutoksia edelliseen toteumaan. Perusopetus: TVT-passin käyttöönotto jatkuu.	Perusopetus: TVT-passin käyttöönotto ja digitutortoiminta jatkuvat. Lukio: kuten toteuma 30.4.	Koko tulosalue	Toteutunut

2.3.4 Vapaa-aikapalvelut

Tulosalueen yleiskuvaus

Vapaa-aikapalvelujen tulosalue muodostuu liikuntapalveluista ja nuorisopalveluista.

Liikuntapalvelut vastaa liikuntapalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja palvelujen tuotannosta, sekä liikuntayhdistysten toimintaa tuetaan toiminta- ja kohdeavustuksin sekä erilaisten tapahtumien järjestämisessä. Ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia liikuntapalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Liikuntapalvelut tukee senioreiden liikuntatoimintaa Senioreiden ePassilla, joka on tarkoitettu yli 65-vuotiaille nurmeslaisille. Kuntalaiskortilla tuetaan puolestaan kaiken ikäisten nurmeslaisten kylpyläkäyntejä Spa Bombassa. Uimaopetusta järjestetään kesäisin lapsille kylpylässä ja Lökkisaaren uimalassa.

Nuorisotyöpalvelut ostetaan Hyvärilän nuoriso - ja matkailukeskus Oy:ltä. Nuorten paja Apajan toimintaa ja etsivän toimintaa tuetaan kuntaosuudella. Nuorten työllistymistä tuetaan kesätyösetelein ja kesäyrittäjäsetelein. Pielisen 4H-yhdistyksen kanssa jaetaan nuorille kesäyrittäjäseteleitä nuorten perustamia yrityksiä varten. Nurmeslaisten lasten - ja nuorten harrastustoimintaa tuetaan juniorikortilla, joka jaetaan kaikille peruskoululaisille, koulujen kautta, vuoden alussa. Juniorikorttia voi käyttää kaupungin metsästyslupa-alueen kaupungin omistamille maille.

Vapaa-aikapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	40 000	0	40 000	40 648	648	101,6 %
Toimintakulut	-950 564	0	-950 564	-875 221	75 343	92,1 %
Toimintakate	-910 564	0	-910 564	-834 573	75 991	91,7 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos						

Talousarviovuoden tavoitteet

Vuonna 2021 käynnistetyn reitistöhankeen käyttöönotto ja siihen liittyvien opasteiden, karttojen ja taukopaikkojen loppuunsaattaminen yhteistyössä kaupunkirakennepalveluiden kanssa ja mahdollisten lisäreittien suunnittelu. Vuonna 2022 käynnistetään liikuntapalvelujen toimenpideohjelma kaupunkistrategian valmistumisen jälkeen.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
IMAGO	Liikunnan toimenpideohjelman laatiminen vuoden 2022 aikana.	Toimenpideohjelman laatiminen alkaa toukokuussa.	Toimenpideohjelman teko aloitettu.	Toimenpideohjelman teko siirtyi vuodelle 2023. Hyväksytty hyvinvointilautakunnan tammikuun 2023 kokouksessa.	4185 Liikuntapalvelut	Toteutunut
HYVINVOINTI	Senioreiden ePassin käyttöönottoa 750 yli 65-vuotiaasta nurmeslaisesta.	Seniorien ePassi käytössä 782 yli 65-vuotiaalla nurmeslaisella.	Seniorien ePassi ladattu 801:lle yli 65-vuotiaalle, joista aktiivisesti 477 käyttää passiaan. ePassia käytetään eniten kylpylässä ja kuntosaleilla.	Ei muutoksia.	4185 Liikuntapalvelut	Toteutunut
HYVINVOINTI	Nuorten kesätyösetelillä saa 15-20 -vuotiaista nuorista 25 % kesätyön. Kesäyrittäjäsetelillä työllistyy 15 nuorta.	Kesätyöseteleitä lähetetty 207 nuorelle.	Kesätyösetelin on saanut 232 nuorta. Kesätyöseteleillä työllistyneiden määrä selviää lokakuun loppuun mennessä.	116 nuorta työllistyi kesätyösetelillä ja kesäyrittäjäsetelillä 20 nuorta. 25 eri työllistäjää. Nurmeksien kaupunki työllisti 48 nuorta.	4190 Nuorisopalvelut	Toteutunut osittain

			Kesäyryyssetelillä työllistynyt 4 nuorta.			
HYVIN- VOINTI	7-16-vuotiaista lapsista ja nuorista 30 % ottaa juniorikortin käyttöön.	Juniorikortit on jaettu koulujen kautta peruskoulujen ja eskareiden oppilaille tammikuun 2022 aikana. Juniorikortteja harrastustoimintaan on käyttänyt 78 nuorta.	78 nuorta on käyttänyt molemmat setelit (150 euroa) ja 79 on käyttänyt vain toisen 75 euron setelin.	307 käytti 75 euron juniorikortit ja heistä 210 käytti kokonaan 150 euron edun. 21 eri juniorikorttipaikkaa.	4185 Liikuntapalvelut	Toteutunut

2.3.5 Varhaiskasvatuspalvelut

Tulosalueen yleiskuvas

Varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen tarjoaminen nurmekselaisille lapsiperheille. Nurmeksessa on viisi päiväkotia: Pikku-Kaaren, Hannilan, Rekulan, Porokylän ja Niksulan päiväkodit. Perhepäivähoitajia on työsuhteessa tällä hetkellä 16 ja tarpeen mukaan palkataan uusia määräaikaista perhepäivähoitajia. Päiväkodeissa työskentelee 59 työntekijää. Päiväkodeissa toimii koko - ja osapäivähoito sekä esiopetus. Lisäksi varhaiskasvatus osallistuu kohtaamispaikkatoimintaan. Varhaiskasvatuksen hallinnossa työskentelee kokopäiväisesti 5 henkilöä.

Varhaiskasvatuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2022	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				12/2022	Poikkeama	
Toimintatuotot	193 000	0	193 000	342 647	149 647	177,5 %
Toimintakulut	-5 836 063	0	-5 836 063	-6 038 238	-202 175	103,5 %
Toimintakate	-5 643 063	0	-5 643 063	-5 695 591	-52 528	100,9 %
Suunnitelman muk. poistot	-28	0	-28	-29	-1	102,6 %
Tilikauden tulos	-5 643 091	0	-5 643 091	-5 695 620	-52 529	100,9 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Varhaiskasvatuksen yleisenä pitkäaikaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteena on lisäksi yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Opittujen tietojen ja taitojen avulla vahvistetaan lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi tavoitteena on tukea huoltajia heidän omassa kasvatustyösssä. Toiminnan tavoitteita ohjaa varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelma.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
IMAGO	1. Toiminnan järjestäminen paikallisen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaisesti huomioiden oppimisympäristöt ja toiminnan ja oppimisen sisällöt. Toiminnan kehittämisen lähtökohtana on vuosittaiset toiminnan arviointikyselyt (huoltajat, lapset ja henkilökunta). 2. Perheiden tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu ja lapsen edun vaaliminen varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa. 3. Varhaiskasvatukseen laaditaan erillinen toimenpideohjelma, joka nivoutuu kaupungin strategiaan.	Toteutunut osittain. Toimenpideohjelma laaditaan syksyn aikana koska se nivoutuu kaupungin strategiaan.	Paikallinen varhaiskasvatuksen suunnitelma on päivitetty ja otettu käyttöön 1.8.2022. Katso toteutuma 30.4.2022.	Toimenpideohjelman laadinta on aloitettu. Toimenpideohjelma valmistuu ja käsitellään helmikuun 2023 kokouksessa.	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
HYVINVOINTI	Hyvinvoinnin ja toimintakulttuurin kehittäminen	Vuoden 2021 lopulla toteutui Huomaa Hyvä -	Koulutus toteutuu 10.9.2022.	Koulutus varhaiskasvatuksen	Koko tulosalue	Toteutunut

	positiivisen ajattelun avulla. Lasten ja aikuisten hyvinvoinnin kehittäminen ProVaka-menettelmän kautta.	koulutus, joka on käyttöönnotossa päiväkodeissa. Koulutus jatkuu syksyllä.		henkilöstölle pidetty 10.9.2022.		
SIJAINTI	Nurmeksen varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisissa kehittämisverkostoissa; Loisto ja arvioinnin kehittämisverkostossa. Verkostojen kautta uusin tieto taito saadaan paikalliseen käyttöön.	Loistoverkoston tapaamiset ovat toteutuneet säännöllisesti.	Katso toteutuma 30.4.2022.	Loistoverkosto ja arvioinnin kehittämisverkoston tapaamiset ovat toteutuneet säännöllisesti.	Koko tulosalue	Toteutunut

2.4 Konserniyhtiöt

2.4.1 Nurmeksien Lämpö Oy

Yhtiön yleiskuvaus

Toiminta vuonna 2022-24: Kaukolämmön tuottaminen ja jakelu Nurmeksien taajamissa. Lämmöntuotannossa käytetään pääsääntöisesti lähialueilta hankittua kotimaista polttoainetta. Asiakasmäärä vakiintuu nykyiselle tasolle, koska verkoston kattavuus on taajamissa hyvällä tasolla. Uusia asiakkaita otetaan olemassa olevan verkoston läheisyydestä. Todennäköisesti öljylämmityksestä luopuvilla kiinteistöillä on tulevaisuudessakin kiinnostusta kaukolämpöön liittymiseen.

Lämmöntuotantokapasiteettia on päivitettävä Nurmeksissa, koska pääkattila alkaa tulla teknisen käyttöikänsä päähän. Pääkattilan uusinnassa on myös selvitettävä uusien lämmöntuotantomuotojen kypsyysasteet sekä teknologioiden kannattavuudet.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
ELINVOIMA	Olemassa olevan kaukolämpöverkoston varrella olevien öljylämmitteisten kiinteistöjen liittäminen verkostoon.	Rakennettu tähän mennessä suurin osa kesän liittymistä.	Kaikki halukkaat liitetty.		Toteutunut
ELINVOIMA	10 MW leijupetikattilan korvausinvestoinnin suunnittelu aloittaminen.	Projektin aloittamisen esiselvitykset tehty ja projektin suunnittelu tarkoitus aloittaa 2022 vuoden lopussa.	Aikataulussa.		Toteutunut
ELINVOIMA	Valtimon kesäajan lämmöntuotannon muuttaminen siten, että tuotanto voidaan tehdä pääsääntöisesti bioenergialla.	Kesäajan lämmöntuotanto suurilta osin bioenergiaa. POK käyttö vain huoltoseisakin aikana.	Toteutunut erinomaisesti. POK:n käyttö vain n. 2 % koko vuoden tuotannosta.		Toteutunut
ELINVOIMA	Liikevaihtotavoite vuodelle 2022 on noin 4 M€. Liikevoitto on kohtuullisella ja kannattavalla tasolla.	Liikevaihdollisesti ollaan budjetissa.	Liikevaihto 4,023 M€. Tulos niukka, mutta positiivinen.		Toteutunut

2.4.2 Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot

Yhtiön yleiskuvaus

Nurmes on viihtyisä ja turvallinen kaupunki, jossa kaikilla asukkailla ja sinne muuttavilla on mahdollisuus saada, kohtuuhintainen ja elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä Nurmeksen, että myös Valtimon alueelta. Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot on Nurmeksen kaupungin konserniin kuuluva, kaupungin 100% omistama aravavuokrataloyhtiö. Yhtiön 21 eri kohteessa on yhteensä 375 asuntoa.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuu-yksikkö	Tila
ELINVOIMA	Toteutetaan yhtiön yhteen kerros- tai rivitalokohteeseen ikkuna- ja oviremontti energiatehokkuuden parantamiseksi.	Toteutus siirretään vuodelle 2023. Vuonna 2022 toteutetaan akuutimpi kohteen Hakapellonsato käyttövesi putkiremontti.	Hakapellonsadon käyttövesiputkiremontti toteutettiin pääosin vuoden 2022 aikana. Urakan vastaanotto oli 26.1.2023.		Toteutunut osittain
ELINVOIMA	Selvitetään Valtimolla sijaitsevan Lintinrivi -nimisen rivitalokohteen mahdollisuudet muuttaa lämmitysjärjestelmä öljylämmityksestä maalämpöön.	Selvitys työ on tehty. Avustus hakemus toimitettu ARA:lle.	Selvitystyö öljylämmityksen muuttamisesta maalämmöksi tehty. Alustavat suunnitelmat laadittu ja avustushakemus ARA:lle toimitettu.		Toteutunut
KONSERNI	Laaditaan yhtiön strategia valmiiksi alkuvuoden 2022 aikana huomioiden Nurmeksen kaupungin strategian tavoitteet ja aikataulu sekä parannetaan kohteiden markkinointia ja yhtiön graafista ilmettä.	Yhtiön strategia 2022 - 2025 valmistui huhtikuussa 2022. Uusi logo ja graafinen ilme on suunniteltu.	Yhtiön strategia vuosille 2022 - 2025 valmis keväällä 2022.		Toteutunut
ELINVOIMA	Yhtiön asuntojen käyttöaste tavoite on 82 %.	Asuntojen kumulatiivinen käyttöaste on 86 %.	Yhtiön asuntojen kumulatiivinen käyttöaste vuoden 2022 lopussa oli 90 %. Tavoite toteutui hyvin.		Toteutunut

2.4.3 Hyvärilä Oy

Hyvärilä nuoriso- ja matkailukeskus

Hyvärilä on valtakunnallinen nuorisokeskus, jonka toimintaa valvoo ja tukee Opetus- ja kulttuuriministeriö. Hyvärilä tuottaa ympärivuotisesti nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- ja leiritoimintaa sekä toteuttaa ostopalveluna Nurmeksien kaupungin nuorisotyötä Nuorten Kulmalla ja Valtimon pitäjässä, työpajatoimintaa Nurmeksessa ja Juuassa. Hyvärilän toiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä on käytettävä nuorisotyöhön ja nuorisokeskuksen kehittämiseen.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
ELIN-VOIMA	Talous Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että koronatilanteen helpottaessa toiminta palaa koronaa edeltävälle tasolle eikä uusia rajoituksia tule. Tilikauden tulos on ylijäämäinen ja talous vakaalla pohjalla. Ylijäämä käytetään nuorisolain mukaisesti nuorisotoiminnan kehittämiseen Hyvärilässä. Liikevaihdon kasvun odotetaan palaavan edellisvuosien tasolle ja Opetus- ja kulttuuriministeriöstä haetaan yleisavustusta, investointiavustusta sekä erityisavustusta. Tulostavoitteena käyttökate 30 000 euroa. Liikevaihtotavoite 2,3 miljoonaa euroa. Yleisavustusta haetaan vähintään 400 000 euroa. Investointiavustuksia ja erityisavustuksia haetaan vähintään 100 000 eurolla.	Talous Toiminta ei palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Yleinen maailman tilanne, korona, inflaatio, polttoaineen hinnan nousu sekä Ukrainan sota vaikuttivat toimintaan monin ennakoimattomin tavoin. Alkuvuodesta varauksia peruuntui -70 000 euron edestä – koronarajoitukset ja koronan pelko vaikuttivat vielä talvilomakauden myyntiin. Leirikoulu- ja ryhmämyynti ei palautunut entiselle tasolle, vaan mm. edelliset koronavuodet vaikuttivat varainkeruuseen. Matkailijamäärissä ei päästy vuosien -20 ja -21 tasolle, määriin vaikuttivat korona, ulkomaan matkailun vapautuminen ja polttoaineen hinnan nousu sekä elinkustannusten nousu. Matkailu käynnistyi vasta heinäkuun puolen välin jälkeen. OKM:n yleisavustusta saatiin 420 000 €, investointiavustuksia ei saatu vuodelle 2022. OKM:n 2-vuotinen Roihu-hanke yhteistyössä Metsäkartanon kanssa aloitettiin. Kansainvälisiin hankkeisiin vaikutti Ukrainan sota ja kaikki yhteistyötoiminta lopetettiin OKM linjauksen mukaisesti. Tulostavoitteena on 29 000 €. Puolen vuoden liikevaihto oli 1 078 250 € ja myyntituotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 17 %. Kesäkuu oli tappiollinen -16 000 €. Heinäkuun piristyi plussalle 50 000 €. Vuoden tulostennuste on tappiollinen ja sen määrä tulee riippumaan OKM:n	Vuosi 2022 Liikevaihto 2,39 milj. ja kasvua 10,5 % edellisvuoteen verrattuna, mutta tulos on tappiollinen -129 298 euroa. Tappiolliseen tulokseen vaikuttivat valtionavustusten palautukset sekä Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen seurauksena maailman laajuinen inflaatio ja energiakriisi, jotka nostivat kustannuksia. Valtion avustuksia vuodelta 2020 palautettiin kaikkiaan 82.720,78 €, josta Opetus- ja kulttuuriministeriölle 43.645,53 € ja Aluehallintovirastolle 39.075€. Kysyntä kasvoi tasaisesti vuoden 2022 aikana, mutta normaaleihin lukemiin nuorisoleirien ja leirikoulujen määrässä ei päästy vaan koronan vaikutukset näkyivät edelleen. Hyvärilän toimintaan vaikuttivat edelleen korona, aikaisemmin henkilöstössä tapahtuneet isot muutokset, lisääntyneet sairaspöissaolot koronan sekä muiden sairastumisien vuoksi. Koko henkilöstö sairasti koronan viimeistään vuoden 2022 aikana.		Toteutunut osittain ■

		päätöksestä vuoden 2020 avustusten palautuksista. Pieninvestoinneista saatettiin loppuun toiminnan kannalta olennaiset kuten lomahuoneistojen sähköluku, 5 kpl kajakkien hankinta sekä muut pienemmät hankinnat. Isommat hankinnat siirrettiin ensi vuoden puolelle. Henkilöstö Hyvärilä kärsi ennätysmääristä sairaslomia. Viime vuoden henkilöstömuutoksista johtuen tämä tuli huonoon aikaan, lisäksi stressiä ja rasitusta lisäsi uuden varausjärjestelmän sisäänajo ja uudet kokemattomat työntekijät. Työterveyshuollon kulut ovat nousseet 80 %.			
ELIN-VOIMA	Hyvärilä on merkittävä työllistäjä Nurmeksien alueella, työllistään vähintään 30 henkilötyövuotta. Teemme yhteistyötä oppilaitosten ja työllisyysohjaajien ym. Pikesin toimijoiden kanssa ja selvittämme eri keinoja sekä työllistää että helpottaa työvoimapulaa sekä lisätä harjoittelupaikkoja. Tavoitteena on turvata ammattitaitoisten leiriohjaajien ja nuorisohjaajien saatavuus lisäämällä: 1. oppilaitosyhteistyötä 2. harjoittelupaikkoja, sesonkityöpaikkoja sekä työkokeilupaikkoja aktiivisesti luomalla rekrytointipolun 3. työnantajaimagoa markkinointikampanjoin.	Hyvärilä osallistui yhteistyössä Pikesin rekrytointikampanjaan sekä tarjosi kesätyöpaikkoja myös kesäsetelillä. Kampanjavideoita jaettiin sosiaalisen median eri kanavissa. Oppilaitosyhteistyötä syvennettiin Riveria Niittylahden opiston kanssa. Kaikkiaan kesätyöitä ja harjoittelupaikkoja tarjottiin seuraavasti: 21 nuorta kesätyössä 5 nuorta harjoittelussa 1 nuori oppisopimuksella yhteensä 27 hlöä			Toteutunut
ELIN-VOIMA	Paikallisen ja alueellisen nuorisotyön kehittäminen Hyvärilä kehittää paikallista ja alueellista nuorisotyötä Pielisen Karjalan alueella tavoitteena on kasvokkain tapahtuvan nuorisotyön lisääminen koronan helpottaessa. Hyvärilä luo alueen nuorisotyöntoimijoiden kanssa yhteistyössä kohtaamispaikkoja nuorille, mm. tapahtumien ja koulutusten kautta sekä tarjoaa mahdollisuuden tutustua eri harrastuksiin. 1. Jatketaan digitaalista nuorisotyötä ja toimitaan	1. siirrytty lähes kokonaan kasvokkain tapahtuvaan nuorisotyöhön, unohtamatta kuitenkin sähköisiä alustoja. 2. Etsivä nuorisotyö toteutunut koulujen ja oppilaitosten ryhmäytymistilaisuuksissa sekä asuntolan opiskelijoiden kiinnittämisessä nuorisopalvelujen tarjoaviin mahdollisuuksiin, kuten nuorisotilojen hyödyntäminen vapaa-ajalla. Yhteistyötä tehdään asuntolan ohjaajan ja Hyvärilän kv. toimijoiden kanssa.			Toteutunut

	sähköisillä alustoilla sekä lisätään kasvokkain tapahtuvaa nuorisotyötä/toimitaan hybridinä etenkin perusnuorisotyössä. 2. Etsivä nuorisotyössä tavoitteena asuntoloihin tulevien opiskelijoiden kiinnittäminen paikallisiin toimintoihin ja harrasteisiin. 3. Uuden nuorisovaltuuston opastaminen ja ohjeistaminen yhteistyöhön maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa. 4. Oppilaitosyhteistyön syventäminen oppivelvollisuuden laajenemisen puitteissa. 5. TE-palveluiden siirtyminen pohjoismaisen ohjausmallin, valmius sen tuomiin mahdollisuuksiin työpajatoiminnassa. 6. Kesäleiritoinnin kehittäminen vastaamaan nykyisten ja -nuorten tarpeita paremmin. 7. Järjestetään 1 - 2 tapahtumaa lapsille ja nuorille tukemaan liikuntaa ja harrastustoimintaa yhdessä urheilu- ja harrastejärjestöjen kanssa	3. Nuorisovaltuustotoiminta käynnistyi ja maakunnallisen valtuuston ohjaajat ja toimijat jalkautuivat Nurmekseen nuorisovaltuuston kiinnittämiseksi alueelliseen toimintaan. Nuorisovaltuusto järjesti yhteistyössä nuorisotoimen kanssa erilaisia tilaisuuksia, kuten PielisAreenalla koulujen päättämistilaisuuden. Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä esim. etsivä nuorisotyö on päässyt mukaan oppilashuoltotoimintaan. 3. TE-palveluiden uudet ohjausjärjestelmät eivät ole vielä näkyneet pajaohjattavien lisääntymisenä. Oletettavasti nuoret ohjautuvat paremmin heidän haasteitaan vastaaviin palveluihin, kuten kuntouttava työtoiminta tai muut sosiaali- ja terveyspalveluihin. Kesäleiritointi onnistui, leirit olivat monipuolisia ja lapsia- ja nuoria kiinnostavia. Keväällä oli srk:n yhteisvastuukeräyksen taidehaaste, jossa kuvattiin yksinäisyyttä taiteen keinoin. Näyttely on esillä Nurmeksen kirjastossa. 4. Tapahtumat - Keijo Tahkokallion luento 3.10.2022., tapahtuma kouluille teemalla Erilaisuus siirtyy keväälle -23. Varaslähtö kesälomaan - tapahtuma toteutui koulujen päättämisaikaan Pielisareenalla. Valtimolla oli MLL:n toimijoiden kanssa Back to School tapahtumassa tänä syksynä. Kaksi nuorten kuulemistilaisuutta pidettiin Valtimon pitäjässä ja Nurmeksen keskustassa mahdollisen Skate-parkin rakentamiseksi Nurmeksen kaupungin alueelle. Nuorisotoimi järjesti Valtimon pitäjässä Green Week-toiminnan yhteyteen ympäristön siivoustapahtuman. Mukana siellä oli paikallisia nuoria sekä Hyvärilän kansainvälinen ryhmä.			
ELIN-VOIMA	Nuorisokäyttöprosentin pitäminen yli 60 % tasolla. Nuorisotoiminnan pitäminen OKM:n tavoitetasolla, vähintään 2/3 osaa toiminnasta on nuorisotoimintaa. Mittareina nuorisokäyttöpäivät, nuorisoyöpymisvuorokaudet ja		Nuorisokäytön prosentti nousi hieman yli 61 %. Oman ohjauksen käyttöpäivät tavoitteeseen ei päästy - tavoite 19 000 ja toteutuma oli 10500. Syynä koronan jälkivaikutukset leirikoulumyyniin.		Toteutunut osittain

	oman ohjatun toiminnan käyttöpäivät. Oman ohjauksen käyttöpäivät - tavoite 19 000 vuonna 2022 Leirien ja leirikoulujen määrä - 125 leiriä vuonna 2025				
ELIN-VOIMA	Nuorisokeskuksen nuorisotyö ja ohjaustoiminta on laadukasta. Hyvärilän vahvuuksien hyödyntäminen: monipuoliset aktiviteetit sisällä ja ulkona. Hyvärilä tarjoaa toimivat ja laadukkaat puitteet leirien järjestämiseen yhteistyössä eri toimijoiden kuten nuorisotoimen, koulujen, oppilaitosten, järjestöjen, urheiluseurojen ja seurakuntien kanssa. Päättävöitteena on nuorisokeskuksessa tehty laadukkaasti ohjattu nuorisotyö. Kehitämme leiriohjelmien sisältöjä panostaen kestävään kehitykseen ja ympäristökasvatukseen, laadukkaaseen ohjaukseen, tavoitteena leirien lukumäärän sekä ohjattujen nuorisokäyttöpäivien määrän nostaminen. Uusien innovatiivisten ohjelmien kehittäminen: 1. Digitaalisten alustojen hyödyntäminen mm. virtuaaliset pakohuonepelit 2. Kansainvälisen nuorisotyön kehittämät ohjelmat - Kekrijuhla, Niittyprojekti 3. Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö - lukuintoprojektin hyödyntäminen	Projekteista onnistuivat Niittyprojekti, joka sai myös huomiota Green Key ympäristömerkiltä. Niittyprojekti jatkuu edelleen. Esc-vapaaehtoisryhmätoiminta on käynnistynyt ja heidän kanssaan toteutetaan mm. Kekriviikot. Vapaaehtoistyöntekijät osallistuivat toukokuussa Pulaviikolle yhteistyössä Nurmeksen museon kanssa pitämällä työpajan Ikolan museolla sekä Nurmekskotiyhdistyksen kanssa.			Toteutunut
IMAGO	Hyvärilä on monipuolinen nuorisotyön, nuorisomatkailun, liikunnan ja harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan aktiivinen toimintakeskus, joka tarjoaa toimivat puitteet ja osaamisen yhteistyökumppaneille, paikallisille ja matkailijoille. Hyvärilän monipuoliset palvelut ja tilat tarjoavat ympärivuotisesti toiminnot monipuoliseen harrastamiseen. Liikunta- ja monitoimihalli palvelee kaikenikäisiä liikkuja ympärivuoden. Alueen ulkoilumahdollisuudet; parkourrata, frisbeegolfrata, Pielis-Golfin golfkenttä, ensilumenlatu, liikuntapuisto, uimaranta, luontopolut ovat kaikkien käytettävissä vuodenajasta riippuen. Avarat	Hyvärilän alueelle tuli uusi harrastus: padelkenttä avattiin kesäkuun alussa Nurmeksen kaupungin rakentamana. Uusi kyykkäkenttä valmistui kesäkuun loppuun mennessä. Opasteet uusille ja vanhoille ulkoilureiteille saatiin kaupungin toimesta. Hyvärilä tarjosi vuokravälinepisteen palveluja kesäaikaan työllistäen nuoria. Tapahtumista toteutuivat:			Toteutunut

	ja hyvin hoidetut nurmikentät tarjoavat mahdollisuuksia suurleireihin ja tapahtumiin yhdessä alueen matkailutoimijoiden ym. järjestötoimijoiden kanssa. Masterplan II - ulkoilureitit, jäähalli Tapahtumat 2022: Rompepäivät, Drive In & Rock Leirit 2022: Sydän lapset ja aikuiset, Sateenkaari perheet Suurleirit: Nuoret Kotkat 2023 Suurtapahtumat: Ulos-Ut-Out 2023, Maaseutuparlamentti 2024	Rompepäivät järj. Wanhat vehkeet Drive In & Rock 2022 Idän Villafestivaalit, joka sai paljon kiitosta ja toiveen jatkosta (uusi tapahtuma) Kyykkäkilpailut - SM osakilpailut (uusi tapahtuma) Leireistä toteutuivat: Sateenkaariperheleiri			
IMAGO	Hyvärilä edistää ja kehittää kansainvälistä nuorisokeskustyötä Hyvärilän kansainvälisen toiminnan tavoitteena on aktivoida paikallisyhteisö osallistumaan aktiivisesti Hyvärilän kansainväliseen toimintaan sekä tuottaa uusia ohjelmia nuorille ja nuorisotyöntekijöille kansainvälisissä hankkeissa. Kansainvälinen nuorisotyö vahvistaa yhteistyötä alueellisesti mm. Karelia AMK:n sekä Venäjän nuorisotoimijoiden kanssa. Kansainvälisiä hankkeita haetaan 50 000 €:lla ja tavoitteena on saada 150 nuorta kansainvälisen toiminnan piiriin. 1. Hyvärilä toteuttaa 10 kv-leiriä. 2. Luodaan verkkokoulutustoimintaa ja tarjotaan nuorisotyöntekijöille. 3. Hyvärilä mahdollistaa vapaaehtoistyöntekijöiden osallistumisen Nurmeksien kaupungin tapahtumiin mm. yhteistyössä kirjasto- ja kulttuurialan toimijoiden kanssa 4. Hyvärilä aktivoi paikallisia ja paikallisyhteisöjä osallistumaan kansainvälisiin tapahtumiin	Kansainvälinen toiminta ei palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Kansainvälisiä leirejä toteutui kesäkuun loppuun mennessä 3 kpl. Projekteista onnistuivat Niittyprojekti, joka sai myös huomiota Green Key ympäristömerkiltä. Niittyprojekti jatkuu edelleen. Esc-vapaaehtoisryhmätoiminta on käynnistynyt ja heidän kanssaan toteutetaan mm. Kevriiikot. Vapaaehtoistyöntekijät osallistuivat toukokuussa Pulaviikolle yhteistyössä Nurmeksien museon kanssa: työpaja Hyvärilän kv-nuorisoryhmälle Ikolan museolla.	Kansainvälisiä leirejä ja projekteja toteutettiin yhteensä 15. Niittyprojekti sai kansainvälistä huomiota. Vuonna 2021 käynnistetty Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelman (UNEP) ja Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) ohjelma on YK:n ekosysteemien palauttamisen vuosikymmen. "Maailman ihmisten ja luonnon hyödyksi". Hyvärilän nuorisokeskuksen kaltaisilla paikallisilla nuorisotapahtumilla ja yhteisöllisillä hankkeilla on tärkeä rooli paikallisen luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien ylläpitämisessä ja opettamisessa. Tällaiset hankkeet tarjoavat mahdollisuuksia kouluttaa nuoria samalla kun paikallinen yhteisö on aktiivisesti mukana kohteen hallinnassa, mikä on avainasemassa omistusravojen vaalimisessa		Toteutunut
HYVIN-VOINTI	Turvallinen toimintaympäristö Hyvärilä on turvallinen ja hyvinvoiva toimintaympäristö sekä tilojen puolesta että fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta niin asiakkaalle kuin henkilökunnalle.	Hyvärilässä toteutui: 1. Kiusaamisen estäminen - koulutusta ja ohjeet henkilökunnalle, tehtiin julisteet ja nfc-tarrat, joiden kautta pystyy ilmoittamaan kiusaamisesta 2. Digitaalinen pelastus- ja turvallisuusohjelman			Toteutunut

	1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetään 2. Tehdään esteettömyyskartoitus 3. Laaditaan sukupuolisensitiivisyysohjeistus ja koulutetaan henkilökuntaa sekä uusitaan opasteita 4. Kiusaamisen estäminen - koulutusta ja ohjeet henkilökunnalle 5. Digitaalinen pelastus- ja turvallisuusohjelman käyttöönotto - koulutusta henkilökunnalle 6. Kehityskeskustelut ja MyJopi - henkilökunnalle 7. Asiakaspalaute - asiakaspalautejärjestelmän uusiminen, OKM:n Sarvi-palautejärjestelmän hyödyntäminen	Peltacon käyttöönotto - koulutusta henkilökunnalle 6. Kehityskeskustelut ja MyJopi - henkilökunnalle jatkuvat 7. Sarvi ohjelman koulutus ja Zef.fi asiakaspalautejärjestelmän koulutus ja käyttöönotto			
IMAGO	Vaikuttaminen ja vastuullisuus Hyvärilä strategian mukaisesti jatkamme tiedottamista ja vaikuttamistyötä nuorisokeskuksessa tehtävästä nuorisotyöstä sekä Hyvärilän palveluista eri osa-alueilla. Tuomme esille vahvemmin ja avaamme Hyvärilän yleishyödyllisen toiminnan perusteita sekä periaatetta Hyvärilän voittovarojen käyttämisestä nuorisotyön kehittämiseen. 1. Nuorten Kulma - tuodaan paremmin alueellisesti valitun kohderyhmän tietoon Nuorten Kulman ydintoiminnot, tulokset sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Kohderyhmänä pääasiassa nuoret, vanhemmat sekä päättäjät. 2. Nuorisokeskuksen nuorisotyö - tuodaan esille sekä nuorisokeskuksen, että Nuorten Kulman alueellista verkostoyhteistyötä ja parannetaan tunnettua. Kohdistetaan toimenpiteet järjestöihin, yhdistyksiin, seurakuntiin, kouluihin, nuoriso-toimijoihin, urheiluseuroihin, kunnat, kuntien kulttuuritoimet. Vahvistetaan yhteistyötä ja hyödynnetään Itä-Suomen nuorisotyön	1. Nuorten Kulma - panostettiin somekanaviin 2. Nuorisokeskuksen nuorisotyö - hyödynnetty Itä-Suomen nuorisotyön aluekoordinaatiorahanketta ja suunniteltu nuorille suunnattu tapahtuma teemalla "Erilaisuus" sekä etsitty uusia yhteiskumppaneita. Hyödynnetty verkostoa ja lisätty yhteydenpitoa järjestöihin, yhdistyksiin, seurakuntiin, kouluihin, nuoriso-toimijoihin, urheiluseuroihin, kunnat, kuntien kulttuuritoimet. Nuotta-toiminta on saanut ryhmiä ympäri Suomea. 4. Nuorisokeskus - Hyvärilän ja SNK brändityön yhteen sulauttaminen näkyy mm. nettisivuilla ja yhteisen SNK verkoston logon käyttönä. Hyvärilä on ottanut osaa aktiivisesti koko verkoston markkinointiin kohderyhmille: mm. päätöksentekijät, rahoittajat, asiakkaat. Kestävä kehitys - uusittiin Green Key ja Sustainable Travel Finland sertifikaatit - ruuanvalmistuksessa otettiin ensimmäiset askeleet kohti luomua "Portaat luomuun" ohjelman avulla.	Erilaisuus/monimuotoisuus - tapahtuma siirtyi vuodelle 2023		Toteutunut

	aluekoordinaatiohankkeen tuloksia. 3. Konserniyhtiöt - järjestetään kutsutilaisuus kaikille konserniyhtiöille erikseen ja esitellään Hyvärilän toiminnot sekä henkilökunta. Kutsutaan sekä henkilökunta ja yhtiön hallitus. 4. Nuorisokeskus - Hyvärilän brändityön edelleen jalkauttaminen ja yhteen sulauttaminen SNK brändin kanssa. Nuorisotyön imagomarkkinointi kohderyhmille: mm. päätöksentekijät, rahoittajat, asiakkaat.				
--	---	--	--	--	--

2.4.4 Pikes Oy

Yhtiön yleiskuvaus

PIKES on Nurmeksien kaupungin omistama kehittämissyhtiö. Vastaamme Nurmeksien yritysneuvonnasta, kehittämistoiminnasta, osaavan työvoiman saannin edistämisestä ja alueen markkinoinnista yritysten sijoittumispaikkana. Lisäksi tehtäviimme kuuluu matkailun kehittäminen, matkailumarkkinointi ja matkailuneuvonta.

Tarjoamme alueen yrittäjille perustamis-, kehittämis- ja omistajanvaihdosneuvontapalvelut ja lisäksi toimimme paikallisena kumppanina alueelle sijoittuville yrityksille. Toteutamme Nurmeksien elinkeino-ohjelmaa, jonka painopisteitä ovat metsäbiotalous, maatalous, luontomatkailu ja elintarviketeollisuus.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiö ei tavoittele voittoa. Yhtiön tarjoamat palvelut yrityksille ovat maksuttomia.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
ELIN-VOIMA	Toimimme kumppanina yritysten kasvussa ja uudistumisessa. Tavoitteena on kontaktoida 30 kasvuhakuista yrittäjää ja tukea heitä palveluillamme kasvutoimenpiteissä.	Olemme kontaktoineet alkuvuoden aikana 58 kasvuhakuista yrittäjää/yritystä, ja keskustelleet erityisesti liiketoiminnan kehittämisen suunnitelmista, investoinneista ja henkilöstön rekryointitarpeista vuodelle 2023. Olemme vieneet eteenpäin yhdessä yrittäjien/yritysten kanssa esille nousseita asioita mm. auttaneet investointirahoituksen hakemisessa (esim. uusiutuvan energian ratkaisut) ja työntekijöiden rekrytoinnissa. Kehittämisasioissa olemme voineet tarjota yrityksille asiantuntijapalveluita tai valmennuksia osaamisen kehittämiseksi. Lisäksi kontaktoinneissa on noussut esille omistajanvaihdokseen valmistautumiseen liittyviä asioita, joita on viety eteenpäin.	Kontaktoimme 58 kasvuhakuista yrittäjää/yritystä (tavoite oli 30 kpl). Olemme vieneet heidän kanssaan eteenpäin yritysten ajankohtaisia kehittämisen asioita, ja tavanneet heitä useamman kerran näiden asioiden tiimoilta.		Toteutunut
ELIN-VOIMA	Edistämme kestäväää ja vastuullista liiketoimintaa, mm. tarjoamalla asiantuntijapalveluja yrityksille hiilijalanjäljen laskentaan ja energiatehokkuuskatselmuksiin, järjestämällä infoja kestävään liiketoiminnan tarjoamista uusista liiketoimintamahdollisuuksista.	Järjestimme huhtikuussa kaksi vastuulliseen liiketoimintaan liittyvää valmennustilaisuutta, johon kilpailutimme ulkopuolisen kestävä liiketoiminnan asiantuntija- ja konsulttiyrityksen. Lisäksi tarjosimme yrityksille valmennuksen jälkeen mahdollisuuden hankkia yritysokohtaisia asiantuntijapalveluita kestävä liiketoiminnan kehittämiseen.	Kaikkiaan 12 yritystä (tavoite oli 5 yritystä) toteutti vuoden 2022 aikana kestävään ja vastuulliseen liiketoimintaan liittyviä toimenpiteitä. Keskeisiä olivat mm. uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen, tai tuotannon hiilijalanjälkeen liittyvät selvitykset.		Toteutunut

		Kaikkiaan kolme yritystä on tällä hetkellä lähtenyt näiden asiantuntijapalvelun avulla kehittämään toimintaansa mm. tehdään toiminnan hiilijalanjäljen laskentaa.			
ELIN-VOIMA	Haemme uusia osaajia yrityksiin toteuttamalla rekrytointikampanjoita yhdessä yritysten kanssa ja tarjoamme rekrytointipalveluja yrityksille. Järjestämme alueen yrityksille valmennuksia, joissa kehitetään rekrytointiosaamista.	Olemme toteuttaneet alkuvuoden aikana kolme rekrytointikampanjaa: metallialan rekrytointikampanjan ja Nurmekes Kesä ja Työ -kampanjan yhdessä yritysten kanssa (Nurmes Kesä ja Työ kampanjassa myös Nurmeksen kaupunki oli mukana), lisäksi toteutimme kesän aikana kokeiluna Matkailijasta yrittäjäksi/yrittäjäksi Nurmekseen somekampanjan, jolla houkuteltiin alueelle saapuvia matkailijoita alueelle muuttamiseen. Rekrytointiosaamisen valmennukseen on osallistunut neljä yritystä, lisäksi hankkeen yritysasiantuntija on sparrannut useita yrityksiä oman rekrytointiosaamisen kehittämisessä. Kaikkiaan 10 yritystä on palkannut uuden työntekijän yhteistyössä kanssamme.	Tavoitteena oli, että 10 nurmekselaista yritystä kehittää rekrytointi- ja työnantajaosaamistaan, ja tavoite täyttyi. Toisena tavoitteena oli, että kaikkiaan 20 yritystä palkkaa yhteistyössä meidän kanssamme uusia osaajia, tulos oli 10 yritystä.		Toteutunut osittain
ELIN-VOIMA	Vahvistamme Bomban matkailualueen kotimaista kysyntää markkinoinnilla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on nostaa Bomba.fi- aluemarkkinointisivuston kävijämäärä yhteensä 230 000:een.	Olemme toteuttaneet alkuvuodesta koko ajan digimarkkinointia. Lisäksi olemme toteuttaneet matkailuyritysten ja VisitKarelian kanssa yhden markkinointikampanjan alkuvuodesta. Lisäksi tarjosimme alueen yrityksille keväällä ensimmäistä kertaa kampanjaa Bomba-brändin vahvistamiseksi. Haimme yrityksiltä ideoita markkinointikampanjoihin, ja osallistumme sovituilla rahoitusosuudella yrityskohtaisiin kampanjoihin, jotka täyttivät asettamamme kriteerit Bomba-brändin näkyvyydestä. Bomba.fi sivustolla on ollut alkuvuoden aikana 185 000 kävijää.	Bomba.fi-markkinointisivuston kävijämäärätavoite oli yhteensä 230 000 kävijää, toteutui 202 136 kävijää.		Toteutunut osittain
ELIN-VOIMA	Lisätään Bomban matkailualueen tunnettuutta kansainvälisillä markkinoilla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kontaktoimalla kansainvälisiä matkanjärjestäjiä.	Olemme alkuvuoden aikana vasta kartoittaneet yhteistyötahoja, joiden kanssa voisimme kutsua alueelle kansainvälisiä matkanjärjestäjryhmiä. Lisäksi haluamme vielä kerätä yrityksiltä toiveita kutsuttavista matkanjärjestäjistä.	Syksyn aikana kartoitettiin yhteistyössä VisitKarelian kanssa matkanjärjestäjiä, jotka voisivat olla kiinnostuneita alueestamme. Lisäksi syksyn aikana sovittiin LieKe Oy:n ja Juuan kunnan kanssa, että		Toteutunut osittain

		Yhteistyöstä on alustavasti keskusteltu mm. Lieksan Kehitys Oy:n/Kolin kanssa.	matkanjärjestäjävierailu järjestetään yhteistyössä. Varsinainen matkanjärjestäjävierailu toteutuu vasta kuitenkin 2023 maaliskuun aikana.		
KONSERNI	Yhtiö vähentää työmatkoista aiheutuvia ilmastopäästöjä osallistumalla vähintään 70 %:iin sidosryhmätapaamisista etänä.	Toteuma alkuvuoden aikana 92 %.	Tavoitteena oli osallistua vähintään 70 %:iin sidosryhmätapaamisista etänä., toteuma koko vuoden osalta oli 80 %.		Toteutunut

2.4.5 Nurmeksen Yrityspalvelut Oy

Yhtiön yleiskuvaus

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy on Nurmeksen kaupungin omistama toimitilayhtiö. Yhtiön toiminta on käynnistynyt vuoden 2021 alussa. Tehtävänä on luoda toimitilapalveluilla edellytyksiä alueen teollisuusyritysten ja alueelle sijoittuvien yritysten kasvulle yhteistyössä Nurmeksen kaupungin ja kehittämissyhtiö PIKES Oy:n kanssa. Yhtiö vuokraa toimitiloja ja rakennuttaa tarvittaessa uusia toimitiloja alueella jo toimiville tai alueelle sijoittuville yrityksille.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuyksikkö	Tila
KONSERNI	PTS-toimenpiteiden toteutus Mottikadun ja Ent. Valion rakennusten osalta vuoden 2022 toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	PTS-toimenpiteitä on toteutettu alkuvuonna toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	Toteutettu toimintasuunnitelman mukaisesti.		Toteutunut
KONSERNI	Yhtiö käynnistää strategian valmistelun.	Yhtiö on käynnistänyt strategian laadinnan kesäkuussa.	Yhtiön strategia valmistui joulukuussa 2022.		Toteutunut
KONSERNI	Tehostamme rakennusjätteen lajittelua investointien yhteydessä niin, että sekajätettä syntyy mahdollisimman vähän.	Alkuvuonna ei käynnistynyt uusia investointeja, joissa olisi voitu toteuttaa tätä tavoitetta.	Uusia investointeja ei alkanut vuonna 2022, joten tavoitteen mukaista toimintaa ei voitu tehdä.		Ei aloitettu

2.4.6 Nurmeksen Vesi Oy

Yhtiön yleiskuvaus

Nurmeksen Vesi Oy on Nurmeksen kaupungin omistama vesihuolto-yhtiö. Yhtiö on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Yhtiön toiminta kattaa Nurmeksen kaupungin alueen.

Nurmeksen Vesi Oy vastaa toiminta-alueensa asiakkaiden puhtaan veden tuotannosta ja jakelusta, viemäriverkoston toiminnasta ja jätevesien puhdistamisesta sekä vesihuoltoverkoston rakentamisesta.

Vesihuoltoverkoston toimintavarmuudesta huolehditaan vuorokauden ympäri.

Sektori	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuu-yksikkö	Tila
ELIN-VOIMA	Yhtiön ilmastotavoitteena on hiilidioksidipäästöjen vähentäminen osana Mikonsalmen jätevedenpuhdistamon saneerausta. Tavoite otetaan huomioon suunnitelma vaiheessa.	Mikonsalmen jätevedenpuhdistamon hankesuunnitelma on käynnistetty ja ensimmäinen suunnittelukokous on pidetty.	Mikonsalmen jätevedenpuhdistamon hankesuunnitelma saatettu valmiiksi, jonka yhteydessä tarkasteltiin kuivatun lietteen jatkokäsittely vaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset.		Toteutunut
IMAGO	Yhtiölle laaditaan viestintäsuunnitelma, jonka yhteydessä myös valmiussuunnitelma päivitetään.	Viestintäsuunnitelman laatiminen on käynnissä. Viestintäsuunnitelman teon yhteydessä on toteutettu Nurmeksen Vesi Oy:tä koskeva asiakaskysely, jota käytetään apuna viestintäsuunnitelman laadinnassa. Viestintäsuunnitelma on valmis 9/2022.	Viestintäsuunnitelma tehty ja koulutettu henkilöstölle sekä yhtiön hallituksen jäsenille.		Toteutunut
ELIN-VOIMA	Vesiosuuskuntien fuusiotyötä jatketaan ja tavoitteena on liittää yksi vesiosuuskunta Nurmeksen Vesi osakeyhtiöön vuoden 2022 aikana.	Ensimmäinen vesiosuuskunta on liitetty Nurmeksen Vesi osakeyhtiöön 1.7.2022.	Ensimmäinen vesiosuuskunta liitetty Nurmeksen Vesi osakeyhtiöön 1.7.2022. Jatkoneuvottelut muiden vesiosuuskuntien kanssa käynnissä.		Toteutunut
ELIN-VOIMA	Vesijohtoverkoston vuotokohtien etsintää jatketaan systemaattisesti ja pyritään pienentämään verkostoon pumpatun veden/lasketun veden hukkaprosenttia.	Vesijohtoverkoston korjaustöitä on jatkettu suunnitelmallisesti vuoden 2022 aikana.	Vesijohtoverkoston vuotokohtia korjattiin suunnitellusti läpi vuoden.		Toteutunut

2.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)

Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset erät)	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio muut.	Talous-arvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUTUOTOT	5 956 873,00	0,00	5 956 873,00	6 150 204,91	193 331,91	3 %	103 %
MAKSUTUOTOT	668 200,00	0,00	668 200,00	715 919,41	47 719,41	7 %	107 %
TUET JA AVUSTUKSET	331 250,00	0,00	331 250,00	659 422,44	328 172,44	99 %	199 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 846 220,00	0,00	7 846 220,00	7 890 022,78	43 802,78	1 %	101 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 802 543,00	0,00	14 802 543,00	15 415 569,54	613 026,54	4 %	104 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	10 000,00	0,00	10 000,00	41 743,36	31 743,36	317 %	417 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	10 000,00	0,00	10 000,00	41 743,36	31 743,36	317 %	417 %
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-19 524 199,77	0,00	-19 524 199,77	-19 511 953,49	12 246,28	0 %	100 %
PALKAT JA PALKKIOT	-15 430 147,00	0,00	-15 430 147,00	-15 462 055,08	-31 908,08	0 %	100 %
HENKILÖSIVUKULUT	-4 094 052,77	0,00	-4 094 052,77	-4 049 898,41	44 154,36	1 %	99 %
ELÄKEKULUT	-3 497 219,77	0,00	-3 497 219,77	-3 478 754,02	18 465,75	1 %	99 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-596 833,00	0,00	-596 833,00	-571 144,39	25 688,61	4 %	96 %
PALVELUJEN OSTOT	-56 098 718,07	0,00	-56 098 718,07	-59 634 422,16	-3 535 704,09	-6 %	106 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 850 536,00	0,00	-3 850 536,00	-3 980 765,62	-130 229,62	-3 %	103 %
AVUSTUKSET	-1 604 500,00	0,00	-1 604 500,00	-1 577 631,51	26 868,49	2 %	98 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 543 752,00	0,00	-4 543 752,00	-4 824 249,13	-280 497,13	-6 %	106 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-85 621 705,84	0,00	-85 621 705,84	-89 529 021,91	-3 907 316,07	-5 %	105 %
TOIMINTAKATE	-70 809 162,84	0,00	-70 809 162,84	-74 071 709,01	-3 262 546,17	-5 %	105 %
VEROTULOT	32 084 000,00	0,00	32 084 000,00	33 595 704,58	1 511 704,58	5 %	105 %
VALTIONOSUUDET	43 543 954,00	0,00	43 543 954,00	43 650 480,00	106 526,00	0 %	100 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	225 000,00	0,00	225 000,00	327 270,81	102 270,81	45 %	145 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	475 000,00	0,00	475 000,00	525 717,78	50 717,78	11 %	111 %
KORKOKULUT	-112 000,00	0,00	-112 000,00	-163 475,86	-51 475,86	-46 %	146 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-18,00	0,00	-18,00	-15 182,17	-15 164,17	-84245 %	84345 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	587 982,00	0,00	587 982,00	674 330,56	86 348,56	15 %	115 %

VUOSIKATE	5 406 773,16	0,00	5 406 773,16	3 848 806,13	-1 557 967,03	-29 %	71 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 398 432,00	0,00	-5 398 432,00	-4 709 667,97	688 764,03	13 %	87 %
ARVONALENTUMISET	0,00	0,00	0,00	-40 504,40	-40 504,40		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 398 432,00	0,00	-5 398 432,00	-4 750 172,37	648 259,63	12 %	88 %
TILIKAUDEN TULOS	8 341,16	0,00	8 341,16	-901 366,24	-909 707,40	-10906 %	-10806 %
POISTOERON MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-358 582,67	-358 582,67		
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00		
RAHASTOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	4 301,69	4 301,69		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	8 341,16	0,00	8 341,16	-255 647,22	-263 988,38	-3165 %	-3065 %

2.6 Investointiosan toteutuminen

		Alkup. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
9000	Maa- ja vesialueet/Hankinta	0	-50 000	-50 000	-74 333	-24 333	149 %
	Menot	0	-50 000	-50 000	-74 333	-24 333	149 %
	Tulot	0	0	0	0	0	
9001	Osakkeet ja osuudet/Hankinta	0	0	0	-30 256	-30 256	
	Menot	0	0	0	-30 256	-30 256	
	Tulot	0	0	0	0	0	
9002	Maa- ja vesialueet/Myynnit	0	0	0	37 375	37 375	
	Menot	0	0	0	0	0	
	Tulot	0	0	0	37 375	37 375	
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	37 375	37 375	
9003	Rakennusten myynti	0	0	0	40 804	40 804	
	Menot	0	0	0	0	0	
	Tulot	0	0	0	40 804	40 804	
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	40 804	40 804	
9007	Osakkeet ja Osuudet/Myynti	0	0	0	31 543	31 543	
	Menot	0	0	0	0	0	
	Tulot	0	0	0	31 543	31 543	
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	31 543	31 543	

9026	Ford Ranger kuntatekn.auto	0	-29 000	-29 000	-28 540	460	98 %
Menot		0	-29 000	-29 000	-28 540	460	98 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9027	Kyrölän raepesukone Polkka	0	-22 000	-22 000	-18 780	3 220	85 %
Menot		0	-22 000	-22 000	-18 780	3 220	85 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9058	Hannikaisen salin tekniikka 22	-85 500	0	-85 500	-89 585	-4 085	105 %
Menot		-136 000	0	-136 000	-128 785	7 215	95 %
Tulot		50 500	0	50 500	39 200	-11 300	78 %
Rahoitusosuudet		50 500	0	50 500	39 200	-11 300	78 %
9106	Kuivurihankinta	-921 600	0	-921 600	-806 400	115 200	88 %
Menot		-921 600	0	-921 600	-806 400	115 200	88 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9166	Kauppalantalo	-700 000	0	-700 000	-665 941	34 059	95 %
Menot		-700 000	0	-700 000	-665 941	34 059	95 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9181	Pelastusasema	-30 000	-125 000	-155 000	-167 878	-12 878	108 %
Menot		-250 000	-125 000	-375 000	-387 878	-12 878	103 %
Tulot		220 000	0	220 000	220 000	0	100 %
Rahoitusosuudet		220 000	0	220 000	220 000	0	100 %
9188	Kyrölän palv.kesk/käyttövesipu	-50 000	23 000	-27 000	-30 317	-3 317	112 %
Menot		-50 000	23 000	-27 000	-30 317	-3 317	112 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9192	Terveyskeskus	-100 000	40 000	-60 000	-52 775	7 225	88 %
Menot		-100 000	40 000	-60 000	-52 775	7 225	88 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9193	Jäähalli Hyvärilä	-150 000	130 000	-20 000	0	20 000	0 %
Menot		-150 000	130 000	-20 000	0	20 000	0 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9195	Kirkkokadun koulu/liik.s lattia	-25 000	3 715	-21 285	-21 285	-0	100 %
Menot		-25 000	3 715	-21 285	-21 285	-0	100 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9206	Kyrölän keittiön pesukone	-13 300	0	-13 300	0	13 300	0 %
Menot		-13 300	0	-13 300	0	13 300	0 %
Tulot		0	0	0	0	0	

9208	Hyvärilän navetan keittiö	-285 000	300 000	15 000	0	-15 000	0 %
Menot		-300 000	300 000	0	0	0	
Tulot		15 000	0	15 000	0	-15 000	0 %
Rahoitusosuudet		15 000	0	15 000	0	-15 000	0 %
9215	Mopo/pyöräkatos Valtimon koulu	-20 000	5 000	-15 000	-25 731	-10 731	172 %
Menot		-20 000	5 000	-15 000	-25 731	-10 731	172 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9217	Kotorannan jätekatos	-20 000	0	-20 000	-16 792	3 208	84 %
Menot		-20 000	0	-20 000	-16 792	3 208	84 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9220	Koulukeskusten lukitusjärjest.	-150 000	0	-150 000	-130 799	19 201	87 %
Menot		-150 000	0	-150 000	-130 799	19 201	87 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9223	Keskusvarikko	-60 000	0	-60 000	-75 349	-15 349	126 %
Menot		-60 000	0	-60 000	-75 349	-15 349	126 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9225	Palv.as.yksikkö/toimintakeskus	-50 000	50 000	0	0	0	
Menot		-50 000	50 000	0	0	0	
Tulot		0	0	0	0	0	
9226	Hyvärilän kurssikeskus (2023)	0	0	0	0	0	
Menot		0	0	0	0	0	
Tulot		0	0	0	0	0	
9227	Valtimon koulun keittiömuutoks	0	0	0	-38 039	-38 039	
Menot		0	0	0	-38 039	-38 039	
Tulot		0	0	0	0	0	
9228	Kirkkok.koulu keittiömuutokset	0	0	0	-32 475	-32 475	
Menot		0	0	0	-32 475	-32 475	
Tulot		0	0	0	0	0	
9229	Porok.koulu keittiömuutokset	0	0	0	-25 945	-25 945	
Menot		0	0	0	-25 945	-25 945	
Tulot		0	0	0	0	0	
9322	Taukopaikat, reitistömerkinnät	-100 000	0	-100 000	-80 250	19 750	80 %
Menot		-100 000	0	-100 000	-80 250	19 750	80 %
Tulot		0	0	0	0	0	

9427	Suojärvenkatu-Tuulentie	-220 000	-400 000	-620 000	-619 398	602	100 %
Menot		-220 000	-400 000	-620 000	-619 398	602	100 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9432	Mottikatu	0	-32 000	-32 000	-25 494	6 506	80 %
Menot		0	-32 000	-32 000	-25 494	6 506	80 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9434	Älykäs ja vähähiilinen biokort	0	0	0	207 994	207 994	
Menot		0	0	0	-7 756	-7 756	
Tulot		0	0	0	215 750	215 750	
Rahoitusosuudet		0	0	0	215 750	215 750	
9442	Haketie	-40 000	0	-40 000	-14 827	25 173	37 %
Menot		-40 000	0	-40 000	-14 827	25 173	37 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9445	Laamilan alueen asuntokadut	-40 000	31 685	-8 315	-8 315	0	100 %
Menot		-40 000	31 685	-8 315	-8 315	0	100 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9446	Sammonkatu	-200 000	0	-200 000	-183 410	16 590	92 %
Menot		-200 000	0	-200 000	-183 410	16 590	92 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9449	Opinkuja	-40 000	0	-40 000	-31 116	8 884	78 %
Menot		-40 000	0	-40 000	-31 116	8 884	78 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9450	Pappilantie	-200 000	0	-200 000	-213 321	-13 321	107 %
Menot		-200 000	0	-200 000	-213 321	-13 321	107 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9451	Luukkolank.,Mustaportti,Taimit	-120 000	0	-120 000	-43 736	76 264	36 %
Menot		-120 000	0	-120 000	-43 736	76 264	36 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9453	Tiaisentie	-20 000	20 000	0	0	0	
Menot		-20 000	20 000	0	0	0	
Tulot		0	0	0	0	0	
9459	Timolantie	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0 %
Menot		-50 000	0	-50 000	0	50 000	0 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9460	Joutsentie	-20 000	20 000	0	0	0	

Menot		-20 000	20 000	0	0	0	
Tulot		0	0	0	0	0	
9461	Bomban seisake	-60 000	0	-60 000	-9 443	50 558	16 %
Menot		-60 000	0	-60 000	-9 443	50 558	16 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9462	Pyöräteiden peruskunnostus	-30 000	-8 036	-38 036	-38 036	0	100 %
Menot		-30 000	-8 036	-38 036	-38 036	0	100 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9464	Pitkäniemen tieyhteys	0	-20 000	-20 000	-5 445	14 555	27 %
Menot		0	-20 000	-20 000	-5 445	14 555	27 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9465	Biopolttoainejakeluasema	-180 000	-23 500	-203 500	-219 035	-15 535	108 %
Menot		-180 000	-23 500	-203 500	-219 035	-15 535	108 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9640	Venepaikat	-15 000	0	-15 000	-1 784	13 216	12 %
Menot		-15 000	0	-15 000	-1 784	13 216	12 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9641	Venesatama (satama)	-20 000	0	-20 000	-22 187	-2 187	111 %
Menot		-20 000	0	-20 000	-22 187	-2 187	111 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9642	Uimaranta (satama)	-70 000	0	-70 000	-72 348	-2 348	103 %
Menot		-70 000	0	-70 000	-72 348	-2 348	103 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9644	Jäähileasema	-45 000	12 500	-32 500	-33 946	-1 446	104 %
Menot		-45 000	12 500	-32 500	-33 946	-1 446	104 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9668	Kirkkokadun koulun piha	-10 000	0	-10 000	-4 330	5 670	43 %
Menot		-10 000	0	-10 000	-4 330	5 670	43 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9684	Sairashuoneen leikkipuisto	-15 000	0	-15 000	-13 793	1 207	92 %
Menot		-15 000	0	-15 000	-13 793	1 207	92 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9685	Jääkiekkokaukalot	-40 000	0	-40 000	-48 560	-8 560	121 %
Menot		-40 000	0	-40 000	-48 560	-8 560	121 %
Tulot		0	0	0	0	0	

9686	Padel-kenttä	-55 000	-42 625	-97 625	-98 198	-573	101 %
Menot		-55 000	-42 625	-97 625	-98 198	-573	101 %
Tulot		0	0	0	0	0	
9687	Kuntoportaati, pulkkamäki	-60 000	0	-60 000	-60 591	-591	101 %
Menot		-60 000	0	-60 000	-60 591	-591	101 %
Tulot		0	0	0	0	0	
		Alkup. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Nettoinvestoinnit		-4 310 400	-116 261	-4 426 661	-3 861 067	565 594	87 %
Menot		-4 595 900	-116 261	-4 712 161	-4 445 737	266 424	94 %
Tulot		285 500	0	285 500	584 671	299 171	205 %
Rahoitusosuudet		285 500	0	285 500	474 950	189 450	166 %
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	109 721	109 721	

Seuraavat investointiprojektit ja niihin liittyvät talousarviomuutokset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.10.2022 § 66. Muutoksia ei ole viety Raindance- budjetointiohjelmaan, joten ne eivät näy tässä investointiraportilla. Talousarviomuutokset ovat projekteittain seuraavat:

9227 Valtimon koulun keittiömuutokset 39 000 €

9228 Kirkkokadun koulun keittiömuutokset 33 000 €

9229 Porokylän koulun keittiömuutokset 26 000 €

2.7 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituksen toteutuminen vuonna 2022

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 406 773		5 406 773	4 075 524	-1 331 249	-24,62 %
VUOSIKATE	5 406 773		5 406 773	3 848 806	-1 557 967	-28,82 %
TULORAAHOITUKSEN KORJAUSERÄT				226 718	226 718	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 310 400	-116 261	-4 426 661	-3 859 321	567 340	12,82 %
INVESTOINTIMENOT	-4 595 900	-116 261	-4 712 161	-4 453 470	258 691	5,49 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	285 500		285 500	474 950	189 450	66,36 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT				119 199	119 199	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 096 373	-116 261	980 112	216 204	-763 909	-77,94 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				-160 117	-160 117	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				75 650	75 650	
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS				-58 777	-58 777	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS				134 427	134 427	
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-559 593	-559 593	
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys				5 029 270	5 029 270	
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys				-3 588 863	-3 588 863	
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos				-2 000 000	-2 000 000	
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				-891 673	-891 673	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				1 215 500	1 215 500	
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET				24 470	24 470	
SAAMISTEN MUUTOS				-1 617 472	-1 617 472	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS				2 808 501	2 808 501	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 096 373	-116 261	980 112	56 087	-924 025	-94,28 %

2.8 Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto			Muutetut		Toteuma	
	1000 euroa	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Määrärahat	Tuloarviot
		Netto (N)				
	Käyttötalousosa	Brutto (B)				
	Keskushallinto					
1150	Hallintopalvelut	N	51 132		54860	
1470	Ruokahuoltopalvelut	N		45		49
1480	Pielisen Karjalan maaseutupalvelut	N	76		74	
1490	Lomatoimi	N		10	102	
	Hyvinvointipalvelut					
4100	Hyvinvointipalveluiden hallinto	N	288		287	
4110	Opetus- ja koulutuspalvelut	N	11 327		11273	
4120	Varhaiskasvatuspalvelut	N	5 643		5695	
4135	Kulttuuripalvelut	N	1 593		1505	
4140	Vapaa-aikapalvelut	N	911		835	
	Kaupunkirakennepalvelut					
5120	Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	N	277		252	
5130	Maankäyttö ja rakennusvalvonnan palvelut	N	47			350
5220	Tilapalvelut	N		2 617		2 887
5214	Kuntatekniikan palvelut	N	2 189		2475	
	Tuloslaskelmaosa					
	Verotulot	N		32 084		33 596
	Valtionosuudet	N		43 544		43 650
	Korkotulot	N		225		327
	Muut rahoitustuotot	N		475		526
	Korkomenot	N	112		163	
	Muut rahoitusmenot	N	-		15	
	Satunnaiset erät	N				
	Investointiosa					
	Kuivurihankinta	N	921		806	
	Kauppalantalo	N	700		666	
	Suojärvenkatu-Tuulentie	N	620		619	
	Biopolttoainejakeluasema	N	204		219	
	Pappilantie	N	200		213	
	Sammonkatu	N	200		183	
	Pelastusasema	N	155		168	

	Koulukeskusten lukitusjärjest.	N	150		131	
	Padel-kenttä	N	98		98	
	Hannikaisen salin tekniikka 22	N	86		90	
	Taukopaikat, reitistömerkinnät	N	100		80	
	Keskusvarikko	N	60		75	
	Maa- ja vesialueet/Hankinta	N	50		74	
	Uimaranta (satama)	N	70		72	
	Kuntoportaat, pulkkamäki	N	60		61	
	Terveyskeskus	N	60		53	
	Jääkiekkokaukalot	N	40		49	
	Luukkolank., Mustaportti, Taimit	N	120		44	
	Valtimon koulun keittiömuutoks	N	0		38	
	Pyöräteiden peruskunnostus	N	38		38	
	Jäähileasema	N	33		34	
	Kirkkok.koulu keittiömuutokset	N	0		33	
	Opinkuja	N	40		31	
	Kyrölän palv. kesk/käyttövesipu	N	27		30	
	Osakkeet ja osuudet/Hankinta	N	0		30	
	Ford Ranger kuntatekn.auto	N	29		29	
	Porok.koulu keittiömuutokset	N	0		26	
	Mopo/pyöräkatos Valtimon koulu	N	15		26	
	Mottikatu	N	32		25	
	Venesatama (satama)	N	20		22	
	Kirkkokadun koulu/liik.s lattia	N	21		21	
	Kyrölän raepesukone Polkka	N	22		19	
	Kotorannan jätekatos	N	20		17	
	Haketie	N	40		15	
	Sairashuoneen leikkipuisto	N	15		14	
	Bomban seisake	N	60		9	
	Laamilan alueen asuntokadut	N	8		8	
	Pitkäniemen tieyhteys	N	20		5	
	Kirkkokadun koulun piha	N	10		4	
	Venepaikat	N	15		2	
	Hyvärilän navetan keittiö	N	15		-	
	Palv.as.yksikkö/toimintakeskus	N	-		-	
	Tiaisentie	N	-		-	
	Joutsentie	N	-		-	
	Kyrölän keittiön pesukone	N	13		-	
	Jäähalli Hyvärilä	N	20		-	
	Timolantie	N	50		-	
	Osakkeet ja Osuudet/Myynti	N	-	-		32
	Maa- ja vesialueet/Myynti	N	-	-		37
	Rakennusten myynti	N	-	-		41

	Älykäs ja vähähiilinen biokort	N	-	-		208
	Rahoitusosa					
	<i>Antolainauksen muutokset</i>					
	Antolainauksen lisäykset	B	3750		59	
	Antolainasaamisten vähennykset	B		1065		134
	<i>Lainakannan muutokset</i>					
	Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B		6500		5 029
	Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	3400		3589	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	2000		2000	
	<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	B		148		551
	<i>Vaikutus maksuvalmiuteen</i>	B		309	56	
	Talousarvio yhteensä		87 022	87 022	87 417	87 417

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

€	2022	2021	Muutos	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	4 190 334,68	4 679 611,85	-489 277,17	-10,5 %
MAKSUTUOTOT	708 005,41	878 591,57	-170 586,16	-19,4 %
TUET JA AVUSTUKSET	651 022,44	646 671,57	4 350,87	0,7 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 350 971,78	4 135 252,26	215 719,52	5,2 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 900 334,31	10 340 127,25	-439 792,94	-4,3 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	41 743,36	27 589,00	14 154,36	51,3 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	41 743,36	27 589,00	14 154,36	51,3 %
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-19 511 953,49	-19 076 310,42	-435 643,07	2,3 %
PALKAT JA PALKKIOT	-15 462 055,08	-14 905 128,52	-556 926,56	3,7 %
HENKILÖSIVUKULUT	-4 049 898,41	-4 171 181,90	121 283,49	-2,9 %
ELÄKEKULUT	-3 478 754,02	-3 474 258,94	-4 495,08	0,1 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-571 144,39	-696 922,96	125 778,57	-18,0 %
PALVELUJEN OSTOT	-57 683 245,82	-54 709 435,80	-2 973 810,02	5,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 960 537,73	-3 729 515,81	-231 021,92	6,2 %
AVUSTUKSET	-1 573 031,51	-1 809 775,78	236 744,27	-13,1 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 285 018,13	-1 104 781,61	-180 236,52	16,3 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 013 786,68	-80 429 819,42	-3 583 967,26	4,5 %
TOIMINTAKATE	-74 071 709,01	-70 062 103,17	-4 009 605,84	5,7 %
VEROTULOT	33 595 704,58	32 979 151,68	616 552,90	1,9 %
VALTIONOSUUDET	43 650 480,00	41 442 465,00	2 208 015,00	5,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	327 270,81	265 359,30	61 911,51	23,3 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	525 717,78	347 943,87	177 773,91	51,1 %
KORKOKULUT	-163 475,86	-91 966,43	-71 509,43	77,8 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-15 182,17	-12 860,48	-2 321,69	18,1 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	674 330,56	508 476,26	165 854,30	32,6 %
VUOSIKATE	3 848 806,13	4 867 989,77	-1 019 183,64	-20,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 709 667,97	-4 505 189,78	-204 478,19	4,5 %
ARVONALENTUMISET	-40 504,40	0,00	-40 504,40	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 750 172,37	-4 505 189,78	-244 982,59	5,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-901 366,24	362 799,99	-1 264 166,23	-348,4 %
POISTOERON MUUTOS	-358 582,67	-1 667 620,55	1 309 037,88	-78,5 %
VARAUSTEN MUUTOS	1 000 000,00	2 200 000,00	-1 200 000,00	-54,5 %
RAHASTOJEN MUUTOS	4 301,69	-36 000,00	40 301,69	-111,9 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-255 647,22	859 179,44	-1 114 826,66	-129,8 %

Vuoden 2021 tuloslaskelmaa ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

3.2 Rahoituslaskelma

		2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	3 848 806,13		4 867 989,77
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	226 717,95	4 075 524,08	318 020,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-4 453 469,53		-9 326 577,96
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	474 949,57		773 590,19
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	119 199,38	-3 859 320,58	7 969 070,72
			-583 917,05
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		216 203,50	4 602 093,61
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-58 777,19		-1 542 512,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	134 426,93	75 649,74	242 457,22
			-1 300 054,78
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	5 029 269,72		4 000 000,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 588 862,95		-2 741 244,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-2 000 000,00	-559 593,23	2 000 000,00
			3 258 756,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		-891 673,00	633 037,42
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	24 470,10		36 631,26
SAAMISTEN MUUTOS	-1 617 471,66		-8 172 878,63
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 808 501,49	1 215 499,93	-877 665,52
			-9 013 912,89
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-160 116,56	-6 422 174,25
RAHAVAROJEN MUUTOS		56 086,94	-1 820 080,64
RAHAVARAT	31. 12.	1 514 111,44	1 458 024,50
	1. 1.	1 458 024,50	56 086,94
		3 278 105,14	-1 820 080,64

Vuoden 2021 rahoituslaskelmaa ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

3.3 Tase

	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutos-%
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	888 986,58	1 048 848,35	-159 861,77	-15,2 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	888 986,58	1 048 848,35	-159 861,77	-15,2 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	55 153 438,69	55 840 892,04	-687 453,35	-1,2 %
MAA- JA VESIALUEET	7 061 649,88	7 024 692,07	36 957,81	0,5 %
RAKENNUKSET	37 267 831,92	37 882 924,86	-615 092,94	-1,6 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 749 529,42	6 323 107,30	426 422,12	6,7 %
KONEET JA KALUSTO	945 096,50	977 297,75	-32 201,25	-3,3 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	173 807,31	173 807,31	0,00	0,0 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 955 523,66	3 459 062,75	-503 539,09	-14,6 %
SIJOITUKSET	10 894 761,85	11 004 470,11	-109 708,26	-1,0 %
OSAKKEET JA OSUUDET	8 360 504,94	8 394 563,46	-34 058,52	-0,4 %
MUUT LAINASAAMISET	1 780 919,81	1 780 919,81	0,00	0,0 %
MUUT SAAMISET	753 337,10	828 986,84	-75 649,74	-9,1 %
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	66 937 187,12	67 894 210,50	-957 023,38	-1,4 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	12 405,20	28 738,00	-16 332,80	-56,8 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	12 405,20	28 738,00	-16 332,80	-56,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
SAAMISET	19 447 519,66	17 830 048,00	1 617 471,66	9,1 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	14 636 176,15	12 452 396,37	2 183 779,78	17,5 %
LAINASAAMISET	14 629 513,90	12 445 734,12	2 183 779,78	17,5 %
MUUT SAAMISET	6 662,25	6 662,25	0,00	0,0 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 811 343,51	5 377 651,63	-566 308,12	-10,5 %
MYyntISAAMISET	403 777,62	462 701,73	-58 924,11	-12,7 %
LAINASAAMISET	3 716 291,00	3 944 732,83	-228 441,83	-5,8 %
MUUT SAAMISET	405 832,35	608 421,85	-202 589,50	-33,3 %
SIIRTOSAAMISET	285 442,54	361 795,22	-76 352,68	-21,1 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	290 000,00	290 000,00	0,00	0,0 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	150 000,00	150 000,00	0,00	0,0 %
MUUT ARVOPAPERIT	140 000,00	140 000,00	0,00	0,0 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 224 111,44	1 168 024,50	56 086,94	4,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 961 631,10	19 288 072,50	1 673 558,60	8,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 911 223,42	87 211 021,00	700 202,42	0,8 %

	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutos-%
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
PERUSPÄÄOMA	36 876 366,89	36 876 366,89	0,00	0,0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 006 685,49	1 010 987,18	-4 301,69	-0,4 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 423 419,06	15 455 912,62	-32 493,56	-0,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-255 647,22	-32 493,56	-223 153,66	686,8 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 050 824,22	53 310 773,13	-259 948,91	-0,5 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS				
POISTOERO	7 946 338,83	7 587 756,16	358 582,67	4,7 %
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	1 000 000,00	-1 000 000,00	-100,0 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	7 946 338,83	8 587 756,16	-641 417,33	-7,5 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 656 526,00	2 312 002,90	-655 476,90	-28,4 %
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 656 526,00	2 312 002,90	-655 476,90	-28,4 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	304 478,64	296 341,34	8 137,30	2,7 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	304 478,64	296 341,34	8 137,30	2,7 %
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN	13 619 286,73	12 451 780,00	1 167 506,73	9,4 %
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	13 595 536,00	12 451 780,00	1 143 756,00	9,2 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	23 750,73	0,00	23 750,73	
LYHYTAIKAINEN	11 333 769,00	10 252 367,47	1 081 401,53	10,5 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	450 000,00	2 450 000,00	-2 000 000,00	-81,6 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	3 148 516,00	2 881 244,00	267 272,00	9,3 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	5 628,04	0,00	5 628,04	
SAADUT ENNAKOT	17 200,82	33 747,11	-16 546,29	-49,0 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 688 022,53	1 891 941,05	-203 918,52	-10,8 %
MUUT VELAT	301 045,22	327 319,76	-26 274,54	-8,0 %
SIIRTOVELAT	5 723 356,39	2 668 115,55	3 055 240,84	114,5 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 953 055,73	22 704 147,47	2 248 908,26	9,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 911 223,42	87 211 021,00	700 202,42	0,8 %

Taseen v. 2021 vastattavaa luvut on oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen. Vuoden 2021 taseessa on oikaistu tilikauden yli-/alijäämä ja pakolliset varaukset eriä.

4 Konsernitilinpäätös

4.1 Konsernituloslaskelma

	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT	76 814 678,01	69 430 638,23	7 384 039,77	10,6 %
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	-7 581,03	-3 772,68	-3 808,35	100,9 %
TOIMINTAKULUT	-147 212 163,74	-139 096 085,11	-8 116 078,63	5,8 %
TOIMINTAKATE	-70 405 066,76	-69 669 219,55	-735 847,21	1,1 %
VEROTULOT	33 542 317,12	32 930 667,72	611 649,40	1,9 %
VALTIONOSUUDET	43 650 480,00	44 987 650,60	-1 337 170,60	-3,0 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	165 969,82	292 477,92	-126 508,10	-43,3 %
KORKOTUOTOT	134 963,46	148 183,00	-13 219,54	-8,9 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	578 413,31	431 847,71	146 565,59	33,9 %
KORKOKULUT	-347 878,37	-252 597,39	-95 280,98	37,7 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-199 528,57	-34 955,40	-164 573,17	470,8 %
VUOSIKATE	6 953 700,18	8 541 576,69	-1 587 876,51	-18,6 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 994 725,46	-8 431 621,66	436 896,20	-5,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 041 025,28	109 955,03	-1 150 980,31	-1046,8 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	18 938,52	-30 441,93	49 380,45	-162,2 %
TILIKAUDEN VEROT	-28 288,53	-49 269,07	20 980,54	-42,6 %
LASKENNALLISET VEROT	-5 845,73	-4 467,41	-1 378,32	30,9 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	26 954,79	-12 049,82	39 004,61	-323,7 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 029 266,24	13 726,79	-1 042 993,03	-7598,2 %

V. 2021 Konsernituloslaskelmaa ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

4.2 Konsernitase

KONSERNITASE VASTAAVAA	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT	102 210 454,92	100 193 907,16	2 016 547,76	2,0 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 148 457,91	1 158 713,83	-10 255,92	-0,9 %
AINEETTOMAT OIKEUDET	216 413,00	83 627,77	132 785,24	158,8 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	932 044,91	1 075 086,07	-143 041,16	-13,3 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	98 890 701,72	96 899 325,28	1 991 376,45	2,1 %
MAA- JA VESIALUEET	7 928 300,45	7 881 757,92	46 542,53	0,6 %
RAKENNUKSET	68 640 377,00	68 248 523,95	391 853,05	0,6 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	12 538 003,22	9 799 972,90	2 738 030,32	27,9 %
KONEET JA KALUSTO	4 100 050,94	4 073 775,55	26 275,39	0,6 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	219 763,23	205 097,47	14 665,76	7,2 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	5 464 206,88	6 690 197,49	-1 225 990,61	-18,3 %
SIJOITUKSET	2 171 295,29	2 135 868,05	35 427,23	1,7 %
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	149 893,82	181 264,93	-31 371,11	-17,3 %
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 152 748,91	1 014 715,75	138 033,16	13,6 %
MUUT LAINASAAMISET	367,69	0,00	367,69	
MUUT SAAMISET	868 284,87	939 887,37	-71 602,50	-7,6 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	204 660,61	207 078,66	-2 418,05	-1,2 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	189 604,75	175 683,81	13 920,94	7,9 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	12 421,72	28 754,52	-16 332,80	-56,8 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 634,14	2 640,33	-6,19	-0,2 %
VAIHTO-OMAISSUUS	705 492,64	24 430 917,72	-23 725 425,08	-97,1 %
AINEET JA TARVIKKEET	705 492,64	605 565,66	99 926,98	16,5 %
SAAMISET	12 869 090,80	605 565,66	12 263 525,14	2025,1 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	1 530 226,80	12 428 487,76	-10 898 260,96	-87,7 %
MYyntISAAMISET	9 163,63	1 670 402,37	-1 661 238,73	-99,5 %
LAINASAAMISET	1 499 400,92	10 973,21	1 488 427,71	13564,2 %
MUUT SAAMISET	21 662,25	1 581 100,15	-1 559 437,90	-98,6 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	11 338 864,00	78 329,01	11 260 534,99	14375,9 %
MYyntISAAMISET	4 637 489,54	10 758 085,39	-6 120 595,85	-56,9 %
LAINASAAMISET	2 833 241,40	2 350 404,61	482 836,79	20,5 %
MUUT SAAMISET	1 217 386,91	2 870 654,33	-1 653 267,42	-57,6 %
SIIRTOSAAMISET	2 650 746,15	1 209 837,67	1 440 908,48	119,1 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	1 578 556,58	4 327 188,78	-2 748 632,21	-63,5 %
OSAKKEET JA OSUUDET	1 269 356,58	3 633 646,08	-2 364 289,50	-65,1 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	156 400,00	1 425 812,72	-1 269 412,72	-89,0 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	12 800,00	6 400,00	6 400,00	100,0 %
MUUT ARVOPAPERIT	140 000,00	2 201 433,37	-2 061 433,37	-93,6 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	9 757 144,94	7 763 218,22	1 993 926,71	25,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	127 325 400,49	124 831 903,55	2 493 496,94	2,0 %

VASTATTAVAA	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
OMA PÄÄOMA	67 199 335,59	68 775 806,72	-1 576 471,13	-2,3 %
PERUSPÄÄOMA	36 876 366,73	36 876 366,73	0,00	0,0 %
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	3 289,25	3 289,25	0,00	0,0 %
ARVONKOROTUSRAHASTO	214 402,52	214 402,52	0,00	0,0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 585 978,00	1 699 282,23	-113 304,23	-6,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	29 548 565,33	30 860 412,20	-1 311 846,87	-4,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 029 266,24	-877 946,21	-151 320,03	17,2 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	594 201,27	603 274,95	-9 073,68	-1,5 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	594 201,27	603 274,95	-9 073,68	-1,5 %
PAKOLLISET VARAUKSET	1 981 861,00	1 627 932,56	353 928,44	21,7 %
ELÄKEVASTUUVARAUS	6 892,75	7 667,17	-774,42	-10,1 %
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 974 968,26	1 620 265,39	354 702,87	21,9 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	519 970,18	516 922,34	3 047,83	0,6 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	197 611,03	204 550,79	-6 939,76	-3,4 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	319 711,79	309 724,20	9 987,59	3,2 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 647,36	2 647,36	0,00	0,0 %
VIERAS PÄÄOMA	57 030 032,45	53 307 966,98	3 722 065,47	7,0 %
PITKÄAIKAINEN	33 723 957,89	30 806 033,84	2 917 924,05	9,5 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	0,00	0,00	0,00	
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	31 900 545,59	29 115 735,29	2 784 810,30	9,6 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1 407,80	1 407,80	0,00	0,0 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	23 750,73	0,00	23 750,73	
SAADUT ENNAKOT	22 450,89	0,00	22 450,89	
PITKÄAIKAISET OSTOVELAT	0,00	0,00	0,00	
MUUT VELAT	1 775 802,88	1 688 890,75	86 912,13	5,1 %
SIIRTOVELAT	0,00	0,00	0,00	
LYHYTAIKAINEN	23 306 074,55	22 501 933,13	804 141,42	3,6 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0,00	657 850,60	-657 850,60	-100,0 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 886 496,39	3 452 940,75	-1 566 444,36	-45,4 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	3 148 516,01	2 881 244,00	267 272,01	9,3 %
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	5 628,04	0,00	5 628,04	
SAADUT ENNAKOT	305 257,89	202 413,14	102 844,76	50,8 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	4 760 857,41	5 249 111,23	-488 253,82	-9,3 %
MUUT VELAT	1 628 447,11	1 723 704,93	-95 257,83	-5,5 %
SIIRTOVELAT	11 520 889,96	8 290 532,47	3 230 357,49	39,0 %
LASKENNALLISET VEROVELAT	49 981,75	44 136,01	5 845,73	13,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	127 325 400,49	124 831 903,55	2 493 496,94	2,0 %

Konsernitaseen v. 2021 vastattavaa luvut on oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisoinnin kirjausten suhteen. Konsernitaseessa v. 2021 on oikaistu tilikauden yli/alijäämä ja muut pakolliset varaukset eriä.

4.3 Konsernin rahoituslaskelma

	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	6 953 700,18	8 541 576,69	-1 587 876,51	-18,6 %
TILIKAUDEN VEROT	-28 288,53	-49 269,07	20 980,54	-42,6 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	1 223 966,32	-140 018,10	1 363 984,42	-974,1 %
	8 149 377,97	8 352 289,51	-202 911,55	-2,4 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-11 217 436,26	-22 288 095,07	11 070 658,81	-49,7 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	537 441,68	819 696,05	-282 254,37	-34,4 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	209 036,24	8 777 389,63	-8 568 353,39	-97,6 %
	-10 470 958,34	-12 691 009,39	2 220 051,05	-17,5 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 321 580,37	-4 338 719,88	2 017 139,51	-46,5 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-58 987,42	-214 936,41	155 948,99	-72,6 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	130 222,23	206 175,14	-75 952,91	-36,8 %
	71 234,81	-8 761,27	79 996,08	-913,1 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	8 541 985,99	7 000 085,68	1 541 900,31	22,0 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-5 337 472,17	-4 231 471,90	-1 106 000,27	26,1 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-2 347 347,71	1 241 645,56	-3 588 993,26	-289,1 %
	857 166,12	4 010 259,34	-3 153 093,22	-78,6 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-991 972,83	608 131,50	-1 600 104,33	-263,1 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	5 465,88	-34 299,98	39 765,86	-115,9 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-99 926,98	-57 881,88	-42 045,10	72,6 %
SAAMISTEN MUUTOS	-440 603,04	-1 498 114,84	1 057 511,80	-70,6 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 859 053,62	121 835,31	2 737 218,30	2246,7 %
	2 323 989,48	-1 468 461,39	3 792 450,87	-258,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 260 417,58	3 141 168,17	-880 750,59	-28,0 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-61 162,79	-1 197 551,71	1 136 388,92	-94,9 %
RAHAVAROJEN MUUTOS				
RAHAVARAT 31. 12.	11 335 701,51	11 396 864,30	-61 162,79	-0,5 %
RAHAVARAT 1.1.	11 396 864,30	12 594 416,01	-1 197 551,70	-9,5 %
	-61 162,79	-1 197 551,70	1 136 388,92	-94,9 %

Vuoden 2021 Rahoituslaskelmaa ei ole oikaistu vertailukelpoiseksi Siun soten palkkaharmonisointikirjauksen suhteen.

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Rakennuksiin tai muuhun omaisuuteen ei ole tehty tilikaudella arvonalennuksia.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen vuoden yli-/alijäämä tiliä on taseen vastattavaa puolella oikaistu v.2021 palkkaharmonisointikirjauksen vuoksi.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot eivät ole vertailukelpoisia tilivuoden kanssa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut kirjataan ed. vuosien yli-/alijäämätileille.

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjen osalta on tehty hankintahinnan muutos Tilikauden yli-/alijäämään.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen toimintatuotot, toimintakulut, korkokulut, korkotuotot, saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniohjeen mukaisesti keskeisesti hankintamenomenettelyä vastaten.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei ole.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoeron ja vapaaehtoiset varausten käsittely

Konsernitilinpäätöksessä on poistoerojen ja vapaaehtoisten varojen muutos eliminoitu Tilikauden yli-/alijäämätileille.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot eivät ole vertailukelpoisia tilivuoden kanssa.

5.3 Tuloslaskelmaa koskevat erittelyt

5.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2021	2022	2021	2022
Yleishallinto	3 587 165,16	2 473 296,05	1 862 427,34	1 726 225,17
Sosiaali- ja terveyspalvelut	49 580 386,40	52 825 186,70		-254 951,66
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 228 180,35	4 920 077,94	793 793,44	652 205,56
Yhdyskunta- ja muut palvelut	11 053 129,57	12 551 050,37	4 937 025,72	5 049 341,76
Muut palvelut	4 386 949,40	4 045 066,95	2 746 880,75	2 182 490,18
Toimintatuotot yhteensä	69 835 810,88	76 814 678,01	10 340 127,25	9 355 311,01

5.3.2. Verotulojen erittely

Kunnan tulovero		25 855 394,93	26 474 485,24
Osuus yhteisöverojen tuotosta		2 133 301,93	2 209 339,70
Kiinteistövero		4 990 454,82	4 911 879,64
Verotulot yhteensä		32 979 151,68	33 595 704,58

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

	2021	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 734 661,00	29 760 703,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	8829452	8307413
Järjestelmämuutoksen taseaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-988 214,00	-948 212,00
Verotulomenetysten kompensatio	5 866 566,00	6 530 576,00
Valtionosuudet yhteensä	41 442 465,00	43 650 480,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Asiakaspalvelujen ostot	48 798 904,77
Muiden palvelujen ostot	8 884 341,05
Yhteensä palvelujen ostot	57 683 245,82

5.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenosta

arvioidun taloudellisen käyttöönsä mukaan. Poistosuunnitelma Kv 19.12.1996 § 115, jota on tarkistettu Kv 23.03.2006 § 20 ja 31.5.2012 § 38.

Poistosuunnitelman mukaan rakennusten osalta poistot on aloitettu käyttöönottokauden seuraavan kuukauden alusta

ja muitten osalta koko vuodelta, lukuun ottamatta pienhankintoja, jotka on kirjattu vuosikuluksi.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

	Poisto aika	Poistotapa
Poistosuunnitelma		
	5 vuotta	Tasapoisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	3 vuotta	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet		
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	Tasapoisto
Perustamis- ja järjestelymenot	3 - 20 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot		
Muut pitkävaikutteiset menot		Ei poistoa
MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet		
	30 vuotta	Tasapoisto
RAKENNUKSET	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
VHL, Hallinto- ja laitosrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	15 vuotta	Menojäännös 20 %

Maa- ja vesirakenteet	10 vuotta	Menojäännös 25 %
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Sillat, laiturit, uimalat	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet		
VHL, Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Johtoverkostot ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	10 vuotta	Menojäännös 25 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		
Laituskoneet ja laitteet	30 vuotta	Menojäännös 10 %
VHL, Johtoverkostot ja laitteet	30 vuotta	Menojäännös 10 %
Vedenjakeluverkosto	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Viemäriverkko	30 vuotta	Menojäännös 10 %
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20 %
Sadevesiviemäriverkosto	10 vuotta	Menojäännös 25 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25 %
VHL, Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Pumppaamot	15 vuotta	Tasapoisto
KONEET JA KALUSTO	10 vuotta	Tasapoisto
Rautaiset alukset	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Kevyet työkoneet	3 vuotta	Tasapoisto
Sairaala yms. Laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet		
Viestintälaitteet		Ei poistoa
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		Ei poistoa
Luonnonvarat		
Arvo- ja taide-esineet		
ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN--		Ei poistoa

ERÄISET HANKINNAT

Keskeneräiset hankinnat

Ei poistoa

OSAKKEET JA OSUUDET

Ei poistoa

Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet

Ei poistoa

Kuntayhtymäosuudet

Ei poistoa

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet

Ei poistoa

Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet

Muut osakkeet ja osuudet

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
5.3.6. Pakollisten varausten muutokset	2021	2022	2021	2022
Eläkevaraus 1.1.	8 571,49	7 667,17		
Lisäys/Vähennykset	-904,32	-774,42		
Eläkevaraus 31.12.	7 667,17	6 892,75		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	528 645,97	417 197,53		
Lisäykset/Vähennykset	-111 448,44	-98 755,28		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	417 197,53	318 442,25		
Ky:n alijäämän kattaminen 1.1.			806 877,22	1 420 329,90
Lisäykset/Vähennykset	1 122 679,32	0,00	315 802,10	1 656 526,00
Eliminointi konsernissa	-1 122 679,32	0,00		-1 420 329,90
Ky:n alijäämän kattaminen 31.12.	0,00	0,00	1 122 679,32	1 656 526,00
Muut varaukset 1.1.	283 592,00		283 392,00	
Lisäykset/Vähennykset	24 802,85		14 258,58	
Muut varaukset 31.12.	308 394,85	0,00	297 650,58	0,00
Yhteensä	733 259,55	325 335,00	1 420 329,90	1 656 526,00
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta

5.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynti- voitot ja -tappiot	2021	2021	2021	2022
Muut toimintatuotot				
Rakennusten myyntivoitot	0,00	65 237,07	4 237,07	50 138,08
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	50 138,08	45 888,69	45 888,69	
Muut myyntivoitot	9 058,48	85 497,12	39 112,10	
- eliminoitu sis.kate konsernissa	0,00	-3 241,30		
Myyntivoitot yhteensä	59 196,56	193 381,58	89 237,86	50 138,08
Muut toimintakulut	0,00	0,00	0	0
Rakennusten myyntitappiot	40149,16	77 198,07	77 198,07	40 149,16
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	510,77	0,00	0,00	510,77
Muut myyntitappiot	-3098,49	152,97	0,00	
Myyntitappiot yhteensä	37 561,44	77 351,04	77 198,07	40 659,93
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
5.3.8. Osinkotuottojen ja peruspo:n korkojen erittely	2020	2021	2021	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä			322 908,00	464 426,66
Osuuspääoman korot			9 152,44	55 372,67
Yhteensä			332 060,44	519 799,33
5.3.9. Poistoeron muutoksien erittely				
Investointivaraukseen liittyvä poisto- eron muutos			1 667 620,55	358 582,67

5.4 Tasetta koskevat erittelyt

5.4.1.	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Arvonkorotukset	2021	2022	2020	2021
Maa- ja vesialueet	82 100,52	82 100,52		
Arvo 1.1.				
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	82 100,52	82 100,52		
Arvonkorotukset 31.12.				
Rakennukset	160 211,07	132 301,99		
Arvo 1.1.				
Arvonkorotukset	-27 909,08			
Arvonkorotusten purku	132 301,99	132 301,99		
Arvo 31.12.	214 402,51	214 402,51		
5.4.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 048 848,35			
Lisäykset tilikauden aikana				
Vähennykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-159 861,77			
Arvonlennukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	888 986,58			

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 024 692,07	0,00	37882924,86	6 323 107,30	977 297,75	173 807,31	3459062,75	55 840 892,04
Lisäykset tilikauden aikana	36 957,81		2806811,13	1 854 896,84	143 779,39			4 842 445,17
Rahoitusosuudet tilikaudella			-220000	-215 749,57	0,00			-435 749,57
Vähennykset tilikauden aikana		0	-40803,66	-882,57	0,00		-503539,09	-545 225,32
Siirrot erien välillä								0,00
Tilikauden poisto			-3161100,41	-1 211 842,58	-175 980,64			-4 548 923,63
Arvonlennukset								0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 061 649,88	0	37267831,92	6 749 529,42	945 096,50	173807,31	2955523,66	55 153 438,69

5.4.3. Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 974 291,84	42 046,98	2 683 979,42	694 245,22	8 394 563,46
Lisäykset				37 988,46	37 988,46
Arvonlennukset		-42 046,98			-42 046,98
Siirrot erien välillä					0,00
Vähennykset					0,00
Hankintameno 31.12.	4 974 291,84	0,00	2 683 979,42	732 233,68	8 390 504,94

Jvj-, muut laina- ja muut saamiset		JVK-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
	Hankintameno 1.1.		2 151 890,42	0,00	458 016,23	2 609 906,65	
	Lisäykset					0,00	
	Vähennykset/lisäykset		2 498,30		-78 148,04	-75 649,74	
	Siirrot erien välillä					0,00	
	Hankintameno 31.12.		2 154 388,72	0,00	379 868,19	2 534 256,91	
5.4.4.	Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta Erot	
	Siun Sote ky	1 939 834,29			1 939 834,29	1 939 835,07	-0,78
	P-K:n koulutuskuntayhtymä	742 097,78			742 097,78	789 626,82	-47 529,04
	Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	2 047,35			2 047,35	2 047,35	0,00
	Yhteensä	2 683 979,42			2 683 979,42	2 731 509,24	-47 529,82
5.4.5.	Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden voitosta+/tappiosta -
	Tytäryhteisöt						
	<i>Yhdistetty nimellisarvomenetelmällä</i>						
	Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratilat	Nurmes	100	100	1 614 488,25	9 798 440,93	151 070,28
	Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	Nurmes	100	100	774 003,66	8 469 852,64	-230 187,00
	Nurmeksen Lämpö Oy	Nurmes	88	88	4 027 268,24	2 806 514,31	22 253,32
	Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	Nurmes	100	100	527 709,80	544 482,50	-129 298,43
	Pielisen-Karjalan kehittämiskeskus Oy Pikes	Nurmes	100	100	292 046,53	116 532,65	-21 865,30

Nurmeksen Vesi Oy	Nurmes	100	100	1 297 118,09	4 538 484,31	91 106,63
-------------------	--------	-----	-----	--------------	--------------	-----------

Kuntayhtymät

Yhdistetty suhteellisen peruspääoman mukaan

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	6,4	6,4	5 345 365,24	586 034,51	4 584,28
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	Joensuu	7	7	128 972,50	73 972,14	7 294,69
Siun Sote - P-K:n sosiaali- ja terv. palvelujen ky	Joensuu	6,578506	6,578506	2 192 776,52	22 174 879,21	1 069 483,89

Saamisten erittely

5.4.6.	2021	2021	2022	2022
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 688,81		207 862,42
Lainasaamiset	10 864 633,97	1 074 078,50	13 130 112,98	883 049,60
Muut saamiset	370 970,61		373 468,91	
Siirtosaamiset		12 562,50		14 697,29
Yhteensä	11 235 604,58	1 104 329,81	13 503 581,89	1 105 609,31
 Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		258 259,22		1 363,62
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		258 259,22		1 363,62
 Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 550,00		728,50
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		1 550,00		728,50

Saamiset yhteensä		11 235 604,58	1 364 139,03	13 503 581,89	1 107 701,43
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät					
5.4.7.		Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2021	2022	2021	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset					
	Kelan korvaus työterveydenhuollosta	292 940,55	328 945,41	91 633,43	113 608,84
	Jäsenkuntien maksuosuuksien palautus				
	Palvelusetelisaaminen	1 931 967,00	1 340 537,75		
	EU-tuet ja muut valtionavustukset	1 097 582,08	403 227,28		
	Vuokrasaatavat				
	Muut saatavat	1 004 699,15	578 035,71	257 599,29	157 136,41
	Siirtosaamiset yhteensä	4 327 188,78	2 650 746,15	349 232,72	270 745,25
Oman pääoman erittely					
5.4.8.			Konserni	Kunta	
	Oman pääoman erittely		2022	2021	2021
	Peruspääoma 1.1.		36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89
	Lisäykset				
	Vähennykset				
	Peruspääoma 31.12.		36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89
	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma 1.1.		3 289,25	3 289,25	
	Lisäykset				
	Vähennykset				
	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma 31.12.		3 289,25	3 289,25	
	Arvonkorotusrahasto 1.1.		214 402,58	242 311,60	
	Lisäykset				
	Vähennykset			-27 909,02	

Arvonkorotusrahasto 31.12.		214 402,58	214 402,58		
Muut omat rahastot					
Vahinkorahaston pääoma 1.1.		1 699 282,23	1 670 399,08	974 987,18	974 987,18
Siirrot rahastoon		-4 301,69	36 000,00	36 000,00	36 000,00
Maakuntaliitto		-896,44	-9 220,22		
Siun Sote		-577,06	2 103,37		
P-K:n koulutuskuntayhtymä		-47 529,04			
Pikes/alkus.korj./virhe v. 2021 oik.ed.tilik.po		-60 000,00			
Vahinkorahaston pääoma 31.12.		1 585 978,00	1 699 282,23	1 010 987,18	1 010 987,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.		30 841 418,21	30 575 502,64		14 822 875,20
1507 Siun sote palkkaharmonisointi		-891 673,00	614 576,00		
3001 Siun sote rahastosiirto		0,00	-349,24		
3001 Siun sote/muutos voittovar./varauspurku		-52 950,46	0,00	647 296,00	eliminoitu konsernissa
Pakollinen varaus PeLa		0,00	-14 258,58	-14 258,58	
1200 Poisto-oikaisu Vuokratalot(Lintinrivi)		-409 593,20	-405 017,24		0,00
1203 Vähemmistöosuus Nurmeksien Lämpö		-17 881,11	-60 114,00		
1205 Pikes Oy/väh.osuuden palautus		0,00	139 012,91		
3020 Maakuntaliitto/kons.luov.tappio/poisto-oik.		896,44	4 334,33		omistusosuus on muuttunut
3010 Koulutuskuntayhtymä/v. 2019 oik		0,00	0,00		
1205 Pikes/alkus.korj./virhe v. 2021 rahasto		60 000,00	0,00		
1200 Vuokratalot Oy /eliminointi		18 196,44	401 931,36		
1220 Puustelli / eliminointi			-340 139,36		
1221 Lintinrivi / eliminointi			-70 781,23		
1200 Koy Vuokratalot/eliminoitu konsernissa			-10 932,22		
1220 Puustelli / eliminointi konsernissa			-5 977,18		
1220 Lintinrivi / eliminointi konsernissa			-90,60		
pyöristys		152,51	-5,55		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.		29 548 565,83	30 827 692,04	0,00	15 455 912,62
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		-1 029 266,24	13 726,79	859 179,44	2 491 536,75

Oma pääomaa yhteensä			67 199 335,59	69 634 759,06	38 746 533,51	55 834 803,44
				-69 634 759,10		
				-0,04		
Pitkäaikaiset velat						
5.4.9.	2020	2022	2021	2022		
Viisi vuotta tai myöhemmin erääntyvä osuus	20 801 216,58	32 121 408,69	6 342 236,00	6 342 236,00		
Pakolliset varaukset		Konserni	Konserni	Kunta	Kunta	
5.4.10	2021	2022	2021	2022		
.						
Muut pakolliset varaukset						
Eläkevaraukset		7 667,17	6 892,75			
Potilasvakuutusvaraus		417 197,55	318 442,25			
Muut varaukset		311 394,85	1 656 526,00	1 420 329,90	1 656 526,00	
Muut pakolliset varaukset yhteensä		736 259,57	1 981 861,00	1 420 329,90	1 656 526,00	
Vieras pääoma						
5.4.11	Kunta	Kunta	Kunta	Kunta		
.						
		2021	2021	2022	2022	
		Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	
Velat tytäryhteisöille						
Ostovelat			208 172,69		209 530,67	
Siirtovelat						
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä						
Ostovelat			115 036,61		13 505,38	
Siirtovelat						
Muut velat						
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille						
Ostovelat						
Yhteensä			323 209,30		223 036,05	
Muiden velkojen erittely		Konserni	Konserni	Kunta	Kunta	
5.4.12	2021	2022	2021	2022		
.						
Muut velat						

Liittymismaksut	1 683 423,38	1 770 335,51
-----------------	--------------	--------------

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2021	2022	2021	2021
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
5.4.13 Lyhytaikaiset siirtovelat				
•				
Menojäämät	31 296,10	112 509,60	21 328,65	112 509,60
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	5 955 142,64	6 083 071,08	1 987 727,09	2 004 745,14
Korkojaksotukset	30 931,82	53 789,29	23 540,89	25 681,91
Valtionosuusennakot	89 400,04	482 458,35	89 400,04	147 834,18
Muut siirtovelat	2 183 761,87	4 789 073,03	546 118,88	3 432 585,56
Siirtovelat yhteensä	8 290 532,47	11 520 901,35	2 668 115,55	5 723 356,39

Edellisten tilikausien ylijäämä

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut 8.11.2022 lausunnon takautuvasti maksettavien palkkojen kirjanpitokäsittelystä. Lausunnon mukaan jäsenkunta ratkaisee maksuosuuden tai oikaisun kirjaustavan itsenäisesti riippumatta siitä, millä tavalla kuntayhtymä on esittänyt erän omassa kirjanpidossaan.

Kirjaustavan keskeisenä perusteena on selvittää, onko kyseessä kirjanpidollisen arvion muutos vai aikaisempia kausia koskeva virheen oikaisu. Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisut tulee tehdä yksinomaan omaa pääomaa (Edellisten tilikausien voitto/tappio) oikaisemalla.

Säädösperusta (Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto LAUSUNTO 133)

Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1750/2005 mukaan tilinpäätösperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisut tulee jatkossa tehdä yksinomaan omaa pääomaa (Edellisten tilikausien voitto/tappio) oikaisemalla. Oikaisuja ei siten enää tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti.

Tilinpäätösstandardi IAS 8 (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet) mukaan:

- Kirjanpidollisen arvion muutos on sellainen oikaisu omaisuuserän tai velan kirjanpitoarvoon tai kauden aikana tapahtuvaan omaisuuserän käyttöön, joka aiheutuu varojen ja velkojen tarkasteluhetken tilan ja niihin liittyvien odotettujen vastaisten hyötyjen ja velvoitteiden arvioimisesta. Kirjanpidollisten arvioiden muutokset johtuvat uudesta informaatiosta tai uusista tapahtumista, eivätkä näin ollen ole virheitä.
- Aikaisempia kausia koskevat virheet ovat yhteisön yhden tai useamman aikaisemman tilikauden tilinpäätöksessä esittämättä jätettyjä tai virheellisesti esitettyjä tietoja sen seurauksena, että ei ole käytetty tai että on käytetty väärin sellaista luotettavaa informaatiota, joka on ollut käytettävissä silloin, kun kyseisten kausien tilinpäätökset on hyväksytty julkistettavaksi; ja olisi voitu kohtuudella odottaa hankitun tai otetun huomioon kyseisiä tilinpäätöksiä laadittaessa ja esitettäessä.

Kirjanpidollisen arvion muutos vai aikaisempaa tilikautta koskeva virhe

Siun soten hallitus on 30.3.2022 hyväksynyt vuoden 2021 tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen toimintakertomuksen (s. 29–30) mukaan ”Palkkaharmonisoinnista on käyty paikallisneuvottelut 30.4.2021 työnantajan ja ammattijärjestöjen Superin ja Tehyn kanssa sekä 25.8.2021 Jukon ja JAU:n kanssa. Molemmat neuvottelut ovat päättyneet erimielisinä ja ovat edenneet keskusneuvotteluihin. Keskeinen erimielisyys neuvotteluissa on liittynyt harmonisoinnin toteutuksen riittävään

aikatauluun sekä tasoon, johon palkat tulisi harmonisoida. Keskusneuvottelut ovat edenneet tilanteeseen, jossa on olemassa riski neuvottelujen päättymisestä erimielisinä. Kuntayhtymässä varaudutaan palkkaharmonisointikustannuksia koskevalla kustannuslaskennalla riskiin siitä, että tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi olisi tullut toteuttaa nopeammalla aikataululla ja korkeampaan palkkatasoon. Mahdollinen takautuva palkkaharmonisointivelka aiheuttaa konkretisoituessaan merkittävän taloudellisen vaikutuksen palkkakustannuksiin. Tarkemmat kustannuslaskelmat asiasta valmistuvat maaliskuun aikana.”

Siun soten vuoden 2021 tilinpäätökseen ei sisälly pakollista varausta liittyen palkkaharmonisaatiovelkaan eikä vuodelle 2021 kohdistuvaa palkkaharmonisaatiovelkaa ole esitetty liitetiedoissa vastuuna. Tilinpäätöksen antaman kuvan mukaan palkkaharmonisointivelan tarkemmat kustannukset ovat valmistuneet maaliskuun aikana, eli tilinpäätöksen allekirjoitushetkellä tai ennen sitä. Näin ollen kirjanpidollisten arvioiden muutokset tai uudet tapahtumat ovat olleet tilinpäätöksen laatijan tiedossa tilinpäätöksen allekirjoitushetkellä.

Jäsenkunta on laatinut tilinpäätöksensä Siun soten tilinpäätöksen perusteella. Jäsenkunta on näin ollen laatinut vuoden 2021 tilinpäätöksensä sellaisen tilinpäätöksen pohjalta, jossa on esittämättä jätetty tai virheellisesti esitettyjä tietoja sen seurauksena, että jäsenkunnan vuoden 2021 tilinpäätökseen ei ole kirjattu pakollista varausta palkkaharmonisointivelkaan liittyen. Jäsenkunta on voinut kohtuudella olettaa, että allekirjoitettu Siun soten tilinpäätös on luotettavaa informaatiota ja sen antaman tiedon mukaan pakolliselle varaukselle ei ole tarvetta jäsenkunnan vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Näin ollen jäsenkunnan vuoteen 2021 kohdistuva palkkaharmonisointivelka on aikaisempia kausia koskeva virhe.

Palkkaharmonisaatiovelan kohdentuminen vuosille 2021–2022

Siun sote on kesäkuussa 2022 ilmoittanut jäsenkunnille, että vuosille 2021–2022 kohdistuu palkkaharmonisaatiovelkaa ja toimittanut jäsenkunnille alustavat laskelmat siitä, miten palkkaharmonisaatiovelka kohdentuu vuodelle 2021 ja vuodelle 2022.

Jäsenkunnan vuoden 2021 tilinpäätökseen sisältyy virhe ja aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisut tulee tehdä yksinomaan omaa pääomaa (Edellisten tilikausien ylijäämä/) oikaisemalla.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä palkkaharmonisaation kustannukset on kirjattu seuraavasti: vuoden 2021 osuus edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille ja pakolliseen varaukseen ja vuoden 2022 osuus palvelujen ostoihin ja pakolliseen varaukseen.

Vertailutietona olevaa vuoden 2021 taseen vastattavaa puolta on oikaistu sekä peruskunnan taseessa että konsernitaseessa seuraavasti:

V. 2021 tasetta on oikaistu: per tilikauden yli-/alijäämä -891 673 euroa, an pakollinen varaus 891 673 euroa.

V. 2021 konsernitasetta on oikaistu: per tilikauden yli-/alijäämä -891 673 euroa, an pakollinen varaus 891 673 euroa.

5.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	Konserni 2021	Konserni 2022	Kunta 2021	Kunta 2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
5.5.1. Lainat vakuutus ja rahoituslaitoksilta	18 372 033,27	12 340 710,00		
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	34 609,18			
Lainat julkisyhteisöiltä	14 977,24			
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	34 609,18			
Leasingvastuut				
5.5.2. Leasingvastuut 31.12.	525 431,45	910 421,02	139 584,10	474 825,45
Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	259 517,85	263 613,96	60 924,75	71 006,63
Vuokravastuut				
5.5.3. Vuokravastuut 31.12.	4 586 024,32	9 027 377,71	1 983 249,47	5 370 699,96
Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 231 618,19		224 555,37	703 177,02
	Konserni 2021	Konserni 2022	Kunta 2021	Kunta 2022
Vastuusitoumukset				
5.5.4. Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			3 432 424,00	
Jäljellä oleva pääoma 31.12		804 721,10	3 045 313,00	
Takaukset muiden puolesta				578 287,81
Alkuperäinen pääoma	263 140,24		1 277 020,75	
Jäljellä oleva pääoma 31.12	252 614,63	816 429,73	667 099,45	
Vastuut Kuntien takauskeskuksen ta-	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta

5.5.5.	kausivastuista	2021	2022	2021	2022
	Kunnan osuus takauskeskuksen - takausvastuista 31.12.	67 174 154,00	71 337 936,00	67 174 154,00	71 337 996,00
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	44 003,00	41 254,00	44 003,00	41 254,00
	Muut taloudelliset vastuut				
5.5.6.	Sopimusvastuut				
	Sitoumus jätehuoltoalueen ympäristö- luvan ehtojen hoitamiseen	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
	Maankaatopaikan ympäristöluvan sitoumus	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
	Muut vastuut	35 358,61	37 155,52	35 052,73	35 052,73
	Arvonlisäveron palautusvastuu	4 908 967,69	5 596 673,05	4 314 325,82	4 319 279,66
5.5.7	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				

Johdannaissopimukset

Siun sote ky:n koronvaihtosopimukset:	2022	2021	2022 Nurmeksen omistusosuus	2021 6,58 %
Koronvaihtosopimus 1	31972	31972		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	300 000,00	300 000,00	19 734,00	19 734,00
Sopimuksen eräpäivä	26.9.2022	26.9.2022		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,528		
Kiinteä korko	1,280	1,280		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 643,96	-2 643,96	-173,92	-173,92
Koronvaihtosopimus 22	12660018	12660018		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Kuntarahoitus koronvaihtosopimuksen 31972 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Kuntarahoitus koronvaihtosopimuksen 31972 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	300 000,00	300 000,00	19 734,00	19 734,00
Sopimuksen eräpäivä	25.9.2022	25.9.2022		
Kiinteä korko	1,280	1,280		
Vaihtuva korko	-0,528	0,528		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 073,69	4 073,69	267,97	267,97
Koronvaihtosopimus 5	1858069/2994604	1858069/2994604		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 250 000,00	2 250 000,00	148 005,00	148 005,00
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026		
Vaihtuva korko	-0,533	-0,533		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-116 010,00	-116 010,00	-7 631,14	-7 631,14
Koronvaihtosopimus 26	12660031	12660031		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858069/2294604 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858069/2294604 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 250 000,00	2 250 000,00	148 005,00	148 005,00
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,533	-0,533		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	116 257,30	116 257,30	7 647,41	7 647,41
Koronvaihtosopimus 6	1824614/2904893	1824614/2904893		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 666 674,00	1 666 674,00	109 633,82	109 633,82
Sopimuksen alkupäivä	27.4.2020	27.4.2020		
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27.10.2026		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,528		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-93 749,00	-93 749,00	-6 166,81	-6 166,81

Koronvaihtosopimus 24	12660023	12660023		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824614/2904893 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824614/2904893 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 666 673,97	1 666 673,97	109 633,81	109 633,81
Sopimuksen alkupäivä	43 948,00	43 948,00		
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27.10.2026		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,528		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	94 033,09	94 033,09	6 185,50	6 185,50
Koronvaihtosopimus 7	1858036/2994564	1858036/2994564		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 575 000,00	1 575 000,00	103 603,50	103 603,50
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,528		
Kiinteä korko	1,850	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-128 004,00	-128 004,00	-8 420,10	-8 420,10
Koronvaihtosopimus 27	12660041	12660041		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858036/2994564 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858036/2994564 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 575 000,00	1 575 000,00	103 603,50	103 603,50
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,528	-528,000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	128 599,33	128 599,33	8 459,26	8 459,26
Koronvaihtosopimus 8	1824615/2904894	1824615/2904894		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 200 000,00	1 200 000,00	78 936,00	78 936,00
Sopimuksen alkupäivä	13.2.2020	13.2.2020		

Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027		
Vaihtuva korko	-0,530	-0,530		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-79 102,00	-79 102,00	-5 203,33	-5 203,33
Koronvaihtosopimus 23	12660021	12660021		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824615/2904894 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824615/2904894 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 200 000,00	1 200 000,00	78 936,00	78 936,00
Sopimuksen alkamispäivä	13.2.2020	13.2.2020		
Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,530	-0,530		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	79 401,21	79 401,21	5 223,01	5 223,01
Koronvaihtosopimus 9	1824621/2904900	1824621/2904900		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 083 338,00	4 083 338,00	268 601,97	268 601,97
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027		
Vaihtuva korko	-0,544	-0,544		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-311 340,00	-311 340,00	-20 479,95	-20 479,95
Koronvaihtosopimus 17	12659910	12659910		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 083 337,94	4 083 337,94	268 601,97	268 601,97
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,591	-0,591		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	313 429,30	313 429,30	20 617,38	20 617,38

Koronvaihtosopimus 10	1824617/2904896	1824617/2904896		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	2 700 000,00	177 606,00	177 606,00
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	-0,551	-0,551		
Kiinteä korko	1,850	1.1.1900		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-186 214,00	-186 214,00	-12 249,16	-12 249,16
Koronvaihtosopimus 21	12659934	12659934		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	2 700 000,00	177 606,00	177 606,00
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,551	-0,551		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	186 930,65	186 930,65	12 296,30	12 296,30
Koronvaihtosopimus 11	1824618/2904897	1824618/2904897		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	2 333 337,97	153 486,97	153 486,97
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		3 070,48
Vaihtuva korko	-0,523	-0,523		-0,03
Kiinteä korko	1,850	1,850		0,12
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-166 063,00	-166 063,00	-10 923,62	-10 923,62
				0,00
Koronvaihtosopimus 20	12659933	12659933		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	2 333 337,97	153 486,97	153 486,97
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		

Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,523		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	166 806,36	166 806,36	10 972,52	10 972,52
Koronvaihtosopimus 12	1824620/2904899	1824620/2904899		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	2 320 000,00	152 609,60	152 609,60
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,523		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-176 438,00	-176 438,00	-11 606,09	-11 606,09
Koronvaihtosopimus 18	12659927	12659927		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824620/2904899 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824620/2904899 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	2 320 000,00	152 609,60	152 609,60
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,523		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	177 273,77	177 273,77	11 661,07	11 661,07
Koronvaihtosopimus 13	1824619/2904898	1824619/2904898		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	2 133 338,00	140 330,97	140 330,97
Sopimuksen eräpäivä	7.12.2027	7.12.2027		
Vaihtuva korko	-0,563	-0,563		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-156 073,00	-156 073,00	-10 266,48	-10 266,48
Koronvaihtosopimus 19	12659929	12659929		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen		

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	1824619/2904898 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	1824619/2904898 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	2 133 338,00	140 330,97	140 330,97
Sopimuksen eräpäivä	7.12.2027	7.12.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,563	-0,563		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	156 712,93	156 712,93	10 308,58	10 308,58
Koronvaihtosopimus 14	1824622/2904901	1824622/2904901		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 002,00	3 000 002,00	197 340,13	197 340,13
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2027	16.12.2027		
Vaihtuva korko	-0,522	-0,522		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-236 538,00	-236 538,00	-15 559,47	-15 559,47
Koronvaihtosopimus 16	12659893	12659893		
	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	1824622/2904901 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	1824622/2904901 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 001,97	3 000 001,97	197 340,13	197 340,13
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2027	16.12.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,522	-0,522		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	237 527,58	237 527,58	15 624,56	15 624,56
Koronvaihtosopimus 15	1864789/3010842	1864789/3010842		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	2 016 328,00	132 634,06	132 634,06
Sopimuksen alkupäivä	30.6.2020	30.6.2020		
Sopimuksen eräpäivä	30.12.2027	30.12.2027		
Vaihtuva korko	-0,543	-0,543		
Kiinteä korko	1,850	1,850		

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-137 524,00	-137 524,00	-9 046,33	-9 046,33
Koronvaihtosopimus 25	12660025	12660025		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824789/3010842 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824789/3010842 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	2 016 328,00	132 634,06	132 634,06
Sopimuksen alkupäivä	30.6.2020	30.6.2020		
Sopimuksen eräpäivä	30.12.2027	30.12.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,54	-0,54		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	138 053,39	138 053,39	9 081,15	9 081,15
Koronvaihtosopimus 28	12660731	12660731		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Lainasalkun suojaus	Lainasalkun suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2036	17.10.2036		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,523		
Kiinteä korko	1,310	1,310		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 561 870,72	-2 561 870,72	-168 519,86	-168 519,86
Koronvaihtosopimus 29	10784671	10784671		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Koronvaihtosopimuksen SIUNSOTE2 korkolattia	Koronvaihtosopimuksen SIUNSOTE2 korkolattia		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	7 000 000,00	460 460,00	460 460,00
Sopimuksen alkupäivä	2.1.2020	2.1.2020		
Sopimuksen eräpäivä	2.1.2023	2.1.2023		
Vaihtuva korko		0,000		
Kiinteä korko		0,000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	64 704,09	64 704,09	4 256,24	4 256,24
Koronvaihtosopimus 30	12660732	12660732		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Koronvaihtosopimuksen 12660731 korkolattia	Koronvaihtosopimuksen 12660731 korkolattia		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00

Sopimuksen alkupäivä	43 755,00	43 755,00		
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2023	17.10.2023		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	167 030,71	167 030,71	10 987,28	10 987,28
Koronvaihtosopimus 31	SIUNSOTE2	SIUNSOTE2		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	7 000 000,00	460 460,00	460 460,00
Sopimuksen alkupäivä	2.1.2020	2.1.2020		
Sopimuksen eräpäivä	2.4.2049	2.4.2049		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-9 002 580,56	-9 002 580,56	-592 189,75	-592 189,75
Koronvaihtosopimus 32	SIUNSOTE3	SIUNSOTE3		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	nollalattiainen koronvaihtosopimus	nollalattiainen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 000 000,00	18 000 000,00	1 184 040,00	1 184 040,00
Sopimuksen alkupäivä	8.10.2020	8.10.2020		
Sopimuksen eräpäivä	8.10.2030	8.10.2030		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-285 851,07	-285 851,07	-18 803,28	-18 803,28
Koronvaihtosopimus 32	SIUNSOTE3	SIUNSOTE3		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	nollalattiainen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00
Sopimuksen alkupäivä	18.3.2021	8.10.2020		
Sopimuksen eräpäivä	17.3.2031	8.10.2030		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-399 499,71	-399 499,71	-26 279,09	-26 279,09
	2022	2021		
Koronvaihtosopimus 33				
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	SIUNSOTE5	SIUNSOTE5		

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus		
Sopimuksen alkupäivä	19 000 000,00	19 000 000,00	1 249 820,00	1 249 820,00
Sopimuksen eräpäivä	19.11.2021	19.11.2021		
Vaihtuva korko	19.11.2031	19.11.2031		
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-3085440,43	-3 085 440,43	-202 960,27	-202 960,27
Koronvaihtosopimus 34	SIUNSOTE7	SIUNSOTE7		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	1 644 500,00	1 644 500,00
Sopimuksen alkupäivä	14.12.2022	14.12.2022		
Sopimuksen eräpäivä	14.12.2052	14.12.2052		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-549 912,50	-549 912,50	-36 173,24	-36 173,24
	SIUNSOTE6	SIUNSOTE6		
Koronvaihtosopimus 35				
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	1 973 400,00	1 973 400,00
Sopimuksen alkupäivä	17.10.2022	17.10.2022		
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2050	17.10.2050		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 386 983,67	3 386 983,67	222 795,79	222 795,79
Tikkamäen Palvelut Oy	2022	2021		
Koronvaihtosopimus 1	1420495/193021	1420495/193021		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Lainasalkun suojaus	Lainasalkun suojaus		

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00	657 800,00	657 800,00
Sopimuksen eräpäivä	16.10.2024	16.10.2024		
Vaihtuva korko		-0,523		
Kiinteä korko	1,371	1,371		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	343 289,00	-477 382,00	22 581,55	
Koronvaihtosopimus 2	11965928	11965928		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	1420495/1932021 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	1420495/1932021 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00	657 800,00	657 800,00
Sopimuksen eräpäivä	16.10.2024	16.10.2024		
Kiinteä korko	1,371	1,371		
Vaihtuva korko		-0,520		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	343 289,00	478 997,34	22 581,55	31 508,45
Koronvaihtosopimus 3	11965937	11965937		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 714 285,36	11 326 530,24	704 785,69	745 059,16
Sopimuksen eräpäivä	20.7.2034	20.7.2034		
Vaihtuva korko	1,456	-0,509		
Kiinteä korko	1,020	1,020		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	1 492 183,46	-746 356,91	98 155,83	-49 095,36
Koronvaihtosopimus 4	11965933	11965933		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Koronvaihtosopimuksen 11965937 korkolattia	Koronvaihtosopimuksen 11965937 korkolattia		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 741 285,36	11 326 530,21	706 561,75	745 059,16
Sopimuksen eräpäivä	20.4.2023	20.4.2023		
Vaihtuva korko	0,000	0,000		
Kiinteä korko	0,000	0,000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		89 930,57	0,00	5 915,63
Koronvaihtosopimus5	139496880	139496880		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 900 000,00	4 900 000,00	322 322,00	322 322,00

Sopimuksen eräpäivä	29.9.2029	29.9.2029		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	706 454,16	82 858,25	46 470,55	5 450,42

5.6 Muut liitetiedot

		Kunta 2021	Kunta 2022
5.6.1.	Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa Henkilöstön määrä 31.12.	441	426
	Henkilöstökulut		
5.6.2.	Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	19 076 310,42	19 511 953,49
	Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	8 708,55	1 656,39
	Henkilöstökulut yhteensä	19 085 018,97	19 513 609,88
	Tilintarkastajan palkkiot		
5.6.3.	Luottamushenkilötarkastus	11 743,45	19 394,81
	Ammattitarkastus	4 177,06	3 285,38
	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 190,37	6 439,16
	Yhteensä	20 110,88	29 119,35
	Tilitetyt puolueverot		
5.6.4.	Kokoomus	785,30	348,30
	Kristillisdemokraatit	1 043,42	727,59
	Keskusta	8 339,76	8 201,09
	Sosiaalidemokraatit	6 168,23	5 645,92
	Perussuomalaiset	1 265,14	2 361,36
	Savo Karjalan Siniset ry	91,66	0,00
	Vihreät	156,00	0,00
	Vasemmistoliitto	648,21	654,92
	Menojäämäpalkat		68,75
	Yhteensä	18 497,72	18 007,93

Muut liitetiedot

Nurmeksen kaupunki on tehnyt investoinnin puunkuivurista. Investoinnin kokonaishinta on 1 152 000 euroa. Investointia ei ole vielä kokonaan maksettu, eikä investointia ole aktivoitu taseeseen. Puunkuivuri-investointi on kirjattu keskeneräisiin hankintoihin.

Kaupunki odottaa että investointi valmistuu ja omistusoikeus siirtyy kaupungille viimeisen maksuerän suorittamisen myötä.

Tämän jälkeen investointikustannukset aktivoidaan taseeseen ja niistä aloitetaan poistot.

Kaupunki odottaa investoinnilta tulontuottokykyä 20 vuoden ajalta. Vuokratuottoja odotetaan saatavan vähintään investoinnin tasearvon + kohtuullisen markkinakoron verran.

6 Erikseen raportoitavat tulosityksiköt

6.1 Periaatteet

Julkisyhteisöllä on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa että muuta toimintaa. Markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tulkinnassa on ratkaisevaa harjoitettavan toiminnan luonne, joka on arvioitava tapauskohtaisesti. Markkina ja ei-markkina toiminnan erottamiseen ei ole yksiselitteistä ohjetta. Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuden ulkopuolelle jää vähäiseksi katsottava taloudellinen toiminta. Mikäli julkissektorin tai sen määräysvallassa olevan yksikön kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa, kyseiseen sääntelyyn liittyvää kirjanpidon eriyttämisvelvollisuutta ei ole

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, joissa

- Julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö esim. yhtiö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa
- Kysymys on hankintalain 15 §:n sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille
- Kunta tai kuntayhtymä kuntaorganisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus ei koske tilanteita, joissa

- Toiminta ei ole markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa (julkisen vallan käyttö ja viranomaistoiminta)
- Toimija harjoittaa ei-markkinatoiminnan lisäksi vain sellaista taloudellista toimintaa, joka kuuluu kuntalain 126 §:n 2 momentin soveltamisalaan
- Yksikön markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa.

6.2 Erikseen raportoitavat tulosityksiköt (sisältyvät kaupungin tulokseen)

6.2.1 Ruokahuolto

Nurmeksen kaupungin tulosityksiköistä Ruokahuolto harjoittaa toimintaa, josta se saa ulkoisia tuottoja. Ulkoinen myynti vuonna 2022 on ollut suurimmalta osalta (92 %) kuntayhtymä Siun soten ostamaa ruokahuoltopalvelua. Toiseksi suurin ulkoinen myynti (5 %) on ollut puolustusvoimien ostamaa ruokahuoltopalvelua marraskuisen Kontio-22 harjoituksen aikana. Loppu (2 %) on lähinnä kotipalveluun liittyvää myyntiä ja eri koulutuksenjärjestäjien maksamia opiskelijaruokailuja eri yksiköissä.

Siun soten ostamalle ruokapalvelulle Siun sote on itse määrittänyt kuntien ruokapalveluille maksettavat ateriahinnat 1.7.2017 alkaen voimassa olevan hinnaston mukaan. Ruokahuoltopalvelujen tuottaminen Siun sotelle on loppunut 31.10.2022. Kyrölän keittiö vuokrattiin 1.11.2022 alkaen Polkka Oy:lle ja he ottivat vastuun ns. sote-ruokien tuottamisesta siitä alkaen. Samalla Siun sotelle tuotettavat ulkoiset ruokapalvelut siirtyvät pois kaupungin organisaatiosta

Ruokahuolto tuottaa ateriapalvelut myös kaupungin oppilaitoksille ja päiväkodeille sisäisenä palveluna. Yksikön tuloja ja menoja seurataan kaupungin kirjanpidossa eriytettyä omaksi kustannuspaikaksi. Yksiköllä ei ole omaa eriytettyä tasetta.

Nurmeksen kaupungin ostamalle ruokapalvelulle hinta koostuu aterioiden valmistuskustannuksista. Elintarvikkeiden hankintakustannukset muodostavat noin 34 % aterian hinnasta, palkat noin 41 % ja kuljetuskustannukset noin 13 %. Loput noin 12 % kuluista muodostuu mm. muista materiaalikuluista, ICT-, puhtaanapito- ja kiinteistökuluista.

1470 RUOKAHUOLTOPALVELUT	1-12 / 2022		1-12 / 2021	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNтитUOTOT	1 175 046		1 477 994	
TUET JA AVUSTUKSET	2 350		4 599	
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 689	1 179 084	0	1 482 593
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-722 642		-821 205	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-163 975		-179 510	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-26 782		-37 098	
PALVELUJEN OSTOT	-323 297		-344 522	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-853 032		-915 022	
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 162	-2 096 890	-11 377	-2 308 735
TOIMINTAKATE		-917 806		-826 142

6.2.2 Tilapalvelut

Tilapalvelut -yksikkö vuokraa toimitiloja ja asuinhuoneistoja kilpailluilla markkinoilla. Tilapalvelut on saanut ulkoisia toimintatuottoja yhteensä noin 4 miljoonaa euroa. Tästä Siun sote kuntayhtymän osuus on noin 2,6 miljoonaa euroa. Yksikön toimintakulut kasvoivat noin 80 tuhannella eurolla ja toimintakate jäi negatiiviseksi 1,2 miljoonaa euroa.

Soten vuokraamissa kohteissa tehtiin vuonna 2022 seuraavia toimenpiteitä:

Terveyskeskuksen osalla aloitettiin tiivistyskorjaukset.

Kyrölän käyttövesiputkiston saneeraus saatiin valmiiksi.

Siun sote sanoi irti Välskärin vuokrasopimuksen, joka kuitenkin jatkuu määräajan loppuun saakka.

Kuusikummun asumisyksikölle kartoitettiin korvaavia tiloja.

Tilapalvelut -yksikön tuloja ja menoja seurataan kaupungin kirjanpidossa eriyttynä tulosalueena, ilman eriytettyä tasetta. Vuokrien hinnoittelu tapahtuu vuokralaisten kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena. Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta, hyvinvointialueesta tulee tilojen vuokralaisia Siun soten sijaan.

5220 TILAPALVELUT	1-12 / 2022		1-12 / 2021	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	276 559		420 631	
TUET JA AVUSTUKSET	15 000		15 294	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 694 270	3 985 828	3 555 914	3 991 839
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		25 672		7 248
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-1 344 203		-1 400 511	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-337 177		-343 302	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-49 410		-62 797	
PALVELUJEN OSTOT	-1 177 210		-1 138 809	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 865 946		-1 693 964	
MUUT TOIMINTAKULUT	-426 676	-5 200 623	-479 634	-5 119 017
TOIMINTAKATE		-1 189 123		-1 119 931

7 Allekirjoitukset ja merkinnät

7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Nurmeksessa 3. huhtikuuta 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

7.2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Nurmeksessa . kuuta 2023

BDO Audiator Julkishallinnon Palvelut Oy
JHTT-yhteisö

Jarmo Raati
KHT, JHT

8 Luettelot ja selvitykset

Käytetyt kirjanpito kirjat vuonna 2022

Tasekirja	Irtolehdet sidottuna
Pääkirja	Sähköisenä
Päiväkirjat	Sähköisenä
Tase-erittelyt	Irtolehdet mapitettuna
Palkkaluettelot	Atk-listoina
Reskontraerittelyt	Atk-listana
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina

Käytetyt tositelajit vuonna 2022

Tositelaji	Nimitys	Osajärj.	Lakulaji
ALKUSA	Alkusaldot		
BUD	Talousarvio		
BUDL	Lisätalousarvio		
KASSA2	CPU-ulkoinen kp		
KLALKU	Konsernin alkusaldot		
KLKIRJ	Konsernikirjaukset		
KLYHT	Tytäryhtymät/Kuntayhtymät		
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot		
KOMTOS	Käyttöomaisuus tositteet	KOM	
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo		
MUIRS2	Muistiotositteet Sis2Rondo		
MUIRO	Muistiotosite Rondo		
MUISRS	Muistiotosite Rondo sisäinen		
MUIST1	Muistiotositteet 1		
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OR	
OSTOT	Ostolaskut	OR	
PALKAT	Palkkatositteet		

9 Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely

9.1 Emon ja konsernin tunnusluvut

Nurmeksen kaupunki	2022	2021
Veroprosentti Nurmес	21,00	20,50
Veroprosentti Koko maa	20,02	20,02
Veroprosentti Pohjois-Karjala	20,75	20,72
Asukasmäärä	9245	9419
Tuloslaskeman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,0 %	12,9 %
Vuosikate/Poistot, %	82,0 %	108,1 %
Vuosikate, €/asukas	416	517
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t€	0	0
Investointien tulorahoitus, %	96,7 %	56,9 %
Lainanhoitokate	1,7	2,1
Kassan riittävyys, pv	6	6
Asukasmäärä	9245	9419
Taseen tunnusluvut		
Omaparaisuus-%	69,4 %	* 72,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	28,6 %	26,7 %
Velat ja vastuut, % käyttötuloista		23,3 %
Kertynyt ylijäämä, M€	15,2	16,3
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	1641	1732
Lainakanta 31.12., M€	17,20	17,8
Lainat €/asukas	1863	1888
Lainasaamiset 31.12., M€	19,4	17,8
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52 %	50 %
Vuosikate/Poistot, %	87 %	101 %
Vuosikate, €/asukas	752	907
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t€		
Investointien tulorahoitus, %	65,1 %	39,8 %
Lainanhoitokate	1,5	1,8
Kassan riittävyys, pv	25	25
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omaparaisuus-%	53,38 %	* 56,40 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	36,80 %	36,00 %
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	40,48 %	28,00 %
Kertynyt ylijäämä, M€	28519	30874
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3196	3276
Lainakanta 31.12., M€	36966	36109
Lainat €/asukas	3995	3834
Lainasaamiset 31.12., M€	0	0

*) Vuoden 2021 tunnuslukuja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi v.2022 tilinpäätöksessä Siun soten palkkaharmonisoinnin vuoksi tehdyn oman pääoman oikaisun jälkeen. Vertailukelvottomia tunnuslukuja ovat peruskunnan taseen tunnusluvuista omavaraisuus-% sekä konsernitaseen tunnusluvuista konsernin omavaraisuus-%.

9.2 Tytäryhtiöiden tunnusluvut

	Voitto/tappio 1000 €		Kum. yli/alijäämä 1000 €		Käyttökate/ poistot	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Nurmeksen Vesi Oy	91	29	197	106	157 %	141 %
Nurmeksen Lämpö Oy	22	149	3 327	3 305	110 %	128 %
Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy	-129	30	298	427	-265 %	205 %
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	-230	-17	-280	-50	75 %	112 %
Pikes Oy	-22	10	43	65	-1800 %	933 %
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	151	-228	-404	-555	174 %	86 %
Yhteensä	-117	-27	3 182	3 299	113 %	112 %

	Käyttökate-%		Omavaraisuusaste		Current ratio	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Nurmeksen Vesi Oy	35,3 %	29,0 %	22 %	24 %	3,1	2,0
Nurmeksen Lämpö Oy	15,7 %	20,4 %	59 %	59 %	6,4	5,4
Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy	-8,7 %	6,4 %	49 %	65 %	1,7	2,5
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	44,0 %	68,8 %	8 %	11 %	0,3	1,1
Pikes Oy	-2,2 %	1,6 %	71 %	75 %	3,5	3,9
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	30,3 %	42,8 %	14 %	14 %	0,4	0,9
Yhteensä	20,2 %	26,9 %	24 %	26 %	2,0	2,2

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Vuosikate €/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien omahankintamenot ovat rahoituslaskelman mukaiset investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kassasta maksut kerätään seuraavista eristä

Toimintakulut- Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %:

$= 100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalon valtionosuudet

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.

$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk} - \text{lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelman, rahoituslaskelman ja konsernitaseen tunnusluvut lasketaan kuin vastaavat kunnan tunnusluvut poikkeuksena konsernin omavaraisuus, jonka laskentakaava on määritelty erikseen.

Konsernin omavaraisuus (%):

$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konserniyhtiöiden vertailussa käytettävät muut tunnusluvut

Current ratio

$= \text{Vaihtuvat vastaavat} / \text{Lyhytaikainen vieras pääoma}$

Käyttökate %

$= 100 * (\text{Liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{Liikevaihto}$

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN LUOKITTELU

1. Ylijäämäinen tai vahvistuva talous

Vuosikate

- pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

- korvausinvestoinnit

$= >0$

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate

= suunnitelmapoistot

= korvausinvestoinnit

3. Heikkenevä talous

Vuosikate positiivinen

Tilikauden tulos negatiivinen

4. Kriisitalous

Vuosikate negatiivinen